

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-107-22

Druk nr 2480

Warszawa, 18 lipca 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy

- o Centralnym Azylu dla Zwierząt.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Klimatu i Środowiska.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

U S T A W A

z dnia

o Centralnym Azylu dla Zwierząt¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zadania oraz organizację Centralnego Azylu dla Zwierząt, a także zasady przyjmowania zwierząt do Centralnego Azylu dla Zwierząt i postępowania z nimi.

Art. 2. Użyte w ustawie skróty oznaczają:

- 1) Centralny Azyl – Centralny Azyl dla Zwierząt;
- 2) gatunek chroniony – gatunek objęty ochroną gatunkową określony w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916);
- 3) gatunek CITES – gatunek wymieniony w załącznikach A–D do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz. Urz. WE L 61 z 03.03.1997, str. 1, z późn. zm.²⁾) – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 136);
- 4) gatunek niebezpieczny – gatunek niebezpieczny dla życia i zdrowia ludzi określony w przepisach wydanych na podstawie art. 73 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych oraz ustawę z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych.

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 215 z 27.08.2003, str. 3 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 519, Dz. Urz. UE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447, Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2004, str. 40 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 8, str. 343, Dz. Urz. UE L 215 z 19.08.2005, str. 1, Dz. Urz. UE L 175 z 05.07.2007, str. 39, Dz. Urz. UE L 95 z 08.04.2008, str. 3, Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 5, Dz. Urz. UE L 212 z 12.08.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 39 z 11.02.2012, str. 133, Dz. Urz. UE L 339 z 12.12.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 212 z 07.08.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 361 z 17.12.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 316 z 23.11.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 21 z 26.01.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 27 z 01.02.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 115, Dz. Urz. L 320 z 11.12.2019, str. 13 oraz Dz. Urz. L 330 z 20.12.2019, str. 104.

- 5) inwazyjny gatunek obcy – inwazyjny gatunek obcy stanowiący zagrożenie dla Unii wymieniony w wykazie, o którym mowa art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.³⁾), lub inwazyjny gatunek obcy stanowiący zagrożenie dla Polski wymieniony na liście określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718);
- 6) rozporządzenie 1143/2014 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych.

Rozdział 2

Zadania Centralnego Azylu

Art. 3. 1. Centralny Azyl jest ośrodkiem, w którym czasowo przetrzymuje się żywe zwierzęta należące do:

- 1) inwazyjnych gatunków obcych;
- 2) gatunków CITES;
- 3) gatunków niebezpiecznych;
- 4) gatunków chronionych.

2. W Centralnym Azylu jest możliwe czasowe przetrzymywanie żywych zwierząt innych gatunków niż wymienione w ust. 1, należących do:

- 1) gatunków obcych w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1143/2014, niebędących inwazyjnymi gatunkami obcymi ani zwierzętami gospodarskimi w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 36);
- 2) gatunków dzikich zwierząt niebędących gatunkami CITES, co do których odrębne przepisy weterynaryjne przewidują zakaz lub ograniczenia przywozu, tranzytu lub handlu;
- 3) zwierząt uzyskanych w wyniku krzyżowania gatunków zwierząt, o których mowa w art. 119a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

³⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4.

Art. 4. Do zadań Centralnego Azylu należy:

- 1) transport i czasowe przetrzymywanie okazów gatunków zwierząt, o których mowa w art. 3 ust. 1, przekazanych przez organy Służby Celno-Skarbowej lub Policji;
- 2) transport i czasowe przetrzymywanie okazów gatunków zwierząt, o których mowa w art. 3 ust. 1, przekazanych przez organy administracji publicznej, podmioty i jednostki inne niż wymienione w pkt 1, po uzyskaniu zgody Dyrektora Centralnego Azylu;
- 3) czasowe przetrzymywanie okazów gatunków zwierząt, o których mowa w art. 3 ust. 2, przekazanych przez organy Służby Celno-Skarbowej lub Policji lub organy administracji publicznej, po uzyskaniu zgody Dyrektora Centralnego Azylu;
- 4) poddawanie zwierząt przyjętych do Centralnego Azylu kwarantannie lub izolacji;
- 5) znakowanie zwierząt, wobec których nie dopełniono takiego obowiązku;
- 6) wprowadzanie do środowiska przyrodniczego zwierząt przetrzymywanych w Centralnym Azylu;
- 7) przekazywanie zwierząt przetrzymywanych w Centralnym Azylu innym podmiotom publicznym i prywatnym w kraju i za granicą;
- 8) humanitarne traktowanie zwierząt przetrzymywanych w Centralnym Azylu.

Art. 5. Centralny Azyl współpracuje w szczególności z:

- 1) organami Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie realizacji zadań Centralnego Azylu, o których mowa w art. 4 pkt 1–4 i 6, mogących mieć wpływ na zdrowie publiczne i zdrowie zwierząt, w tym zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) organem zarządzającym, o którym mowa w art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w zakresie realizacji zadań Centralnego Azylu w odniesieniu do gatunków CITES;
- 3) organami Służby Celno-Skarbowej i Policji w zakresie oznaczania gatunków zwierząt przyjmowanych do Centralnego Azylu oraz organizowania szkoleń na ten temat;
- 4) ogrodami zoologicznymi, ośrodkami rehabilitacji zwierząt oraz azylami dla zwierząt w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz innymi podmiotami – na podstawie umów i porozumień zawartych w zakresie realizacji zadań Centralnego Azylu, o których mowa w art. 4 pkt 1–4 i 7.

Art. 6. 1. Przyjęcie zwierzęcia do Centralnego Azylu potwierdza się protokołem przyjęcia.

2. Protokół przyjęcia zawiera:

- 1) datę przekazania zwierzęcia;
- 2) nazwę, siedzibę i adres albo imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres przekazującego zwierzę;
- 3) nazwę i siedzibę Centralnego Azylu;
- 4) określenie gatunku, wieku i płci zwierzęcia, jeżeli jest to możliwe;
- 5) informację o stanie zdrowia zwierzęcia;
- 6) informację na temat oznakowania zwierzęcia;
- 7) informację, czy zwierzę stanowi przedmiot postępowania w sprawie orzekania o przepadku;
- 8) potwierdzenie zrzeczenia się zwierzęcia na rzecz Skarbu Państwa – w przypadku gdy przekazującym zwierzę jest właściciel zwierzęcia;
- 9) informację na temat miejsca znalezienia zwierzęcia – w przypadku gdy przekazującym zwierzę jest jego znalazca;
- 10) informację, że do zwierzęcia przekazanego do Centralnego Azylu nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych (Dz. U. z 2019 r. poz. 908) zgodnie z art. 3 pkt 2 tej ustawy, w tym przepisów o prawie do żądania znaleźnego oraz prawie nabycia własności w przypadku bezskutecznego upływu terminu do odbioru zwierzęcia przez osobę uprawnioną – w przypadku gdy przekazującym zwierzę jest jego znalazca.

3. Protokół przyjęcia podpisują przekazujący zwierzę oraz Dyrektor Centralnego Azylu.

Art. 7. 1. Prośba o udzielenie zgody na przyjęcie zwierzęcia do Centralnego Azylu w przypadkach, o których mowa w art. 4 pkt 2 i 3, może zostać złożona w formie ustnej lub pisemnej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2. Dyrektor Centralnego Azylu udziela zgody na przyjęcie zwierzęcia do Centralnego Azylu w przypadku:

- 1) możliwości zapewnienia w Centralnym Azylu właściwych warunków przetrzymywania i opieki, odpowiadających potrzebom biologicznym zwierzęcia, mających wpływ na jego zdrowie i dobrostan,
- 2) konieczności poddania zwierzęcia kwarantannie lub izolacji
– o ile pozwala na to bieżące obłożenie Centralnego Azylu umożliwiające zachowanie jego przepustowości i operacyjności oraz nie zagraża to przekroczeniu limitu wydatków, o których mowa w art. 36 ust. 1.

3. Zgody na przyjęcie zwierzęcia do Centralnego Azylu udziela się w formie protokołu przyjęcia, o którym mowa w art. 6.

4. Jeżeli udzielono zgody na przyjęcie zwierzęcia, które zbłąkało się lub uciekło, przekazanego przez jego znalazcę:

- 1) Dyrektor Centralnego Azylu dokonuje próby ustalenia właściciela lub posiadacza zwierzęcia;
- 2) Dyrektor Centralnego Azylu zwraca się do starosty właściwego ze względu na miejsce znalezienia zwierzęcia z prośbą o ustalenie właściciela lub posiadacza zwierzęcia;
- 3) starosta sprawdza prowadzone przez siebie rejestry lub występuje do organu prowadzącego właściwą ewidencję, rejestr lub zbiór danych o udzielenie informacji o poszukiwanym właścicielu lub posiadaczu zwierzęcia;
- 4) starosta niezwłocznie informuje Dyrektora Centralnego Azylu o uzyskanych informacjach;
- 5) w przypadku braku możliwości ustalenia właściciela lub posiadacza zwierzęcia:
 - a) starosta zamieszcza na tablicach informacyjnych w swojej siedzibie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu,
 - b) Dyrektor Centralnego Azylu zamieszcza na stronie podmiotowej Centralnego Azylu
– informację o poszukiwaniu właściciela lub posiadacza zwierzęcia;
- 6) w przypadku ustalenia właściciela lub posiadacza zwierzęcia Dyrektor Centralnego Azylu wzywa go niezwłocznie do odbioru tego zwierzęcia;
- 7) Dyrektor Centralnego Azylu wydaje zwierzę wezwanemu do odbioru zwierzęcia właścicielowi lub posiadaczowi, przy czym w przypadku zwierzęcia, którego posiadanie wymaga zezwolenia, jego wydanie następuje po okazaniu zezwolenia;
- 8) w przypadku bezskutecznych prób ustalenia właściciela lub posiadacza zwierzęcia lub jego niezgłoszenia się na wezwanie do odbioru po upływie 60 dni od dnia przyjęcia zwierzęcia do Centralnego Azylu zwierzę przechodzi na własność Skarbu Państwa.

5. Dyrektor Centralnego Azylu odmawia udzielenia zgody na przyjęcie zwierzęcia do Centralnego Azylu w przypadku:

- 1) braku możliwości zapewnienia w Centralnym Azylu właściwych warunków przetrzymywania i opieki, odpowiadających potrzebom biologicznym zwierzęcia, mających wpływ na jego zdrowie i dobrostan;

- 2) możliwości umieszczenia zwierzęcia w ogrodzie zoologicznym, ośrodku rehabilitacji zwierząt lub azylu dla zwierząt;
- 3) bieżącego obłożenia Centralnego Azylu uniemożliwiającego zachowanie jego przepustowości i operacyjności, a także wystąpienia ryzyka przekroczenia limitu wydatków, o których mowa w art. 36 ust. 1.

6. Odmowy przyjęcia zwierzęcia do Centralnego Azylu udziela się w formie protokołu odmowy przyjęcia.

7. Protokół odmowy przyjęcia zawiera:

- 1) datę złożenia prośby o przyjęcie zwierzęcia do Centralnego Azylu;
- 2) nazwę, siedzibę i adres albo imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres składającego prośbę o przyjęcie zwierzęcia;
- 3) nazwę i siedzibę Centralnego Azylu;
- 4) określenie gatunku, wieku i płci zwierzęcia, jeżeli jest to możliwe;
- 5) informację o stanie zdrowia zwierzęcia;
- 6) inne informacje o zwierzęciu przekazane przez składającego prośbę o przyjęcie zwierzęcia.

8. Protokół odmowy przyjęcia podpisuje Dyrektor Centralnego Azylu i przekazuje go niezwłocznie składającemu prośbę o przyjęcie zwierzęcia, o ile została złożona w formie pisemnej.

9. Jeżeli prośba o przyjęcie zwierzęcia została złożona w formie pisemnej, Dyrektor Centralnego Azylu w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia protokołu odmowy przyjęcia przekazuje składającemu prośbę o przyjęcie zwierzęcia uzasadnienie w formie pisemnej zawierające odniesienie do przesłanek, o których mowa w ust. 5.

Art. 8. 1. Zwierzę przyjęte do Centralnego Azylu jest w nim przetrzymywane:

- 1) do czasu wydania przez sąd orzeczenia o przypadku zwierzęcia i wskazania sposobu dalszego postępowania ze zwierzęciem przez podmiot, o którym mowa w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572), art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub art. 36 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych – w przypadku zwierząt stanowiących przedmiot postępowania w sprawie orzekania o przypadku;
- 2) do czasu:
 - a) zgłoszenia się właściciela lub posiadacza zwierzęcia w przypadkach określonych w art. 7 ust. 4,

- b) zakończenia kwarantanny zwierzęcia i przekazania go podmiotowi, który nie miał warunków umożliwiających przeprowadzenie kwarantanny,
 - c) uzyskania zezwolenia na wprowadzenie zwierzęcia do środowiska przyrodniczego,
 - d) znalezienia podmiotu uprawnionego do utrzymywania zwierzęcia, jeżeli podmiot ten wyrazi zgodę na przyjęcie zwierzęcia,
 - e) uzyskania zezwolenia na uśmiercenie zwierzęcia
- w przypadkach innych niż określone w pkt 1.

2. Centralny Azyl ponosi koszty:

- 1) transportu zwierzęcia przyjętego do Centralnego Azylu, jego leczenia, znakowania, kwarantanny lub izolacji, opieki nad nim oraz jego wyżywienia do czasu:
 - a) odebrania zwierzęcia przez jego właściciela lub posiadacza – w przypadkach, o których mowa w art. 7 ust. 4,
 - b) przekazania zwierzęcia, którego właścicielem stał się Skarb Państwa, podmiotom, o których mowa w art. 14;
- 2) wprowadzenia zwierzęcia do środowiska przyrodniczego;
- 3) uśmiercenia i utylizacji zwłok uśmierconego lub padłego zwierzęcia.

Art. 9. Zwierzę przyjęte do Centralnego Azylu podlega kwarantannie lub izolacji:

- 1) jeżeli taki obowiązek wynika z odrębnych przepisów weterynaryjnych;
- 2) w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby przez lekarza weterynarii.

Art. 10. Transport zwierzęcia przez inne podmioty odbywa się na podstawie porozumień lub umów, o których mowa w art. 5 pkt 4, i dotyczy przypadków, gdy:

- 1) nie można go zrealizować pojazdem Centralnego Azylu;
- 2) obejmuje on okazy gatunków zwierząt wymienionych w art. 3 ust. 2;
- 3) przemawiają za tym względy ekonomiczne lub logistyczne.

Art. 11. 1. W Centralnym Azylu:

- 1) zapewnia się opiekę weterynaryjną oraz warunki przetrzymywania zwierząt zgodne z biologią danego gatunku zwierząt i ich stanem fizjologicznym, zapewniające swobodę ruchu i wypoczynek w czasie zgodnym z ich aktywnością życiową;
- 2) w miejscu, w którym przetrzymuje się zwierzęta należące do gatunków niebezpiecznych, są spełnione warunki, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 73 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

3) w miejscu, w którym przetrzymuje się zwierzęta należące do inwazyjnych gatunków obcych, są spełnione wymogi obiektu izolowanego w rozumieniu art. 3 pkt 9 rozporządzenia 1143/2014;

4) są wyodrębnione pomieszczenia przeznaczone na kwarantannę oraz izolację zwierząt.

2. W odniesieniu do przetrzymywanych w Centralnym Azylu zwierząt należących do gatunków niebezpiecznych oraz inwazyjnych gatunków obcych stosuje się system ciągłego nadzoru, środki uniemożliwiające ucieczkę zwierząt oraz inne środki niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa ludziom i innym zwierzętom.

3. Dyrektor Centralnego Azylu opracowuje i aktualizuje procedury:

1) działania na wypadek ucieczki zwierzęcia, w tym plan eliminacji tego zwierzęcia ze środowiska,

2) działania na wypadek wydostania się zwierzęcia z pomieszczeń przeznaczonych do jego przetrzymywania, ze szczególnym uwzględnieniem zwierząt należących do gatunków niebezpiecznych,

3) transportu do i z Centralnego Azylu oraz przemieszczania na terenie Centralnego Azylu, ze szczególnym uwzględnieniem zwierząt należących do gatunków niebezpiecznych lub inwazyjnych gatunków obcych,

4) obsługi, w tym sprzątnięcia pomieszczeń, ze szczególnym uwzględnieniem obiektu izolowanego, w którym są przetrzymywane zwierzęta należące do inwazyjnych gatunków obcych lub gatunków niebezpiecznych,

5) prowadzenia kwarantanny i izolacji zwierząt, w tym postępowania z odpadami oraz dezynfekcji pomieszczeń przeznaczonych do kwarantanny i izolacji,

6) postępowania z padłymi albo uśmierconymi zwierzętami,

7) na wypadek wystąpienia choroby zakaźnej

– kierując się potrzebą zapewnienia dobrostanu zwierząt, bezpieczeństwa publicznego, w tym bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego, oraz wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy.

Art. 12. 1. W Centralnym Azylu nie prowadzi się rozmnażania zwierząt.

2. Przepis ust. 1 stosuje się także wobec zwierząt przekazanych przez Centralny Azyl innym podmiotom w przypadkach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2.

3. Zwierzę urodzone w Centralnym Azylu jest w nim przetrzymywane do czasu rozstrzygnięcia o dalszym postępowaniu określonym w art. 13–15.

Art. 13. 1. Zwierzę należące do gatunku chronionego przetrzymywane w Centralnym Azylu może zostać wprowadzone do środowiska przyrodniczego, jeżeli stanowi własność Skarbu Państwa oraz spełnia warunki określone w przepisach z zakresu zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zwierząt.

2. Zwierzę, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się do środowiska przyrodniczego po uzyskaniu zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, o którym mowa w art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do zwierzęcia należącego do gatunku niebezpiecznego, gatunku CITES oraz gatunku, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 2, jeżeli jednocześnie należy ono do gatunku chronionego.

Art. 14. 1. Zwierzę przetrzymywane w Centralnym Azylu może zostać przekazane innym podmiotom publicznym lub prywatnym:

- 1) w kraju i za granicą:
 - a) po wydaniu przez sąd orzeczenia o jego przypadku – na warunkach określonych w decyzji administracyjnej wydanej przez uprawniony organ, o którym mowa w art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub art. 36 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych, lub warunkach wynikających z art. 38 ust. 1–6 i 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt,
 - b) po zrzeczeniu się go przez właściciela na rzecz Skarbu Państwa lub przejściu na własność Skarbu Państwa – w przypadku zwierzęcia niestanowiącego przedmiotu postępowania w sprawie orzekania o przypadku;
- 2) w kraju – przed orzeczeniem jego przypadku w przypadku zwierzęcia stanowiącego przedmiot postępowania w sprawie orzekania o przypadku.

2. Nie przekazuje się zwierzęcia podmiotowi, któremu odebrano to zwierzę na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

3. Przekazanie zwierzęcia, o którym mowa w ust. 1, jest nieodpłatne.

4. Z przekazania zwierzęcia sporządza się protokół przekazania, który zawiera:

- 1) datę przekazania zwierzęcia;
- 2) nazwę, siedzibę i adres przekazującego zwierzę;
- 3) nazwę, siedzibę i adres albo imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres podmiotu, któremu zwierzę jest przekazywane;
- 4) określenie gatunku, wieku i płci zwierzęcia, jeżeli jest to możliwe;

- 5) informację o stanie zdrowia zwierzęcia;
- 6) informację na temat oznakowania zwierzęcia;
- 7) status prawny zwierzęcia, w szczególności wskazanie, czy zwierzę stanowi przedmiot postępowania w sprawie orzekania o przepadku albo czy zwierzę stanowi własność Skarbu Państwa.

5. Dyrektor Centralnego Azylu przekazując zwierzę innym podmiotom w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 2, bierze pod uwagę:

- 1) możliwość zapewnienia przekazywanemu zwierzęciu właściwej opieki, warunków przetrzymywania oraz wymogów, o których mowa w art. 11 ust. 1 i 2;
- 2) możliwe do osiągnięcia korzyści dla różnorodności biologicznej, w tym możliwość przywrócenia do środowiska przyrodniczego lub ochronę *ex situ* tego gatunku, przy spełnieniu warunków określonych w przepisach z zakresu zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zwierząt.

6. Osoba fizyczna, a w przypadku osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej – urzędujący członek organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnik spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusz w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurent, którym ma być przekazane zwierzę, nie mogą być:

- 1) prawomocnie ukarani za wykroczenia, o których mowa w art. 37–37b, art. 37d ust. 1 lub art. 37e ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 127 pkt 1, 3, 5 lub 6, art. 131 pkt 1–3, 5, 8, lub 11–14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych – w okresie 2 lat poprzedzających przekazanie;
- 2) skazani prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa, o których mowa w art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138), art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 127a, art. 128 pkt 1 lub 2 lub art. 128a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, art. 34 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych – w okresie 5 lat poprzedzających przekazanie.

7. Dyrektor Centralnego Azylu w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 2, przed przekazaniem zwierzęcia, żąda złożenia oświadczenia w celu potwierdzenia wymogu niekaralności za wykroczenia lub przestępstwa, o których mowa w ust. 6.

8. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 7, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

9. Wraz z oświadczeniem, o którym mowa w ust. 7, podmiot, któremu jest przekazywane zwierzę, przekazuje:

- 1) stosowne zezwolenia, o których mowa w przepisach:
 - a) ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – w przypadku zwierząt należących do gatunków CITES, gatunków niebezpiecznych lub gatunków chronionych,
 - b) ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych – w przypadku zwierząt należących do inwazyjnych gatunków obcych;
- 2) dokumenty pokontrolne, wydane w ciągu ostatnich 2 lat, dotyczące działalności prowadzonej przez ten podmiot, sporządzone na podstawie kontroli przeprowadzonych przez regionalną dyrekcję ochrony środowiska, inspektorat sanitarny, Państwową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną lub Inspekcję Weterynaryjną – jeżeli kontrole były prowadzone.

10. Zwierzę może zostać przekazane za granicę podmiotowi dającemu rękojmię przetrzymywania zwierzęcia w warunkach zapewniających jego dobrostan, po przedstawieniu Dyrektorowi Centralnego Azyłu dokumentów potwierdzających tę rękojmię oraz spełnienie warunków, o których mowa w ust. 5.

11. Do przekazywania zwierzęcia za granicę nie stosuje się przepisów ust. 6–9.

Art. 15. 1. Zwierzę przetrzymywane w Centralnym Azyłu może zostać uśmiercone:

- 1) po wydaniu przez sąd orzeczenia o przypadku zwierzęcia oraz wydaniu przez uprawniony organ decyzji, o której mowa w art. 130 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody albo art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych – w przypadku zwierząt stanowiących przedmiot postępowania w sprawie orzekania o przypadku;
- 2) gdy:
 - a) istnieje konieczność podjęcia działań niezbędnych do usunięcia poważnego zagrożenia sanitarnego dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt,

- b) istnieje konieczność bezzwłocznego uśmiercenia w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt,
 - c) bezpośrednio zagraża ono innym zwierzętom lub ludziom, a jest niemożliwy inny sposób usunięcia tego zagrożenia,
 - d) nie jest możliwe jego wprowadzenie do środowiska przyrodniczego zgodnie z art. 13 lub przekazanie innemu podmiotowi zgodnie z art. 14
- w przypadku zwierząt innych niż określone w pkt 1.

2. Uśmiercenie zwierzęcia przyjętego do Centralnego Azylu w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, c lub d, wymaga zezwolenia wydawanego na wniosek Dyrektora Centralnego Azylu przez:

- 1) odpowiednio Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska albo regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce przetrzymywania zwierzęcia – w przypadku zwierząt należących do gatunków chronionych oraz gatunków zwierząt, o których mowa w art. 3 ust. 2;
- 2) ministra właściwego do spraw środowiska – w przypadku zwierząt należących do inwazyjnych gatunków obcych, gatunków CITES lub gatunków niebezpiecznych.

3. W przypadku gdy zwierzę należy do gatunku chronionego i jednocześnie do gatunku CITES lub gatunku niebezpiecznego, zezwolenie na uśmiercenie wydaje minister właściwy do spraw środowiska po zasięgnięciu opinii odpowiednio Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska albo regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce przetrzymywania zwierzęcia.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3:

- 1) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska albo regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje opinię, w drodze postanowienia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie tej opinii;
- 2) minister właściwy do spraw środowiska wydaje zezwolenie na uśmiercenie zwierzęcia w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie zezwolenia.

5. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, nie przysługuje zażalenie.

6. Zwierzę uśmierca lekarz weterynarii, który uzyskał prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1140), w sposób humanitarny polegający na zadawaniu przy tym minimum cierpienia fizycznego i psychicznego.

7. W przypadku konieczności bezzwłocznego uśmiercenia w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt zwierzę może zostać uśmiercone bez zgody właściciela na podstawie orzeczenia lekarza weterynarii w sposób określony w art. 33 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie zwierząt.

Rozdział 3

Organizacja Centralnego Azylu

Art. 16. 1. Centralny Azyl jest państwową jednostką budżetową finansowaną z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw środowiska.

2. Siedzibą Centralnego Azylu jest miejscowość Warszawianka (gmina Lesznowola, województwo mazowieckie).

Art. 17. 1. Dyrektor Centralnego Azylu kieruje działalnością Centralnego Azylu i reprezentuje go na zewnątrz.

2. Dyrektor Centralnego Azylu może wykonywać swoje zadania przy pomocy Zastępcy Dyrektora Centralnego Azylu.

3. Minister właściwy do spraw środowiska powołuje Dyrektora Centralnego Azylu oraz, na wniosek Dyrektora Centralnego Azylu, Zastępcę Dyrektora Centralnego Azylu.

4. Minister właściwy do spraw środowiska odwołuje Dyrektora Centralnego Azylu oraz Zastępcę Dyrektora Centralnego Azylu.

5. Stanowisko Dyrektora Centralnego Azylu i Zastępcy Dyrektora Centralnego Azylu może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) posiada wykształcenie wyższe uzyskane na kierunku prawo lub w zakresie nauk przyrodniczych, nauk leśnych, inżynierii środowiska lub nauk rolniczych;
- 4) posiada wiedzę i doświadczenie z zakresu spraw należących do właściwości Centralnego Azylu;
- 5) posiada co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 6) korzysta z pełni praw publicznych;
- 7) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 8) nie była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r.

o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289);

- 9) nie była prawomocnie ukarana za wykroczenia, o których mowa w art. 127 pkt 1, 3, 5 lub 6 lub art. 131 pkt 1–3, 5, 8 lub 11–14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, art. 37–37b, art. 37d ust. 1 lub art. 37e ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 2021 r. o ochronie zwierząt lub art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych – w okresie 2 lat poprzedzających otrzymanie powołania.

6. Powołanie na Dyrektora Centralnego Azylu i na Zastępcę Dyrektora Centralnego Azylu jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z 2021 r. poz. 1162 oraz z 2022 r. poz. 655).

7. Czynności z zakresu prawa pracy w odniesieniu do Dyrektora Centralnego Azylu wykonuje minister właściwy do spraw środowiska.

8. W przypadku odwołania Dyrektora Centralnego Azylu minister właściwy do spraw środowiska wyznacza do pełnienia jego obowiązków Zastępcę Dyrektora Centralnego Azylu albo inną osobę spełniającą warunki określone w ust. 5, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

Art. 18. W ramach kierowania Centralnym Azylem i reprezentowania go na zewnątrz Dyrektor Centralnego Azylu:

- 1) realizuje wiążące wytyczne i polecenia ministra właściwego do spraw środowiska, w ramach jego nadzoru, o którym mowa w art. 23 ust. 1;
- 2) współpracuje z podmiotami, o których mowa w art. 5;
- 3) współpracuje z podmiotami, o których mowa w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, art. 28 ust. 15 oraz art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych, w zakresie dalszego postępowania z okazami gatunków zwierząt, o których mowa w art. 3, co do których orzeczono przepadek – w zakresie poszukiwania podmiotów uprawnionych do utrzymywania zwierzęcia oraz w zakresie ustalania wysokości kosztów transportu zwierzęcia, leczenia weterynaryjnego, znakowania, kwarantanny lub izolacji, opieki nad nim, jego wyżywienia lub jego uśmiercenia i utylizacji zwłok, poniesionych do czasu rozstrzygnięcia postępowania sądowego;
- 4) współpracuje ze starostą w zakresie realizacji działań, o których mowa w art. 7 ust. 4 pkt 2 i 4;
- 5) opracowuje i aktualizuje procedury, o których mowa art. 11 ust. 3;

- 6) składa wnioski o udzielenie zezwolenia na wprowadzenie zwierzęcia do środowiska przyrodniczego, o którym mowa w art. 13 ust. 2;
- 7) składa wnioski o udzielenie zezwolenia na uśmiercenie zwierzęcia, o których mowa art. 15 ust. 2;
- 8) udziela zgody na przyjęcie zwierzęcia do Centralnego Azylu albo odmawia przyjęcia zwierzęcia do Centralnego Azylu;
- 9) przekazuje zwierzę innym podmiotom, o których mowa w art. 14 ust. 1;
- 10) prowadzi ewidencję zwierząt przyjętych do Centralnego Azylu;
- 11) składa ministrowi właściwemu do spraw środowiska roczne sprawozdanie z prowadzonej działalności, w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, którego sprawozdanie to dotyczy;
- 12) ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Centralnego Azylu uproszczone sprawozdanie z prowadzonej działalności, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego sprawozdanie to dotyczy;
- 13) składa Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska informację roczną, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego informacja ta dotyczy, w odniesieniu do zwierząt należących do inwazyjnych gatunków obcych, gatunków niebezpiecznych i gatunków chronionych oraz zwierząt, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3.

Art. 19. Ewidencja, o której mowa w art. 18 pkt 10, zawiera:

- 1) datę:
 - a) przyjęcia zwierzęcia do Centralnego Azylu,
 - b) wpisania zwierzęcia do ewidencji,
 - c) dokonania zmiany danych wpisanych do ewidencji,
 - d) wykreślenia z ewidencji zwierzęcia uśmierconego, padłego, wprowadzonego do środowiska przyrodniczego albo przekazanego innemu podmiotowi, w przypadkach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1,
 - e) przekazania zwierzęcia innemu podmiotowi w przypadkach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2;
- 2) nazwę naukową przetrzymywanego zwierzęcia oraz nazwę polską, jeżeli taka istnieje;
- 3) płeć i wiek zwierzęcia, jeżeli jest to możliwe do ustalenia;
- 4) źródło pochodzenia zwierzęcia, w szczególności zatrzymanie zwierzęcia w ramach kontroli granicznej, odebranie zwierzęcia na podstawie decyzji, o której mowa w art. 7

ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, lub interwencji, o której mowa w art. 7 ust. 3 tej ustawy, lub odebranie zwierzęcia w wyniku cofnięcia zezwolenia;

- 5) nazwę, siedzibę i adres albo imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres przekazującego zwierzę do Centralnego Azylu;
- 6) status prawny zwierzęcia, w szczególności wskazanie, czy zwierzę stanowi przedmiot postępowania w sprawie orzekania o przepadku albo czy zwierzę stanowi własność Skarbu Państwa;
- 7) opis trwałego oznakowania zwierzęcia, w szczególności numer oraz umiejscowienie mikroczypa, jeżeli zwierzę zostało oznakowane przez wszczepienie mikroczypa;
- 8) wskazanie sposobu opuszczenia przez zwierzę Centralnego Azylu, w szczególności zwierzę uśmiercone, padłe, wprowadzone do środowiska przyrodniczego albo przekazane innemu podmiotowi, ze wskazaniem nazwy, siedziby i adresu albo imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania i adresu tych podmiotów.

Art. 20. Roczne sprawozdanie z prowadzonej działalności, o którym mowa w art. 18 pkt 11, zawiera:

- 1) liczbę skierowanych do Dyrektora Centralnego Azylu próśb o przyjęcie zwierząt do Centralnego Azylu, liczbę udzielonych zgód na przyjęcie zwierząt oraz odmów przyjęcia zwierząt ze wskazaniem przyczyny odmowy;
- 2) wykaz zwierząt przetrzymywanych w Centralnym Azylu, ze wskazaniem nazwy naukowej oraz nazwy polskiej, jeżeli taka istnieje;
- 3) liczbę zwierząt, ze wskazaniem nazwy naukowej oraz nazwy polskiej, jeżeli taka istnieje:
 - a) przyjętych do Centralnego Azylu, z podaniem źródła pochodzenia oraz statusu prawnego zwierzęcia,
 - b) poddanych kwarantannie lub izolacji,
 - c) padłych, ze wskazaniem przyczyny,
 - d) uśmierconych, ze wskazaniem przyczyny,
 - e) przekazanych innym podmiotom, ze wskazaniem nazwy, siedziby i adresu albo imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania i adresu tych podmiotów;
- 4) liczbę i opis zdarzeń, w szczególności pożarów, ucieczek, chorób lub innych niebezpiecznych zdarzeń wymagających zastosowania procedur, o których mowa w art. 11 ust. 3 pkt 1, 2 i 7;

- 5) rodzaj i liczbę zawartych porozumień lub umów w zakresie transportu lub przekazania zwierząt innym podmiotom w celu przetrzymywania, kwarantanny lub izolacji.

Art. 21. Uproszczone sprawozdanie z prowadzonej działalności, o którym mowa w art. 18 pkt 12, zawiera liczbę zwierząt:

- 1) przyjętych do Centralnego Azylu;
- 2) przetrzymywanych w Centralnym Azylu;
- 3) wprowadzonych do środowiska przyrodniczego;
- 4) przekazanych innym podmiotom;
- 5) padłych albo uśmierconych, ze wskazaniem przyczyny.

Art. 22. Informacja roczna, o której mowa w art. 18 pkt 13, zawiera:

- 1) wykaz zwierząt należących do inwazyjnych gatunków obcych, gatunków niebezpiecznych i gatunków chronionych oraz zwierząt, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3, przetrzymywanych w Centralnym Azylu wraz z ich nazwą naukową oraz nazwą polską, jeżeli taka istnieje, a także opisem trwałego oznakowania zwierzęcia, w tym wskazaniem numeru oraz umiejscowienia mikroczipa, jeżeli zwierzę zostało oznakowane przez wszczepienie mikroczipa;
- 2) liczbę zwierząt wraz z ich nazwą naukową oraz nazwą polską, jeżeli taka istnieje:
 - a) przyjętych do Centralnego Azylu, z podaniem źródła ich pochodzenia,
 - b) wprowadzonych do środowiska przyrodniczego,
 - c) przekazanych innym podmiotom, ze wskazaniem nazwy, siedziby i adresu albo imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania i adresu tych podmiotów;
 - d) padłych albo uśmierconych, ze wskazaniem przyczyny.

Art. 23. 1. Nadzór nad działalnością Centralnego Azylu sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

2. Minister właściwy do spraw środowiska przeprowadza kontrole działalności Centralnego Azylu na zasadach i w trybie przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

3. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw środowiska może:

- 1) wydawać Dyrektorowi Centralnego Azylu wiążące wytyczne i polecenia;
- 2) żądać od Dyrektora Centralnego Azylu informacji lub dokumentów dotyczących określonej sprawy albo określonego rodzaju spraw.

Art. 24. Minister właściwy do spraw środowiska nadaje, w drodze zarządzenia, Centralnemu Azyłowi statut, w którym określa organizację Centralnego Azyłu.

Rozdział 4

Przepisy karne

Art. 25. 1. Kto umyślnie narusza zakaz rozmnażania zwierząt przekazanych przez Centralny Azył innym podmiotom w przypadkach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2, podlega karze grzywny.

2. Kto, popełniając czyn, o którym mowa w ust. 1, osiąga korzyści majątkowe z rozmnażania zwierząt przekazanych przez Centralny Azył, podlega karze grzywny do 70 000 zł.

Art. 26. Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 25, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124).

Rozdział 5

Zmiany w przepisach

Art. 27. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572) w art. 7 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ogrodowi zoologicznemu, schronisku dla zwierząt, azyłowi dla zwierząt lub Centralnemu Azyłowi dla Zwierząt, jeżeli jest to zwierzę wykorzystywane do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych lub utrzymywane w ogrodach zoologicznych.”.

Art. 28. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, 2127 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 1079 i 1260) w art. 400a w ust. 1 pkt 41b otrzymuje brzmienie:

„41b) finansowanie, w części, funkcjonowania azyli dla zwierząt w rozumieniu art. 5 pkt 1e ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz Centralnego Azyłu dla Zwierząt;”.

Art. 29. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 27a w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Wyznaczenie obszaru specjalnej ochrony ptaków lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk, zmiana jego granic lub likwidacja następują w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska, które określa nazwę, położenie administracyjne, obszar i mapę obszaru, cel i przedmiot ochrony.”;

2) w art. 62 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Okazy gatunków, o których mowa w ust. 1, mogą być przekazywane do ogrodów botanicznych, ogrodów zoologicznych, ośrodków rehabilitacji zwierząt, azyli dla zwierząt lub Centralnego Azyłu dla Zwierząt.”;

3) w art. 64 w ust. 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) Centralnego Azyłu dla Zwierząt.”;

4) w art. 73 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie dotyczą ogrodów zoologicznych i placówek naukowych prowadzących badania nad zwierzętami, a zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczą ośrodków rehabilitacji zwierząt, azyli dla zwierząt oraz Centralnego Azyłu dla Zwierząt.”.

Art. 30. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych (Dz. U. z 2019 r. poz. 908) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) zabytków archeologicznych;
- 2) zwierząt, które zabłąkały się lub uciekły, przekazanych do Centralnego Azyłu dla Zwierząt.”.

Art. 31. W ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1143/2014 oraz w ust. 2 pkt 3, nie stosuje się w odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski:

- 1) przetrzymywanego w Centralnym Azyłu dla Zwierząt;
- 2) ujętego w wykazie, o którym mowa w art. 76a ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916), przetrzymywanego w azyłu dla zwierząt.”;

2) w art. 11 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przekazuje to zwierzę:

- a) podmiotowi, który posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014,
- b) podmiotowi, który posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3,
- c) do Centralnego Azylu dla Zwierząt albo
- d) do azylu dla zwierząt, albo”;

3) w art. 28:

a) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. W przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii w wyniku czynności, o których mowa w ust. 7 pkt 2, stwierdzi, że zwierzę stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt lub że niemożliwy jest transport tego zwierzęcia, organ celny przekazuje informacje w tym zakresie właściwemu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska.”,

b) ust. 14–16 otrzymują brzmienie:

„14. IGO będący zwierzęciem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 albo 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, może zostać przekazany przez organ celny do Centralnego Azylu dla Zwierząt, azylu dla zwierząt albo ogrodu zoologicznego na koszt podmiotu dokonującego przywozu.

15. Organ celny przy przekazywaniu IGO będącego zwierzęciem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 albo 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, do Centralnego Azylu dla Zwierząt, azylu dla zwierząt albo ogrodu zoologicznego współpracuje z Centralnym Azylem dla Zwierząt lub podmiotami prowadzącymi azyl dla zwierząt lub ogród zoologiczny.

16. Współpraca, o której mowa w ust. 15, polega w szczególności na:

- 1) odbiorze i transporcie zwierzęcia przez Centralny Azyl dla Zwierząt lub podmioty prowadzące azyl dla zwierząt albo ogród zoologiczny;
- 2) przekazywaniu informacji dotyczących zwierzęcia, w tym o:
 - a) poniesionych kosztach jego transportu, wyżywienia, opieki weterynaryjnej nad nim, jego kwarantanny lub izolacji, znakowania lub uśmiercenia, w tym utylizacji zwłok,
 - b) uśmierceniu albo padnięciu zwierzęcia.”,

c) w ust. 18 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Podmiot dokonujący przywozu IGO będącego zwierzęciem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 albo 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, ponosi koszty utrzymywania tego zwierzęcia, o których mowa w ust. 16 pkt 2 lit. a, poniesione przez podmioty, o których mowa w ust. 15, do czasu:”

d) ust. 19 otrzymuje brzmienie:

„19. Organ celny ustala, w drodze decyzji, wysokość kosztów, o których mowa w ust. 4, 14 i 18, uwzględniając poniesione koszty transportu, wyżywienia, opieki weterynaryjnej, kwarantanny lub izolacji, znakowania lub uśmiercenia, w tym utylizacji zwłok.”;

4) w art. 35 w ust. 1 w pkt 4 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) nie przekazuje zwierzęcia:

- podmiotowi, który posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014,
- podmiotowi, który posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3,
- do Centralnego Azylu dla Zwierząt albo
- do azylu dla zwierząt, albo”.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 32. Tworzy się Centralny Azyl.

Art. 33. 1. Minister właściwy do spraw środowiska powołuje, w drodze zarządzenia, Pełnomocnika do spraw organizacji Centralnego Azylu, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”, określając szczegółowy zakres jego zadań i środki niezbędne do ich realizacji.

2. Pełnomocnik wykonuje zadania w zakresie tworzenia i organizacji Centralnego Azylu, w tym:

- 1) podejmuje działania w zakresie przygotowania siedziby Centralnego Azylu i jego funkcjonowania, w szczególności zawiera umowy;
- 2) występuje do właściwych organów administracji publicznej celem uzyskania niezbędnych decyzji administracyjnych;
- 3) współpracuje z właściwymi organami administracji publicznej;
- 4) może zlecać przeprowadzanie ekspertyz;

5) organizuje nabory na pracowników Centralnego Azyłu.

3. Za obsługę merytoryczną i organizacyjną Pełnomocnika odpowiada urząd obsługujący ministra właściwego do spraw środowiska.

4. Wynagrodzenie Pełnomocnika jest płatne z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw środowiska.

5. Z chwilą powołania Dyrektora Centralnego Azyłu Pełnomocnik kończy swoją działalność.

6. Nadzór nad działalnością Pełnomocnika sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

Art. 34. 1. Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe na wniosek Pełnomocnika wskazuje nieruchomości pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, które mogą być przeznaczone na wyposażenie Centralnego Azyłu.

2. Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe na wniosek Pełnomocnika wyłącza z zarządu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i przekazuje do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa wskazane przez niego nieruchomości niezbędne do realizacji potrzeb, o których mowa w ust. 1.

3. Na wniosek Pełnomocnika właściwy starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, oddaje w trwały zarząd, w drodze decyzji, Centralnemu Azyłowi nieruchomości, o których mowa w ust. 2.

4. Ostateczna decyzja o oddaniu nieruchomości w trwały zarząd stanowi podstawę do dokonania wpisu w księdze wieczystej oraz w ewidencji gruntów i budynków.

Art. 35. Do spraw wszczętych na podstawie art. 28 ust. 19 ustawy zmienianej w art. 31 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 36. 1. W latach 2022–2031 maksymalny całkowity limit wydatków budżetu państwa, będących skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy wynosi 77,374 mln zł, w tym w:

- 1) 2022 r. – 4,831 mln zł;
- 2) 2023 r. – 23,984 mln zł;
- 3) 2024 r. – 10,041 mln zł;
- 4) 2025 r. – 4,666 mln zł;

- 5) 2026 r. – 4,753 mln zł;
- 6) 2027 r. – 8,931 mln zł;
- 7) 2028 r. – 4,913 mln zł;
- 8) 2029 r. – 4,997 mln zł;
- 9) 2030 r. – 5,084 mln zł;
- 10) 2031 r. – 5,174 mln zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczeniem przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący polegający na ograniczeniu wydatków związanych z kosztami funkcjonowania Centralnego Azylu.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, jest minister właściwy do spraw środowiska.

Art. 37. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., z wyjątkiem art. 29 pkt 1, art. 33, art. 34 i art. 36, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa wyznacza ramy prawne dla organizacji Centralnego Azylu dla Zwierząt, zwanego dalej „Centralnym Azylem”. Ośrodek ten jest przeznaczony do czasowego przetrzymywania zwierząt należących do:

- gatunków chronionych objętych ochroną gatunkową, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916);
- gatunków wymienionych w załącznikach A–D rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz. Urz. WE L 61 z 03.03.1997, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 136), tzw. gatunków CITES;
- gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 73 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916), zwanych gatunkami niebezpiecznymi oraz
- inwazyjnych gatunków obcych, wymienionych w wykazie, o którym mowa art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.) lub wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718).

Ponadto w myśl art. 3 ust. 2, za zgodą Dyrektora Centralnego Azylu do ośrodka będą mogły być przyjmowane zwierzęta należące do:

- gatunków obcych w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1143/2014, niebędących inwazyjnymi gatunkami obcymi ani zwierzętami gospodarskimi w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 36);
- gatunków dzikich zwierząt niebędących gatunkami CITES, co do których odrębne przepisy weterynaryjne przewidują zakaz lub ograniczenia przywozu, tranzytu lub handlu;

- zwierząt uzyskanych w wyniku krzyżowania gatunków zwierząt, o których mowa w art. 119a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tj. zwierząt należących do gatunków objętych ochroną częściową lub ścisłą, zwierząt należących do gatunków obcych oraz zwierząt łownych skrzyżowanych ze zwierzętami innych gatunków, a także ze zwierzętami z form i odmian hodowlanych.

Celem utworzenia Centralnego Azylu jest zapewnienie tymczasowego schronienia i należytej opieki ww. grupom zwierząt, w warunkach optymalnych z punktu widzenia ich potrzeb biologicznych, mających wpływ na ich zdrowie i dobrostan, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa i ochrony społeczeństwa przed zagrożeniem związanym z obecnością w otoczeniu ludzi zwierząt gatunków mogących stwarzać zagrożenie dla ich zdrowia lub życia.

Sytuacja zwierząt zatrzymanych w trakcie prowadzonych postępowań sądowych (karnych, karno-skarbowych, wykroczeniowych, cywilnych) lub administracyjnych (celnych lub podatkowych) – zabezpieczonych jako „dowody rzeczowe” lub z przeznaczeniem do orzeczenia przypadku, czy też czasowo odebranych właścicielom lub posiadaczom zwierzęcia ze względu na zagrożenie dobrostanu tych zwierząt, jak i zwierząt, wobec których orzeczono przepadek, co do zasady jest uregulowana w polskim porządku prawnym. Niemniej przewidziane procedury w odniesieniu do tej samej grupy zwierząt (np. podlegających ochronie na mocy Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, sporządzonej w Waszyngtonie dnia 3 marca 1973 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 112)) różnią się – w zależności od typu postępowania – zakresem podmiotów uprawnionych lub zobowiązanych do przejęcia zwierzęcia, stopniem obligatoryjności przejęcia, czy też sposobem rozliczania kosztów przetrzymywania tych zwierząt do momentu wydania przez sąd i uprawomocnienia się orzeczenia o przepadku.

Część podmiotów określonych w ww. procedurach stanowią jednostki określone rodzajowo, których funkcjonowanie jest regulowane przepisami prawa – są to m.in. ogrody zoologiczne, ośrodki rehabilitacji zwierząt, schroniska dla zwierząt, a także azyle dla zwierząt. Natomiast konkretne rodzaje podmiotów mają prawnie określone zasady i zakresy działania, czego konsekwencją jest fakt, że przyjęcie przez nie określonych gatunków zwierząt obwarowane jest warunkami dotyczącymi statusu prawnego okazów gatunków zwierząt, ich pochodzenia, stanu zdrowotnego itd.

Wspomniany problem przetrzymywania zwierząt uwydatnia się dodatkowo w obliczu zmian przepisów dotyczących gatunków zwierząt niebezpiecznych dla zdrowia i życia człowieka (art. 73 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), których przetrzymywanie było dotychczas możliwe w cyrkach, co zostało zniesione nowelizacją zawartą w ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych. Osoby, które dotychczas przetrzymywały takie zwierzęta, i nie mają zamiaru nadal ich przetrzymywać mogą napotkać trudności z przekazaniem ich do odpowiednio przystosowanych miejsc, stwarzając tym samym realne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego, a także dla rodzimej przyrody – w przypadku bezprawnego wypuszczenia tych zwierząt.

W odniesieniu do gatunków CITES należy zauważyć, że obecnie w Polsce istnieją jedynie dwa ośrodki wyspecjalizowane w przetrzymywaniu zatrzymanych na granicy oraz na terenie kraju, skonfiskowanych, znajdowanych i podrzucanych żywych okazów gatunków zwierząt CITES. Są to: azyl dla gadów przy Miejskim Ogrodzie Zoologicznym w Warszawie i przygraniczny ośrodek kwarantannowania i przetrzymywania zwierząt nielegalnie wwiezionych do strefy Schengen przy Ogrodzie Zoologicznym im. Stefana Millera w Zamościu.

Samo wejście w posiadanie przez służby publiczne ww. okazów gatunków zwierząt wiąże się z pilnością zapewnienia właściwych warunków ich przetrzymywania. Dotyczy to konieczności zapewnienia odpowiedniej opieki weterynaryjnej, ewentualnego leczenia, kwarantanny lub izolacji, wyżywienia oraz warunków przetrzymywania możliwie optymalnych dla danego okazu gatunku ze względu na jego biologię, a także zabezpieczających przed możliwością ucieczki. W tym miejscu należy nadmienić, że niektóre ośrodki, takie jak ogrody zoologiczne, nie są skłonne do przyjmowania zwierząt pochodzących z interwencji właśnie ze względu na ww. niepewność co do stanu zdrowia zatrzymanego okazu. Zwłaszcza w przypadku nielegalnego przemytu istnieje bowiem ryzyko, iż dany okaz może być wektorem jednostek chorobowych – bakteryjnych, grzybiczych, wirusowych czy pasożytniczych, które mogłyby się przenieść na zdrowe okazy gatunków zwierząt przetrzymywane w danym ośrodku. Warto przy tym podkreślić, że ogrody zoologiczne są zobligowane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie warunków hodowli i utrzymywania poszczególnych grup gatunków zwierząt w ogrodzie zoologicznym (Dz. U. z 2005 r. poz. 32) do zapewnienia określonych warunków danym gatunkom zwierząt. Często nie są one w stanie przyjmować nowych okazów zwierząt

bez naruszania wymogów określonych w ww. rozporządzeniu, a dotyczących przykładowo powierzchni wybiegu lub pomieszczeń, jaka przypada na jednego osobnika.

Przepisy prawa (czasami nawet wielowariantowo lub przez katalog otwarty), wskazują jakie podmioty mogą brać udział w poszczególnych procedurach – co przy rosnącej liczbie zwierząt zatrzymanych lub znajdujących się pod dozorem Skarbu Państwa – sprawia, że szybkie i sprawne przekazywanie zwierząt w praktyce okazuje się wyzwaniem. Stąd wypełnieniem swoistej luki, będącym jednocześnie próbą ujednoczenia postępowania, będzie stworzenie centralnie zarządzanego ośrodka interwencyjno-koordynacyjnego – który *de facto* spełniałby rolę (w zakresie czasowego przetrzymywania zwierząt) wszystkich funkcjonujących w obowiązującym obecnie porządku prawnym podmiotów, upraszczając do minimum procedurę przekazywania i postępowania z zatrzymanymi zwierzętami stanowiącymi okazy gatunków wskazanych w projektowanej ustawie, szczególnie w przypadkach ich nieuregulowanego statusu prawnego; rozwiązania problemów związanych z ulokowaniem tych zwierząt, w tym dotyczących ich ewentualnej izolacji i kwarantanny.

Ze względów organizacyjnych i prawnych, najlepszym rozwiązaniem problemu skonfiskowanych okazów gatunków zwierząt jest utworzenie Centralnego Azylu (przygotowanego zarówno do przyjmowania najczęściej zatrzymywanych zwierząt oraz wybranych gatunków wymagających wyjątkowych rozwiązań jak np. kotowate lub naczelne). Centralny Azyl miałby za zadanie współpracować z krajowymi organami CITES, regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska, innymi azylami dla zwierząt, ogrodami zoologicznymi, ośrodkami rehabilitacji zwierząt, stosownymi służbami wdrażającymi i egzekwującymi przepisy wprowadzające ograniczenia wobec zatrzymywanych okazów. Obecnie brak jest bowiem centrum koordynacyjnego, dysponującego bieżącą wiedzą odnośnie do możliwości ulokowania zwierząt, umożliwiającego sprawne i szybkie rozdysponowanie zwierząt, które ze względu na wartość hodowlaną czy ekspozycyjną mogłyby zostać przekazane do ogrodów zoologicznych (krajowych bądź zagranicznych) czy ośrodków hodowlanych. Centralny Azyl pełniłby rolę takiej jednostki. Stworzenie podstaw prawnych dla organizacji tego ośrodka przez uchwalenie projektowanej ustawy, rozszerzy katalog podmiotów uprawnionych do przetrzymywania zwierząt, uprości i ureguluje ścieżkę postępowania ze zwierzętami w opisanych wyżej sytuacjach i jednocześnie ograniczy problem braku środków finansowych na pokrycie kosztów leczenia, kwarantanny i utrzymania zwierząt do czasu uregulowania ich statusu prawnego lub ewentualnych kosztów

utylicacji zwłok padłych lub uśmierconych (na podstawie decyzji uprawnionych organów) zwierząt. W celu zapewnienia stabilności i trwałości finansowania, Centralny Azyl stanowił będzie bowiem państwową jednostkę budżetową finansowaną z części budżetu państwa, której dysponentem będzie minister właściwy do spraw środowiska.

W myśl art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), określającej zakres i zasady działania oraz organizację jednostek budżetowych, państwowe jednostki budżetowe są tworzone przez ministrów, kierowników urzędów centralnych, wojewodów oraz inne organy działające na podstawie odrębnych ustaw. Na mocy art. 8 ust. 2 ww. ustawy państwowe jednostki budżetowe mogą być tworzone na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo na podstawie odrębnych ustaw. Przywołana powyżej regulacja posługuje się określeniem „na podstawie odrębnych ustaw”, nie wyklucza więc ona tworzenia państwowych jednostek budżetowych w inny, określony w przepisach rangi ustawowej, sposób, w tym na podstawie przepisu ustawowego kreującego daną jednostkę budżetową. W obowiązującym prawodawstwie można znaleźć przepisy powołujące do życia określone państwowe jednostki budżetowe w drodze ustawy (np. Biuro Nasiennictwa Leśnego działające na podstawie ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1097)), które dzięki ustawowemu umocowaniu otrzymują bardziej stabilne podstawy funkcjonowania niż jednostki budżetowe tworzone przez ministrów czy kierowników urzędów centralnych. Dokonany zatem wybór sposobu utworzenia Centralnego Azylu (jako państwowej jednostki budżetowej, co znalazło wyraz w art. 16 projektowanej ustawy) w drodze przepisów ustawowych jest dopuszczalny, a jednocześnie pozwala na uregulowanie szczególnego trybu postępowania ze zwierzętami przetrzymywanymi w Centralnym Azylu.

Rozwiązanie polegające na nowelizacji jednej z obowiązujących ustaw nie jest traktowane jako alternatywa, ze względu na brak w istniejącym porządku prawnym ustawy, w której zakres przedmiotowy wpisywałby się w pełni zakres zagadnień ujętych w ustawie o Centralnym Azylu (przepisy dotyczące niektórych gatunków zwierząt, które mają być przetrzymywane w Centralnym Azylu znajdują się w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a niektóre w ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych). Dlatego też zaproponowano opracowanie nowej ustawy o Centralnym Azylu, która będzie zawierać kompleksowe rozwiązania wskazanych powyżej zagadnień. W odróżnieniu od azyli dla zwierząt, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

Centralny Azyl z założenia jest podmiotem o innym, interwencyjnym charakterze nastawionym na wsparcie organów administracji publicznej. Jest to jednostka zarządzana centralnie, podlegająca kontroli centralnego organu administracji publicznej i jako taka nie podlega takim samym zasadom jak azyle dla zwierząt, o których mowa w ww. ustawie.

Projektowana ustawa określa zadania, zasady funkcjonowania i organizację Centralnego Azylu. Zgodnie z jej treścią, do zadań ośrodka będzie należało:

- Zapewnienie transportu zwierząt przyjętych do Centralnego Azylu za pomocą pojazdów własnych lub pojazdów innych podmiotów.

Transport zwierząt odbywał się będzie zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych, w tym w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającego dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 (Dz. Urz. UE L 03 z 05.01.2005, str. 1, z późn. zm.). Centralny Azyl będzie dysponował własnymi pojazdami służącymi do przewozu zwierząt do i z Centralnego Azylu, jak i na jego terenie. Tak jak wskazano w art. 10 projektowanej ustawy w wyjątkowych sytuacjach, jeżeli będą za tym przemawiały względy ekonomiczne bądź logistyczne, przykładowo w przypadku konieczności zapewnienia specjalistycznego transportu (np. transport „wielkogabarytowy” związany z koniecznością przewiezienia zwierzęcia o szczególnych wymaganiach), możliwości przetransportowania zwierzęcia przez przekazującego zwierzę lub konieczności odizolowania zwierząt tego samego gatunku (różnej płci) lub różnych gatunków (oddzielenie ofiary i drapieżnika) – ośrodek będzie mógł zawierać porozumienia na transport pojazdami innych podmiotów. Przedmiotem porozumień będą mogły być również zgody na przewóz zwierząt, o których mowa w art. 3 ust. 2, za których transport Centralny Azyl, co do zasady, nie odpowiada.

- Czasowe przetrzymywanie zwierząt przyjętych do Centralnego Azylu.

Pierwszeństwo przyjęcia do Centralnego Azylu będzie przysługiwało zwierzętom gatunków wymienionych w art. 3 ust. 1 projektowanej ustawy, tj. gatunkom: CITES, chronionym, niebezpiecznym oraz inwazyjnym gatunkom obcym; pochodzącym z konfiskat lub interwencji; przekazywanym przez organy ścigania (organy Służby Celno-Skarbowej lub Policję).

Dla zapewnienia operacyjności ośrodka i kontroli jego przepustowości zdecydowano, że organy administracji publicznej lub inne podmioty chcące przekazać ww. grupy zwierząt oraz wszystkie organy i podmioty przekazujące zwierzęta należące do gatunków, o których mowa w art. 3 ust. 2, będą musiały wystąpić o zgodę na przyjęcie zwierząt do Centralnego Azylu. W tym miejscu należy wskazać, że regulacje projektowanej ustawy nie wprowadzają zmian w zakresie ciążącego na organach administracji publicznej obowiązku przekazania odebranego zwierzęcia uprawnionym podmiotom na przetrzymanie do czasu uregulowania jego statusu prawnego. Centralny Azyl rozszerza jedynie katalog ośrodków, do których możliwe będzie (ale nie obligatoryjne) kierowanie zwierząt zatrzymanych w wyniku interwencji organów ścigania lub na podstawie decyzji administracyjnych wydanych przez organy administracji publicznej w oparciu o przepisy odrębne (przykładowo na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt).

W projektowanej ustawie uregulowano zasady wyrażania zgody na przyjęcie zwierzęcia do Centralnego Azylu, w przypadkach gdy taka zgoda jest wymagana. W art. 7 ust. 2 wskazano przesłanki, które decydują o przyjęciu zwierzęcia oraz o braku zgody na jego przyjęcie, z doprecyzowaniem formy w jakiej wyrażana jest zgoda oraz odmowa – protokół przyjęcia lub protokół odmowy przyjęcia. Ustawa odpowiednio w art. 6 ust. 2 i art. 7 ust. 7 określa zakres przedmiotowych protokołów, strony uprawnione do ich podpisywania (uprawnionym do podpisywania protokołów po stronie Centralnego Azylu będzie Dyrektor lub upoważniony przez niego, na podstawie odrębnych przepisów, pracownik) oraz formę w jakiej są przekazywane wnoszącemu prośbę o zgodę na przyjęcie zwierzęcia. Zgoda lub odmowa udzielane będą niezwłocznie, po analizie przesłanek, o których mowa powyżej. Protokoły będą sporządzane w formie pisemnej i przekazywane składającemu prośbę o przyjęcie zwierzęcia, o ile prośba zostanie wniesiona w formie pisemnej. W przypadku złożenia prośby w formie ustnej (dopuszczona forma zgodnie z przepisami art. 7 ust. 1) protokół przyjęcia bądź odmowy również będzie sporządzany w formie pisemnej i będzie złożony do akt Centralnego Azylu na potrzeby ewidencji prowadzonej przez ośrodek. W przypadku odmowy przyjęcia zwierzęcia ustawa w art. 7 ust. 9 przewiduje ponadto 7-dniowy okres na przygotowanie pisemnego uzasadnienia odmowy, które zostanie przekazane wnoszącemu prośbę o przyjęcie zwierzęcia, o ile prośba taka zostanie skierowana do Centralnego Azylu w formie pisemnej.

Wprowadzenie zasady ubiegania się o zgodę na przyjęcie zwierzęcia do Centralnego Azylu ma na celu przede wszystkim zabezpieczenie odpowiedniej przepustowości ośrodka i zachowanie jego operacyjności dla grup zwierząt przekazywanych przez organy ścigania. Jest to również jeden z mechanizmów korygujących, o których mowa w art. 36 ust. 2 ustawy, umożliwiających kontrolę maksymalnego limitu wydatków przewidzianych na utrzymanie i funkcjonowanie Centralnego Azylu.

Zwierzęta przyjęte do Centralnego Azylu będą w nim przetrzymywane do czasu uregulowania ich statusu prawnego, tj. do czasu przejścia na własność Skarbu Państwa – na podstawie sądowego orzeczenia przepadku lub na warunkach określonych w ustawie, tj. w sytuacjach dobrowolnego przekazania zwierzęcia przez jego właściciela lub posiadacza i zrzeknięcia się go na rzecz Skarbu Państwa, lub w przypadkach przekazania zwierzęcia przez jego znalazcę i bezskutecznych prób ustalenia lub odnalezienia właściciela lub posiadacza zwierzęcia.

Niezależnie od powyższego, w ustawie dopuszczono możliwość zawierania przez Centralny Azyl umów i porozumień z podmiotami trzecimi na przetrzymywanie zwierząt o nieustalonym statusie prawnym, na czas trwającego postępowania sądowego. Przy czym w art. 14 ust. 6 pkt 2 zastrzeżono, że zwierzę nie może zostać przekazane, w szczególności podmiotowi oskarżonemu o przestępstwa, o których mowa w art. 35 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. Zaś w przypadku zwierząt nie posiadających statusu unijnego, tj. zatrzymanych na granicy w przywozie do UE, ich przekazanie na przetrzymanie przez inny podmiot wymagało będzie zgody właściwego organu celnego. Zwierzęta takie stanowią bowiem „towar” niewspólnotowy znajdujący się pod dozorem celnym, co wynika z przepisów odrębnych.

Możliwość przekazywania zwierząt innym podmiotom zwiększy elastyczność działania Centralnego Azylu w sytuacjach kiedy podmiot trzeci dysponowałby warunkami przetrzymywania co najmniej porównywalnymi bądź lepszymi z punktu widzenia potrzeb biologicznych danego okazu gatunku zwierzęcia (szczególnie istotne w przypadkach przeciągających się w czasie postępowań sądowych), czy w sytuacjach kiedy przetrzymywanie zwierzęcia w Centralnym Azylu (w przypadku przepełnienia) zagrażałoby zachowaniu jego operacyjności.

- Poddawanie zwierząt kwarantannie bądź izolacji.

Zwierzęta przyjęte do Centralnego Azylu będą poddawane kwarantannie bądź izolacji, jeżeli taki obowiązek będzie wynikał z przepisów odrębnych bądź wytycznych lekarza weterynarii. Prowadzone będą w warunkach określonych w odrębnych przepisach weterynaryjnych, przy współpracy i pod nadzorem organów Inspekcji Weterynaryjnej, które na mocy obowiązujących przepisów w zakresie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zwierząt, będą uprawnione do przeprowadzania stosownych kontroli (zakres kompetencji powiatowego lekarza weterynarii).

Konieczność poddania zwierzęcia kwarantannie bądź izolacji będzie stanowiła jedną z przesłanek przesądzających o ewentualnym przyjęciu zwierzęcia do Centralnego Azylu (przesłanka udzielenia zgody na przyjęcie), z założenia Centralny Azyl ma bowiem stanowić obiekt przystosowany i zaopatrzony w pomieszczenia przeznaczone do tego celu, rozwiązując tym samym problem z jakim borykają się w tej chwili ogrody zoologiczne i inne ośrodki przyjmujące zwierzęta. W szczególnych przypadkach (uzasadnionych ekonomicznie bądź związanych z koniecznością odbycia kwarantanny zwierzęcia w wyspecjalizowanym ośrodku) ustawa (w art. 5 pkt 4) dopuszcza zawarcie porozumienia z podmiotami trzecimi na przeprowadzenie kwarantanny bądź izolacji.

Podobnie jak w przypadku przetrzymywania zwierząt, możliwość poddania zwierzęcia kwarantannie bądź izolacji w Centralnym Azylu nie wyklucza ani nie zmienia wypracowanej i stosowanej dotychczas ścieżki postępowania. Organy ścigania, jak również organy administracji publicznej zyskują jedynie dodatkową możliwość i szerszy katalog obiektów, do których możliwe będzie kierowanie zwierząt, których stan lub pochodzenie wymagało będzie podjęcia środków zapobiegawczych w postaci kwarantanny bądź izolacji.

- Znakowanie zwierząt.

Zgodnie z art. 4 znakowanie będzie dotyczyło zwierząt, których dotychczasowy właściciel lub posiadacz nie dopełnił takiego obowiązku, a wynika on z przepisów odrębnych, o których mowa w art. 14 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych – w przypadku inwazyjnych gatunków obcych; z przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 73 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – w przypadku gatunków niebezpiecznych lub przepisów wykonawczych do rozporządzenia 338/97 – w przypadku gatunków CITES.

- Wprowadzanie do środowiska przyrodniczego lub przekazywanie innym podmiotom.

Po uregulowaniu statusu prawnego zwierzęcia, w przypadku zwierząt, które stanowiły przedmiot orzekania o przepadku, do zadań Centralnego Azylu będzie należała realizacja warunków decyzji administracyjnej wydanej przez uprawniony organ, o którym mowa w art. 130 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – tj. ministra właściwego do spraw środowiska; art. 130 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub art. 36 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych – tj. regionalnego dyrektora ochrony środowiska; lub warunków wynikających z art. 38 ust. 1–6 i 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. W tym miejscu zwraca się uwagę, że z przytoczonych powyżej przepisów art. 38 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt wyłączono ust. 7. Wskazywany w przedmiotowym ustępie protokół z przekazania zwierzęcia, w przypadku przekazywania go przez Centralny Azyl, zastępuje protokół przekazania, o którym mowa w art. 14 ust. 4 projektowanej ustawy.

W przypadku zwierząt, które przeszły na własność Skarbu Państwa z mocy przepisów niniejszej ustawy to Dyrektor Centralnego Azylu rozstrzygał będzie o sposobie dalszego postępowania ze zwierzęciem, rozpatrując w pierwszej kolejności możliwość wprowadzenia zwierzęcia do środowiska przyrodniczego lub przekazania go innemu podmiotowi publicznemu lub prywatnemu, w kraju lub za granicą.

Wprowadzenie zwierzęcia do środowiska przyrodniczego zostało opisane w art. 13 i odbywało się będzie w przypadkach i na warunkach określonych w przepisach odrębnych, pod warunkiem wykluczenia zagrożenia statusów epizootycznych kraju w odniesieniu do poszczególnych chorób zwierząt oraz po uzyskaniu stosownego zezwolenia wydawanego przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub regionalnego dyrektora ochrony środowiska, na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Przekazanie zwierzęcia innym podmiotom, stanowiące realizację zobowiązań wynikających z decyzji administracyjnej wydanej przez uprawniony organ, odbywało się będzie na warunkach określonych w tej decyzji. W pozostałych przypadkach zawarcie porozumienia w zakresie przekazania zwierzęcia innemu podmiotowi wiązało się będzie z koniecznością spełnienia przez ten podmiot szeregu warunków określonych w projektowanej ustawie. Ustawa wskazuje na obowiązek spełnienia warunków bezpieczeństwa oraz gwarantujących dobrostan zwierzęcia. Przekazanie zwierzęcia będzie miało charakter nieodpłatny. Każdorazowo będzie potwierdzane protokolarnie, a w przypadku osób fizycznych, podmiotów będących osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą

osobowości prawnej wymagało będzie złożenia stosownego oświadczenia w zakresie niekaralności i przedłożenia dokumentów potwierdzających posiadanie wymaganych zezwoleń oraz spełnianie stosownych warunków wynikających z tych zezwoleń, jak również potwierdzających legalność prowadzonej działalności.

W przypadku podmiotów zagranicznych przekazanie zwierzęcia będzie możliwe jedynie w przypadku podmiotów dających rękojmię przetrzymywania zwierzęcia w warunkach zapewniających jego dobrostan, po przedstawieniu przez te podmioty Dyrektorowi Centralnego Azylu dokumentów potwierdzających tę rękojmię oraz spełnienie warunków, o których mowa w art. 14 ust. 5 projektowanej ustawy.

Zawarcie w projekcie ustawy odrębnych regulacji, jak i wymagań dla podmiotów zlokalizowanych w kraju oraz za granicą wynika z tego, iż niemożliwe jest sformułowanie tożsamyh wymagań wobec podmiotów spoza granic państwa, które funkcjonują na podstawie różnych systemów prawnych. Niemniej należy przyjąć, że Centralny Azyl będąc jednostką wyspecjalizowaną w zakresie przetrzymywania zwierząt oraz współpracującą z Radą Dyrektorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów (dalej „RDPOZiA”), będzie podejmował racjonalne decyzje odnośnie przekazywania zwierząt za granicę. Zwrócić należy w tym miejscu uwagę na fakt, że ogrody zoologiczne, działając jako specjalistyczne ośrodki hodowlane i edukacyjne, aby skutecznie brać udział w procesie ochrony zwierząt, często działają wspólnie. Wspierająca i doradzająca Dyrektorowi Centralnego Azylu RDPOZiA ściśle współpracuje z Europejskim Stowarzyszeniem Ogrodów Zoologicznych i Akwariów (dalej „EAZA”) – najważniejszą organizacją dla europejskich ogrodów zoologicznych, która koordynuje prace hodowlane i wymaga od stowarzyszonych ogrodów spełnienia określonych standardów; jak również z ogrodami aspirującymi do EAZA.

- Zapewnienie humanitarnego traktowania zwierząt przyjętych do Centralnego Azylu.

Zasada ta, wynikająca z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o ochronie zwierząt, stanowiła będzie nadrzędną zasadę, jaką będzie się kierował Dyrektor Centralnego Azylu, realizując powierzone mu zadania, jak również cały podporządkowany mu personel Centralnego Azylu. Przez humanitarne traktowanie zwierząt rozumie się również ich humanitarne uśmiercanie (w uzasadnionych przypadkach opisanych w ustawie), polegające w myśl przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o ochronie zwierząt, na zadawaniu przy tej czynności minimum cierpienia fizycznego i psychicznego zwierzęciu.

Koszty realizacji wszystkich ww. zadań (w tym również wchodzące w koszty przetrzymywania zwierząt, koszty: leczenia, opieki i wyżywienia oraz koszty utylizacji zwłok padłych lub uśmierconych zwierząt) będą pokrywane ze środków budżetu państwa przeznaczonych na utrzymanie Centralnego Azylu, przy czym fakt finansowania kosztów utrzymania zwierząt przez Skarb Państwa nie narusza przepisów odrębnych uprawniających organy państwowe do dochodzenia zwrotu ww. kosztów u dotychczasowych właścicieli lub posiadaczy zwierząt. Centralny Azyl będzie współpracował z organami ścigania, regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska, jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi organami administracji publicznej (starostą) w zakresie ustalania wysokości poniesionych kosztów, o których mowa powyżej; jak również w zakresie poszukiwania podmiotów uprawnionych do utrzymywania, deklarujących gotowość przyjęcia zwierzęcia po uregulowaniu jego statusu prawnego.

Dla zabezpieczenia dobrostanu przetrzymywanych zwierząt, w Centralnym Azylu zostaną zapewnione warunki pozwalające na utrzymanie zwierząt zgodnie z biologią danego gatunku i ich stanem fizjologicznym, zapewniające swobodę ruchu i wypoczynek w czasie zgodnym z ich aktywnością życiową (art. 11 ust. 1). Dla zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi oraz innych zwierząt, ośrodek w zakresie przetrzymywania zwierząt należących do gatunków niebezpiecznych oraz inwazyjnych gatunków obcych będzie zapewniał przetrzymywanie ich w obiektach uniemożliwiających ucieczkę (art. 11 ust 2 i 3). Ponadto na terenie Centralnego Azylu wyodrębnione zostaną pomieszczenia dla kwarantanny lub izolacji zwierząt (art. 11 ust. 4) chorych lub nowo przybyłych do Centralnego Azylu, spełniające wymogi odrębnych przepisów weterynaryjnych w tym zakresie.

W myśl art. 11 ust. 2 w stosunku do gatunków zwierząt niebezpiecznych oraz inwazyjnych gatunków obcych przebywających w Centralnym Azylu, zastosowany zostanie system ciągłego nadzoru oraz inne środki uniemożliwiające ucieczkę oraz niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa ludziom i innym zwierzętom. Ponadto, wypełniając wymogi art. 11 ust. 3 Dyrektor Centralnego Azylu będzie zobowiązany do opracowania procedur działania na wypadek ucieczki zwierzęcia wraz z planem eliminacji tego zwierzęcia ze środowiska; procedur działania na wypadek wydostania się zwierzęcia z pomieszczeń przeznaczonych do jego przetrzymywania, ze szczególnym wyróżnieniem zwierząt należących do gatunków niebezpiecznych; oraz procedury przemieszczania do, z i na terenie Centralnego Azylu, ze szczególnym wyróżnieniem zwierząt należących do gatunków niebezpiecznych oraz

inwazyjnych gatunków obcych. W celu zapewnienia właściwych warunków sanitarnych, Dyrektor Centralnego Azylu opracuje procedury dotyczące sprzątania pomieszczeń, ze szczególnym wyróżnieniem obiektu izolowanego; procedury postępowania z odpadami, w tym zasady postępowania z padłymi zwierzętami; procedury prowadzenia izolacji i kwarantanny zwierząt, dezynfekcji pomieszczeń; oraz procedurę na wypadek wystąpienia choroby zakaźnej. Projektowana ustawa daje Dyrektorowi Centralnego Azylu uprawnienia w zakresie aktualizacji wyżej wymienionych procedur, wskazuje również na minimalnie kryteria, jakimi powinien się kierować przy opracowywaniu ww. procedur, którymi powinny być potrzeba zapewnienia dobrostanu zwierząt, bezpieczeństwa publicznego, w tym bezpieczeństwa sanitarno–epidemiologicznego, oraz wymogi bezpieczeństwa i higieny pracy.

Działalność Centralnego Azylu będzie się wpisywała w istniejący porządek prawny. Ośrodek stanowił będzie jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw środowiska, a z racji realizowanych zadań oraz funkcji jaką ma pełnić, będzie ściśle współpracował z organami Inspekcji Weterynaryjnej, organami ochrony przyrody – Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska, jak również z krajowym organem zarządzającym CITES, tj. ministrem właściwym do spraw środowiska. Dyrektor Centralnego Azylu będzie również współpracował z prowadzącymi ogrody zoologiczne, ośrodki rehabilitacji zwierząt i inne azyle dla zwierząt.

Odrębny obszar współpracy stanowiła będzie współpraca z organami ścigania w zakresie pomocy przy oznaczaniu gatunków zatrzymanych zwierząt, jak również organizacja szkoleń w tym zakresie, dedykowanych funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej i Policji.

Wskazana w art. 5 projektowanej ustawy lista podmiotów współpracujących stanowi katalog otwarty i nie wyklucza możliwości bądź potrzeby nawiązania współpracy, w tym zawarcia porozumień w innych niż wskazane w ustawie obszarach lub przy zaangażowaniu podmiotów lub jednostek nie wymienionych w projekcie ustawy.

Ponieważ Centralny Azyl będzie miejscem czasowego przetrzymywania zwierząt (do czasu unormowania ich statusu prawnego bądź zakończenia kwarantanny) i musi gwarantować miejsce na przyjmowanie nowych zwierząt pochodzących z konfiskat lub interwencji, nie będzie w nim prowadzone rozmnażanie zwierząt (art. 12 ust. 1). Zasada ta rozciąga się również na podmioty, z którymi Centralny Azyl zawrze porozumienie w zakresie czasowego przetrzymywania.

W art. 25 przewiduje się sankcje karne, w postaci kary grzywny za umyślne, nieuprawnione rozmnożenie zwierząt przekazanych podmiotowi na przetrzymanie. Natomiast w art. 25 ust. 2 przewidziano, że w przypadku osiągnięcia korzyści materialnych z tytułu nieuprawnionego rozmnożenia wymiar kary grzywny może zostać podwyższony do wysokości 70 tys. zł. Maksymalną wysokość grzywny określono na podstawie analizy cen sprzedaży okazów gatunków CITES, stanowiących najcenniejsze okazy gatunków, jakie mogą być przyjmowane do Centralnego Azylu i przekazywane innym podmiotom na przetrzymanie. Przykładowo najcenniejsze okazy gatunków papug (kakadu palmowa, ara hiacyntowa) wycenia się nawet na ok. 50 tys. zł do 70 tys. zł. Orzekanie w sprawach, o których mowa powyżej będzie prowadzone w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2020 r. poz. 1124).

W przypadku potomstwa zwierzęcia przetrzymywanego w Centralnym Azylu, które urodzi się podczas jego pobytu w ośrodku (przypadki, kiedy do ośrodka przyjęte zostanie ciężarne zwierzę), pozostawało będzie ono pod opieką Centralnego Azylu i podlegało będzie tym samym zasadom dalszego postępowania, mającym zastosowanie w przypadku zwierząt przyjmowanych do ośrodka.

W projektowanej ustawie, w art. 15, wskazano okoliczności, w których może dopuszczone być uśmiercenie zwierzęcia przetrzymywanego w Centralnym Azylu. Jest to rozwiązanie ostateczne (kiedy wszystkie inne możliwości zostaną wykluczone lub gdy zaistnieje konieczność bezzwłocznego uśmiercenia) i wymagające zaistnienia przesłanek, o których mowa w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych. Uśmiercenie zwierzęcia w Centralnym Azylu dokonywane będzie: w sytuacji kiedy uprawniony organ (minister właściwy do spraw środowiska, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, regionalny dyrektor ochrony środowiska) – na mocy odrębnych przepisów, w sytuacjach przewidzianych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych – wyda stosowną decyzję; lub na wniosek Dyrektora Centralnego Azylu, po uzyskaniu zezwolenia ministra właściwego do spraw środowiska, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Uśmiercenie zwierzęcia w Centralnym Azylu będzie dokonywane przez uprawnionego lekarza weterynarii, zaś w przypadkach koniecznego bezzwłocznego uśmiercenia zwierzęcia

będą zastosowanie miały przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, zwierzę będzie mogło zostać uśmiercone bez zgody właściciela na podstawie orzeczenia lekarza weterynarii w sposób określony w art. 33 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy, a więc z wyłączeniem przepisów art. 33 ust. 4 pkt 2, uprawniających do użycia broni palnej.

Organizacja Centralnego Azylu została określona w rozdziale 3. Zgodnie z art. 16 projektowanej ustawy działalnością Centralnego Azylu będzie kierował Dyrektor Centralnego Azylu, wspierany przez zastępcę (o ile Dyrektor zdecyduje o konieczności powołania zastępcy). Dyrektora Centralnego Azylu i jego zastępcę powoływał będzie minister właściwy do spraw środowiska. Ustawa określa minimalne wymogi stawiane kandydatom na stanowisku Dyrektora Centralnego Azylu i jego zastępcy, w tym m.in. warunek legitymowania się wykształceniem o kierunku prawo lub w zakresie nauk przyrodniczych lub nauk leśnych lub inżynierii środowiska lub nauk rolniczych; oraz wiedzą i doświadczeniem adekwatnym dla zakresu powierzanych mu zadań i uprawnień związanych z odpowiednim zarządzaniem i funkcjonowaniem Centralnego Azylu.

W przypadku konieczności odwołania Dyrektora, ustawa nadaje ministrowi uprawnienia w zakresie wyznaczenia zastępcy Dyrektora lub innej osoby spełniającej warunki określone w ustawie – do tymczasowego (nie dłuższego niż 6 miesięcy) pełnienia obowiązków Dyrektora Centralnego Azylu.

Ustawa w art. 18 upoważnia Dyrektora Centralnego Azylu do: reprezentowania Centralnego Azylu na zewnątrz, udzielania zgody bądź odmowy przyjęcia zwierzęcia do Centralnego Azylu, opracowywania i aktualizowania procedur funkcjonowania Centralnego Azylu, zawierania porozumień i przekazywania zwierząt innym podmiotom, wnioskowania o zezwolenie na uśmiercenie, a także określa zadania Dyrektora w zakresie ewidencji, raportowania oraz sprawozdawczości. W celu informowania organu nadzorującego oraz opinii publicznej o prowadzonej działalności, Dyrektor Centralnego Azylu został zobowiązany do prowadzenia ewidencji przetrzymywanych zwierząt, przedkładania ministrowi właściwemu do spraw środowiska rocznego sprawozdania z prowadzonej działalności, ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Centralnego Azylu uproszczonego sprawozdania z tej działalności oraz przedkładania Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska informacji rocznej w części dotyczącej okazów gatunków chronionych, gatunków obcych, gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi oraz zwierząt uzyskanych w wyniku krzyżowania gatunków, tzw. „hybryd”.

Ograniczenie sprawozdania przedkładanego Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska do ww. gatunków wynika z uprawnień oraz zobowiązań tego podmiotu oraz podległych mu regionalnych dyrektorów ochrony środowiska względem określonych grup zwierząt, wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz z ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (raportowanie, udzielanie zezwoleń, prowadzenie kontroli, rejestrów oraz wykazów).

Zakres zarówno ewidencji, jak i sprawozdań rocznych z prowadzonej działalności czy uproszczonego sprawozdania został określony w projektowanej ustawie, odpowiednio w art. 19 - 21.,. Zawierają one informacje na temat zwierząt przyjętych do Centralnego Azylu, przekazanych innym podmiotom, padłych, uśmierconych i wprowadzonych do środowiska przyrodniczego. Ewidencja zawiera dodatkowo informacje charakteryzujące każde zwierzę przyjęte do Centralnego Azylu, tj. nazwę naukową, płeć i wiek (jeżeli są możliwe do ustalenia), źródło pochodzenia (tj. informację czy zostały przekazane przez właściciela, posiadacza lub znalazcę, zatrzymane w ramach kontroli granicznej, na podstawie decyzji wydanej przez organ administracji publicznej lub w ramach interwencji organów ścigania); dane przekazującego zwierzę, jego status prawny (zwierzę o nieustalonym statusie - w trakcie orzekania o przepadku, zwierzę stanowiące własność Skarbu Państwa) oraz datę i sposób opuszczenia przez zwierzę Centralnego Azylu.

Sprawozdanie roczne przedkładane ministrowi zawiera dodatkowe informacje istotne z punktu widzenia oceny działalności ośrodka, w tym kontroli wydatkowania środków przewidzianych na pokrycie kosztów jego funkcjonowania, tj. informacje na temat liczby i rodzaju zdarzeń, w szczególności pożarów, ucieczek, chorób lub innych niebezpiecznych zdarzeń wymagających zastosowania procedur, o których mowa w art. 11 projektowanej ustawy oraz nt. rodzaju i liczby zawartych porozumień lub umów w zakresie transportu lub przekazania zwierząt innym podmiotom w celu przetrzymywania, kwarantanny lub izolacji.

Projektowana ustawa w art. 23 wskazuje ministra właściwego do spraw środowiska jako organ właściwy w zakresie nadzoru działalności prowadzonej przez Centralny Azyl w obszarze kontroli funkcjonowania Centralnego Azylu i realizacji jego zadań oraz działań Dyrektora Centralnego Azylu na zasadach i w trybie przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224). W zakresie nadanych mu art. 23 ust. 3 uprawnień nadzorczych, minister właściwy do spraw środowiska może wydawać

Dyrektorowi Centralnego Azylu wiążące wytyczne i polecenia oraz wnioskować o przygotowanie i przekazanie informacji i dokumentów dotyczących określonych spraw.

W myśl art. 24 organizację Centralnego Azylu określał będzie jego statut nadany w drodze zarządzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Projektowana ustawa na siedzibę Centralnego Azylu wskazuje miejscowość Warszawianka, na terenie nadleśnictwa Chojnów pod Warszawą, na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa. W centralnej części 95-hektarowego terenu znajduje się trzykondygnacyjny, podpiwniczony budynek o łącznej powierzchni ok. 5 000 m², który, po przeprowadzeniu niezbędnych prac adaptacyjnych i remontowych, w całości można przeznaczyć na miejsce przetrzymywania zwierząt. W jego sąsiedztwie znajdują się wolnostojące garaże, jak również piętrowy budynek, który może zostać zaadaptowany na potrzeby Centralnego Azylu. Cały teren jest ogrodzony, a w jego bliskim sąsiedztwie nie ma zwartej zabudowy. Położenie Centralnego Azylu w okolicach Warszawy zapewni relatywnie dobry dostęp do tego ośrodka, z większości regionów Polski i przejść granicznych (w tym również Lotniska Chopina), na których następują konfiskaty zwierząt.

Regulacje zawarte w projektowanej ustawie nie wpływają w sposób istotny na zmiany funkcjonowania obowiązującego systemu prawnego ani na obowiązki innych organów czy podmiotów. Centralny Azyl, realizując zadania wskazane w ustawie, w zakresie przepisów nieuregulowanych ustawą o Centralnym Azylu, będzie zobowiązany do przestrzegania obowiązujących przepisów odrębnych, w tym zwłaszcza z zakresu: ochrony przyrody, ochrony zwierząt oraz zwalczania chorób zwierząt, przepisów celnych czy weterynaryjnych. W zakresie obowiązujących regulacji zawartych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt projekt ustawy rozszerza katalog okoliczności, stanowiących przesłanki do ubiegania się o zezwolenie na uśmiercenie zwierzęcia. W ustawie o Centralnym Azylu zawarto ponadto odrębne w stosunku do uregulowanych w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych (Dz. U. z 2019 r. poz. 908) przepisy regulujące zasady postępowania ze zwierzętami zbłąkanymi lub które uciekły – w przypadkach ich przekazania przez znalazcę bezpośrednio do Centralnego Azylu. W tym miejscu należy zaznaczyć, że zgodnie z procedurą przewidzianą w projektowanej ustawie, na Dyrektora Centralnego Azylu ciąży obowiązek podjęcia działań zmierzających do ustalenia posiadacza lub właściciela zwierzęcia. Próby identyfikacji dokonuje on z pomocą starosty właściwego ze względu na miejsce znalezienia zwierzęcia,

który na prośbę Dyrektora powinien w pierwszej kolejności sprawdzić prowadzone przez siebie rejestry (zgodnie z art. 64 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, bowiem starostowie prowadzą rejestry posiadaczy żywych zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach A i B rozporządzenia nr 338/97, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków, a także prowadzących ich hodowlę). Następnie, w zakresie przysługujących mu kompetencji, starosta powinien zwrócić się również do innych organów prowadzących stosowne ewidencje, rejestry lub inne zbiory danych. Jeżeli analiza rejestrów nie przyniesie rezultatu, starosta oraz Dyrektor Centralnego Azylu są zobligowani do wywieszenia ogłoszeń – starosta na tablicach informacyjnych w swojej siedzibie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu, Dyrektor Centralnego Azylu – na stronie podmiotowej Centralnego Azylu. W przypadku ustalenia posiadacza lub właściciela zwierzęcia Dyrektor Centralnego Azylu wzywa go niezwłocznie do odbioru tego zwierzęcia. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wprowadzenie zwierzęcia gatunku objętego ochroną gatunkową od środowiska przyrodniczego bądź też dopuszczenie do ucieczki zwierzęcia gatunku niebezpiecznego dla życia i zdrowia ludzi stanowi wykroczenie i podlega karze aresztu albo grzywny. Z tego względu podejrzenie popełnienia przestępstwa, w przypadku ustalenia posiadacza zwierzęcia, zgodnie z przepisami odrębnymi, podlegało będzie zgłoszeniu organom ścigania. Zidentyfikowany posiadacz zwierzęcia, którego posiadanie wymaga zezwolenia przy jego odbiorze powinien okazać zezwolenie.

W przypadku bezskutecznych prób ustalenia posiadacza lub właściciela zwierzęcia lub jego niezgłoszenia się na wezwanie do odbioru po upływie 60 dni od dnia przyjęcia zwierzęcia do Centralnego Azylu zwierzę przechodzi na własność Skarbu Państwa. Jest to jedna z dwóch sytuacji (obok dobrowolnego zrzeczenia się przekazywanego zwierzęcia przez jego właściciela lub posiadacza), kiedy to zwierzę przyjęte do Centralnego Azylu, na mocy przepisów projektowanej ustawy, przechodzi na własność Skarbu Państwa a sposób dalszego postępowania z takim zwierzęciem pozostaje w gestii Dyrektora Centralnego Azylu.

Ze względu na fakt, że w Centralnym Azylu będą przetrzymywane także okazy inwazyjnych gatunków obcych, konieczne jest wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (art. 31 projektowanej ustawy), jak również w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (art. 29 projektowanej ustawy), tak by zharmonizować przepisy tych ustaw, w tym przez zmianę polegającą na dopisaniu

Centralnego Azylu do list zawierających katalogi podmiotów uprawnionych (zobowiązanych) do przetrzymywania zwierząt. Zmiany przewidziano również w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, w zakresie umożliwienia przekazania do Centralnego Azylu zwierząt odebranych ich właścicielom podejrzanych o znęcanie się nad nimi (art. 27 projektowanej ustawy). Zgodnie z art. 37 przepisy projektowanej ustawy wejdą w życie generalnie, poza nielicznymi wyjątkami określonymi w tym przepisie, z dniem 1 stycznia 2024 r., tzn. wraz z rozpoczęciem działalności Centralnego Azylu. W związku z powyższym ww. przedmiotowe zmiany nie pociągają w za sobą konieczności wprowadzenia przepisów przejściowych.

Projektowaną ustawą (ww. art. 29) wprowadza się również inne zmiany w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zmiany te dotyczą art. 27a, w którym wprowadzono w zakresie organów uprawnionych do wydania rozporządzeń w sprawie wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk, zmiany jego granic lub likwidacji tego obszaru. Zgodnie z zaproponowaną zmianą nastąpi rezygnacja z formy porozumienia ministra właściwego do spraw środowiska przy opracowywaniu i tym samym podpisywaniu tych rozporządzeń przez czterech „ministrów działowych”. Organem właściwym do wydawania tych rozporządzeń pozostanie jedynie minister właściwy do spraw środowiska, co powinno usprawnić proces legislacyjny i zmniejszyć zbędne obciążenie dla administracji rządowej, w szczególności dla ministrów wydających te rozporządzenia w porozumieniu: ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, ministra właściwego do spraw rybołówstwa i ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Zachowają oni nadal wpływ na proces legislacyjny zarówno na etapie uchwały Rady Ministrów zawierającej proponowane listy obszarów Natura 2000 (podejmowanej przed przesłaniem listy do Komisji Europejskiej), jak i na etapie uzgodnień międzyresortowych rozporządzeń wyznaczających te obszary. Zgodnie z § 32 ust. 3 Zasad techniki prawodawczej, jeżeli zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą, a zatem wszystkie dotąd wydane rozporządzenia na podstawie art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zachowają moc.

Dla zabezpieczenia operacyjności Centralnego Azylu przewidziano możliwość ubiegania się o dodatkowe środki pieniężne z funduszy przewidzianych na finansowanie

ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W związku z powyższym, w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.), w art. 28 wprowadzono zmianę, dodając do listy działań, które mogą uzyskać wsparcie finansowe z tego funduszu jest funkcjonowanie Centralnego Azylu dla Zwierząt.

W związku ze zmianami wprowadzonymi w ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych, w zakresie możliwości wydawania decyzji zasądzających zwrot kosztów z tytułu utylizacji zwłok zwierzęcia padłego lub uśmierconego w Centralnym Azylu, w ustawie przewidziano przepisy przejściowe (art. 35 projektowanej ustawy), w myśl których, do ww. spraw wszczętych, niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Ustawa o Centralnym Azylu zawiera ponadto przepisy dostosowujące, przewidujące w art. 33 powołanie Pełnomocnika do spraw organizacji Centralnego Azylu, obowiązane do realizacji zadań mających na celu organizację i przeprowadzenie procesu przygotowania Centralnego Azylu do wykonywania zadań przewidzianych w ustawie. Wynagrodzenie Pełnomocnika będzie płatne z części budżetu państwa będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw środowiska. Pełnomocnika wspierał będzie zespół funkcjonujący w ramach urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska.

Grunty przeznaczone pod lokalizację Centralnego Azylu znajdują się obecnie w zarządzie Lasów Państwowych, dlatego Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, na wniosek Pełnomocnika, zgodnie z przepisami ustawy, wyłączy z zarządu Lasów Państwowych i przekaze do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa wskazane przez Pełnomocnika nieruchomości. Organem uprawnionym do oddania nieruchomości w trwały zarząd Centralnego Azylu będzie właściwy starosta, który na wniosek Pełnomocnika powinien wydać stosowną decyzję, stanowiącą jednocześnie podstawę do dokonania wpisu w księdze wieczystej oraz w ewidencji gruntów i budynków.

Ustawa w art. 36 określa maksymalny limit wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy tzw. „regulę wydatkową” na lata 2022–2031 i informację o mechanizmie korygującym, wskazując ministra właściwego do spraw środowiska jako organ właściwy do monitorowania tych wydatków. Składowe wydatków budżetu państwa ponoszonych w związku z funkcjonowaniem Centralnego Azylu stanowią wydatki osobowe na wynagrodzenia Pełnomocnika i wspierającego go zespołu w liczbie 3 osób w latach 2022–2023 oraz Dyrektora Centralnego Azylu jego zastępcy i pozostałych pracowników

Centralnego Azylu, począwszy od 2024 r., w którym to przewidziano rozpoczęcie działalności Centralnego Azylu. Poza wydatkami osobowymi, na limit wydatków składają się również wydatki majątkowe oraz bieżące, związane z przewidzianymi pracami budowlanymi, remontowymi, modernizacyjnymi, zakupem pojazdów oraz z kosztami utrzymania i opieki nad zwierzętami (zakup karmy, sprzątanie klatek lub wybiegów, opieka weterynaryjna itp.) oraz zapewnienia bieżącego funkcjonowania ośrodka.

Zgodnie z art. 37 projektowana ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., z wyjątkiem wcześniejszego wejścia w życie (po 14 dniach od dnia ogłoszenia) przepisów zmieniających upoważnienie do wydania rozporządzeń w sprawie wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk, przepisów ustawy dotyczących ustanowienia Pełnomocnika do spraw organizacji Centralnego Azylu oraz przepisów określających maksymalny limit wydatków.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Projekt ustawy nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej. Wejście w życie ustawy będzie miało wpływ na funkcjonowanie mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, poprzez generowanie popytu na usługi związane z robotami budowlanymi, projektowaniem oraz utrzymaniem zwierząt. Niemniej trudno oszacować czy prace związane z adaptacją istniejącego obiektu na potrzeby Centralnego Azylu będą prowadzone przez duże czy małe przedsiębiorstwa.

Nazwa projektu Ustawa o Centralnym Azylu dla Zwierząt	Data sporządzenia 05.07.2022 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Źródło: Inicjatywa własna
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Małgorzata Golińska – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska	Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD215
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Łukasz Rejt – Dyrektor Departamentu Ochrony Przyrody, lukasz.rejt@mos.gov.pl	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Istnieje potrzeba uregulowania kwestii dotyczących czasowego przetrzymywania zwierząt oraz zapewnienia należytej opieki zwierzętom, które zostały zatrzymane w trakcie kontroli granicznych lub interwencji organów ścigania, stanowiących przedmiot postępowań sądowych (w szczególności karnych i wykroczeniowych) lub administracyjnych (w tym celnych), należącym przede wszystkim do:

- 1) inwazyjnych gatunków obcych,
- 2) tzw. gatunków CITES, tj. gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi,
- 3) gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi oraz
- 4) gatunków objętych ochroną gatunkową.

Dodatkowo Służba Celno-Skarbowa, Policja lub organy administracji publicznej mogą potrzebować wsparcia przy zapewnieniu opieki okazom gatunków zwierząt, należącym do:

- 1) gatunków obcych niebędących inwazyjnymi gatunkami obcymi ani zwierzętami gospodarskimi;
- 2) gatunków dzikich zwierząt spoza listy gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, co do których odrębne przepisy weterynaryjne przewidują zakaz lub ograniczenia przywozu, tranzytu lub handlu;
- 3) zwierząt uzyskanych w wyniku krzyżowania gatunków zwierząt, o których mowa w art. 119a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Obecnie obowiązujące procedury stosowane wobec ww. grup zwierząt, szczególnie w odniesieniu do osobników o nieustalonym statusie (w tym zwierząt podczas trwania postępowania o orzeczeniu przepadku na rzecz Skarbu Państwa czy zwierząt porzuconych) przy zwiększającej się liczbie zwierząt zatrzymanych lub znajdujących się pod dozorem Skarbu Państwa, stają się niewydolne i zagrażają humanitarnemu traktowaniu zwierząt. Nie ma bowiem w kraju tylu ośrodków, które mogłyby łatwo dostosowywać swoje możliwości do napływu nowych zwierząt bez uszczerbku dla bezpieczeństwa powszechnego i dobrostanu zwierzęcia. W szczególności, należy tutaj wskazać na ograniczone możliwości ogrodów zoologicznych, których funkcjonowanie jest obwarowane szeregiem przepisów. Ponadto należy wskazać, iż często działania związane z przejęciem i zabezpieczeniem zwierząt (a także ich transportem) są prowadzone pod presją czasu ze względu na dobrostan zwierząt i bezpieczeństwo ludzi, co wymaga szybkiego dostępu do informacji o możliwych miejscach ulokowania zwierząt i uzyskania zgody właścicieli/zarządców takich obiektów na ich przyjęcie. Wyodrębniona jednostka - Centralny Azyl dla Zwierząt (dalej: „Centralny Azyl”) - *de facto* spełniałaby rolę wszystkich podmiotów uprawnionych lub zobowiązanych do przejęcia zwierzęcia, przy uproszczonej do minimum procedurze przyjmowania zwierząt.

Utworzenie Centralnego Azylu odpowiada na potrzebę stworzenia szybkiej ścieżki postępowania z zatrzymanymi okazami gatunków zwierząt należących do ww. grup, rozwiązania problemów związanych z ulokowaniem tych zwierząt, w tym dotyczących ich ewentualnej izolacji i kwarantanny.

Liczba i różnorodność przewożonych i posiadanych okazów gatunków CITES stale rośnie. Analiza zatrzymań wykonana na podstawie danych przekazanych przez Służbę Celno-Skarbową wykazała, że wprawdzie w latach 2015-2018 r. dominującą grupą zatrzymywanych zwierząt były: bezkręgowce (pijawki lekarskie - 10 251 szt., pająki - 4 szt. i koralowce - 70 szt.), gady (żółwie stepowe - 60 szt., węże - 3 szt., jaszczurki - 3 szt.) i ptaki (24 szt. papug), jednak w kolejnych latach (2019 r.) wśród zatrzymanych zwierząt znalazło się np. 9 żywych tygrysów czy 160 gadów, zaś na początku 2020 r. doszło do zatrzymania, podczas którego przejęto ok. 150 kg żywych okazów węgorka europejskiego we wczesnej fazie rozwoju (tzw. węgork szklisty). Powyższa, fragmentaryczna analiza nie uwzględnia danych z zatrzymań dokonywanych na rynku wewnętrznym przez Policję czy jednostki straży miejskich.

Podobnych statystyk nie ma natomiast dla inwazyjnych gatunków obcych, co do których kompleksowe zarządzanie określa ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych. Ustawa, zgodnie ze zobowiązaniami nałożonymi rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, również przewiduje kontrole przewożonych przez granicę zwierząt inwazyjnych gatunków obcych, pod kątem posiadania odpowiednich zezwoleń. W przypadku stwierdzenia podczas kontroli granicznej zwierzęcia należącego do inwazyjnych gatunków obcych stwarzającego zagrożenie dla Unii lub stwarzającego zagrożenie dla Polski, wwożonego bez stosownego zezwolenia, organy celne będą miały możliwość albo zawrócenia go z obszaru celnego, albo zatrzymania (dobrowolny lub wymuszony przepadek na rzecz Skarbu Państwa). W przypadku przejścia takich zwierząt podstawowym problemem jest fakt, iż organy celne odpowiedzialne za ich zatrzymanie nie mają zaplecza technicznego umożliwiającego właściwe przetrzymywanie zwierząt należących do inwazyjnych gatunków obcych. Konieczne wówczas staje się szybkie przetransportowanie takich zwierząt do miejsca spełniającego wymogi obiektu izolowanego i zapewniającego właściwe warunki utrzymywania, a w ściśle określonych przypadkach - także humanitarnej eliminacji.

Gatunki niebezpieczne zostały wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2011 r. w sprawie gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi. Gatunki te podzielono na dwie kategorie: I - obejmującą najbardziej niebezpieczne gatunki lub grupy gatunków zwierząt, które z przyczyn naturalnej agresywności lub właściwości biologicznych mogą stanowić poważne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, oraz II - obejmującą pozostałe gatunki lub grupy gatunków zwierząt niebezpiecznych. Zgodnie z obowiązującym prawem zabrania się: posiadania i przetrzymywania, sprowadzania z zagranicy czy sprzedaży lub użyczenia żywych zwierząt gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi. Zakazy te nie dotyczą ogrodów zoologicznych, cyrków i placówek naukowych prowadzących badania nad zwierzętami, a także ośrodków rehabilitacji zwierząt. Aby ominąć ww. zakazy, w ostatnim czasie nastąpił wzrost liczby cyrków, w których przetrzymywano zwierzęta niebezpieczne, w charakterze pupili. W związku z powyższym, mając na uwadze bezpieczeństwo powszechne, a także dobrobyt zwierząt, resort środowiska wprowadził zmianę prawa poprzez wykreślenie cyrków z ww. wyłączenia (regulacja wprowadzona ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych). Powstanie Centralnego Azylu umożliwi przejście takich zwierząt.

Należy przy tym wskazać, że ogrody zoologiczne, które wydają się oczywistymi obiektami, do których zatrzymane zwierzęta (szczególnie gatunki CITES bądź należące do gatunków niebezpiecznych) mogłyby być przekazywane, nie zawsze mają takie możliwości techniczne oraz formalne. Należy też wskazać, iż ogrody zoologiczne często nie są skłonne do przyjmowania zwierząt pochodzących z interwencji ze względu na niepewność co do ich stanu zdrowia. Zwłaszcza w przypadku nielegalnego przemytu, istnieje bowiem prawdopodobieństwo, iż dane zwierzę może być wektorem jednostek chorobowych – bakteryjnych, grzybiczych, wirusowych czy pasożytniczych i stanowić zagrożenie epizootyczne dla zdrowych okazów gatunków zwierząt przetrzymywanych w danym ogrodzie. Warto przy tym podkreślić że ogrody zoologiczne są zobligowane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie warunków hodowli i utrzymywania poszczególnych grup gatunków zwierząt w ogrodzie zoologicznym do zapewnienia określonych warunków danym gatunkom zwierząt. Często nie są one w stanie przyjmować nowych okazów gatunków zwierząt bez naruszania wymogów określonych w ww. rozporządzeniu, a dotyczących powierzchni wybiegu/pomieszczeń, jaka przypada na jednego osobnika.

Duża liczba zwierząt stanowi wyzwanie dla istniejących w kraju dwóch ośrodków wyspecjalizowanych dla zatrzymanych na granicy oraz na terenie kraju, skonfiskowanych, znajdujących i podrzucanych żywych okazów gatunków zwierząt zagrożonych wyginięciem (gatunków CITES). Są to: azyl dla gadów przy Miejskim Ogrodzie Zoologicznym w Warszawie i przygraniczny ośrodek kwarantannowania i przetrzymywania zwierząt nielegalnie wwiezionych do strefy Schengen przy Ogrodzie Zoologicznym im. Stefana Millera w Zamościu. Liczba zwierząt obecnie ulokowanych w tych jednostkach przekracza ich możliwości lokalowe. Ww. ogrody nie są również przystosowane do przyjmowania wszystkich zwierząt, w szczególności drapieżników, naczelnych czy ssaków kopytnych. Problem stanowi również kwarantanna niektórych zwierząt, w tym przede wszystkim ptaków oraz małp. W tej chwili żaden ośrodek w Polsce nie spełnia warunków kwarantanny tych dwóch grup zwierząt.

Obecnie brak jest również centrum koordynacyjnego, umożliwiającego sprawne i szybkie rozdysponowanie zwierząt, które ze względu na wartość hodowlaną czy ekspozycyjną mogłyby zostać przekazane do ogrodów zoologicznych (krajowych bądź zagranicznych) czy ośrodków hodowlanych. Centralny Azyl pełniłby rolę takiego centrum.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Za najlepsze rozwiązanie - organizacyjne i prawne (biorąc pod uwagę również aspekty wdrożenia skutecznej kontroli zarządczej, tj. możliwość zastosowania mechanizmów kontrolnych i działań zarządczych przysługujących organom władzy publicznej) – problemu skonfiskowanych okazów gatunków zwierząt uznano utworzenie Centralnego Azylu (przygotowanego zarówno do przyjmowania najczęściej zatrzymywanych zwierząt oraz wybranych gatunków wymagających wyjątkowych rozwiązań np. kotowate lub naczelne), który miałby za zadanie współpracować z krajowymi organami CITES, regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska, innymi azylami dla zwierząt, ogrodami zoologicznymi, ośrodkami rehabilitacji zwierząt, stosownymi organami oraz służbami wdrażającymi i egzekwującymi przepisy

wprowadzające ograniczenia wobec zatrzymywanych zwierząt.

Potrzeba utworzenia odrębnej jednostki budżetowej odpowiedzialnej za czasowe przetrzymywanie zwierząt należących do ww. kategorii oraz prowadzenie kwarantanny przejętych zwierząt, koordynującej dystrybucję na obszarze kraju i współpracującej z ośrodkami zagranicznymi, a w razie potrzeby mogącej również dokonywać eliminacji zwierząt (szczególnie należących do inwazyjnych gatunków obcych), była postulowana podczas szeregu spotkań przedstawicieli resortu środowiska, Ministerstwa Finansów, przedstawicieli Rady Dyrektorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów (RDPOZiA) oraz organizacji pozarządowych, zapoczątkowanych jesienią 2019 r. W piśmie Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2019 r. (znak: DC.8870.921.2019) wskazano, iż *brak specjalistycznego miejsca, do którego mogłyby trafiać zatrzymywane zwierzęta od ponad 20 lat generuje zarówno problemy dla funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej jak i stwarza zagrożenie zdrowia i życia zatrzymywanych okazów.*

Według przyjętych założeń w Centralnym Azylu będą przetrzymywane przede wszystkim żywe zwierzęta czterech grup gatunków:

- 1) inwazyjnych gatunków obcych,
- 2) gatunków CITES,
- 3) gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi oraz
- 4) gatunków objętych ochroną gatunkową.

W dopuszczonych zgodą Dyrektora Centralnego Azylu przypadkach w Centralnym Azylu przetrzymywane będą również okazy:

- 1) gatunków obcych niebędących inwazyjnymi gatunkami obcymi ani zwierzętami gospodarskimi;
- 2) gatunków dzikich zwierząt spoza listy gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, co do których odrębne przepisy weterynaryjne przewidują zakaz lub ograniczenia przywozu, tranzytu lub handlu;
- 3) zwierząt uzyskanych w wyniku krzyżowania gatunków zwierząt, o których mowa w art. 119a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Planuje się, iż Centralny Azyl będzie zlokalizowany na terenie nadleśnictwa Chojnów pod Warszawą, w miejscowości Warszawianka, na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa. Możliwość i forma przekazania ww. terenu na potrzeby Centralnego Azylu stanowiła przedmiot uzgodnień między Ministerstwem Klimatu i Środowiska a Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych. W centralnej części 95-hektarowego terenu znajduje się trzykondygnacyjny, podpiwniczony budynek o łącznej powierzchni ok. 5 000 m², który po przeprowadzeniu niezbędnych prac adaptacyjnych i remontowych, w całości można przeznaczyć na miejsce przetrzymywania zwierząt. W jego sąsiedztwie znajdują się wolnostojące garaże, jak również piętrowy budynek, który może zostać zaadaptowany na potrzeby obsługi Centralnego Azylu. Cały teren jest ogrodzony, a w jego bliskim sąsiedztwie nie ma zwartej zabudowy. Lokalizacja obiektu w centralnej części kraju zapewni relatywnie dobry dostęp do tego ośrodka z większości regionów kraju i przejść granicznych, na których następują konfiskaty zwierząt.

W celu zapewnienia stabilności i trwałości finansowania, Centralny Azyl będzie funkcjonował jako państwowa jednostka budżetowa finansowana z części budżetu państwa, której dysponentem będzie minister właściwy do spraw środowiska, odpowiedzialny za dziko żyjące gatunki zwierząt. Takie rozwiązanie wychodzi naprzeciw postulatowi zgłaszanemu zarówno przez Ministerstwo Finansów, jak i np. RDPOZiA. W przywołanym wcześniej piśmie Ministerstwa Finansów wskazano, by Centralny Azyl był *jednostką budżetową, której utrzymywanie finansowane jest ze środków corocznie zabezpieczanych z Budżetu Państwa*, zaś przepisy dotyczące umocowania prawnego Centralnego Azylu są *stworzone (...) jako oddzielny akt prawny*. W swym stanowisku wyrażonym jesienią 2020 r. RDPOZiA wskazała, iż *konieczne jest zaprojektowanie i zbudowanie (...) Ośrodka Centralnego na terenach Skarbu Państwa w Warszawie lub w jej okolicach; Ośrodek powinien być zbudowany i utrzymywany z funduszy Skarbu Państwa, oraz że Ośrodek musi funkcjonować jako niezależna od licencjonowanych ogrodów zoologicznych jednostka budżetowa zatrudniająca wykwalifikowaną kadrę pracowniczą (hodowlaną, weterynaryjną i edukacyjną) opłacaną z budżetu państwowego.*

Projektowana ustawa określa podstawowe zadania Centralnego Azylu tj. transport, kwarantannę i czasowe przetrzymywanie żywych okazów gatunków zwierząt przede wszystkim czterech grup gatunków: inwazyjnych gatunków obcych, gatunków CITES, gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi oraz gatunków objętych ochroną gatunkową. Grupa zwierząt przyjmowanych do Centralnego Azylu, w odpowiedzi na wnioski zgłoszone w ramach konsultacji publicznych, została rozszerzona o inne gatunki obce, dzikie zwierzęta gatunków innych niż CITES, podlegające zakazom przewozu, tranzytu lub handlu na mocy przepisów weterynaryjnych oraz zakazane „hybrydy”, o których mowa w art. 119a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Przy czym zwierzęta te będą przyjmowane do Centralnego Azylu wyłącznie za zgodą Dyrektora Centralnego Azylu, jeżeli warunki, przepustowość

ośrodka i posiadane środki będą to umożliwiały.

Centralny Azyl będzie współpracował z organami celnymi lub organami ścigania w obszarze przetrzymywania zwierząt, które są przedmiotem postępowań prowadzonych przez te organy. Współpraca ta obejmowała będzie m.in. ustalanie wysokości kosztów utrzymania zwierząt przekazanych do Centralnego Azylu oraz aspekty szkoleniowe dotyczące m.in. rozpoznawania okazów poszczególnych gatunków zwierząt.

Centralny Azyl współpracować ma także z innymi instytucjami zajmującymi się przetrzymywaniem zwierząt, takimi jak np. krajowe i zagraniczne ogrody zoologiczne i ośrodki rehabilitacji zwierząt. Centralny Azyl, w przypadkach wskazanych w ustawie, będzie zawierał porozumienia na transport, kwarantannę lub izolację bądź przetrzymywanie przyjętych zwierząt. W dozwolonych przypadkach zwierzęta przetrzymywane w Centralnym Azylu będą wprowadzane do środowiska przyrodniczego, a w razie konieczności, za wiedzą i zezwoleniem uprawnionych organów, uśmiercane.

Należy przy tym podkreślić, że zarówno uśmiercanie jak i wprowadzanie do środowiska przyrodniczego będzie się odbywało z poszanowaniem obowiązujących w tym zakresie regulacji, tj. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody czy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, jak również przepisów z obszaru ochrony zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zwierząt.

Wprowadzane rozwiązania gwarantują utrzymywanie zwierząt w dobrej kondycji oraz spełnianie wymogów proceduralnych dedykowanych poszczególnym gatunkom zwierząt np. obiektu izolowanego dla inwazyjnych gatunków obcych czy wprowadzania do środowiska gatunków chronionych. Ponadto, Centralny Azyl będzie posiadał wyodrębnione pomieszczenia dla kwarantanny zwierząt chorych lub nowo przybyłych do Centralnego Azylu. Projekt przewiduje rozwiązania organizacyjne gwarantujące transparentność działania Centralnego Azylu, zapewnia uprawnienia nadzorcze i kontrolne nadane Ministrowi Klimatu i Środowiska poprzez wpływ na obsadę kadrową oraz możliwość wydawania Dyrektorowi Centralnego Azylu wiążących wytycznych i poleceń.

Utworzenie Centralnego Azylu przewiduje się w drodze odrębnego aktu prawnego – ustawy. Taką możliwość przewiduje ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z art. 8 ust. 2 tej ustawy jednostki sektora finansów publicznych mogą być tworzone na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo na podstawie odrębnych ustaw. Ponieważ przywołany przepis posługuje się określeniem „na podstawie odrębnych ustaw”, nie wyklucza tworzenia państwowych jednostek budżetowych w inny, określony w przepisach rangi ustawowej, sposób, w tym na podstawie przepisu ustawowego kreującego daną jednostką budżetową.

Projektowaną ustawą przewiduje się również wprowadzenie zmian w art. 27a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zmiana w art. 27a dotyczyć będzie organów uprawnionych do wydania rozporządzeń w sprawie wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk, zmiany jego granic lub likwidacji tego obszaru. Zgodnie z planowaną zmianą organem właściwym do wydawania tych rozporządzeń pozostanie jedynie minister właściwy do spraw środowiska, co powinno usprawnić proces legislacyjny i zmniejszyć zbędne obciążenie dla administracji rządowej (na podstawie tego upoważnienia planowane jest wydanie łącznie 865 rozporządzeń, z czego ponad połowa została już wydana), w szczególności dla ministrów wydających obecnie te rozporządzenia w porozumieniu: ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, ministra właściwego do spraw rybołówstwa i ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Zachowają oni nadal wpływ na proces legislacyjny zarówno na etapie uchwały Rady Ministrów zawierającej proponowane listy obszarów Natura 2000 (podejmowanej przed przesłaniem do Komisji Europejskiej), jak i na etapie uzgodnień międzyresortowych projektów rozporządzeń wyznaczających te obszary. Zgodnie z § 32 ust. 3 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad Techniki Prawodawczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), jeżeli zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą. W związku z powyższym wszystkie dotąd wydane rozporządzenia na podstawie art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zachowują moc.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W innych krajach UE, jak i spoza UE, ale należących do OECD, systemy przetrzymywania zwierząt odebranych od dotychczasowego właściciela lub opiekuna przez odpowiednie służby, lub nieposiadających takiego właściciela lub opiekuna są zróżnicowane. Ośrodki dla zwierząt są tworzone i zarządzane zarówno przez instytucje państwowe, ogrody zoologiczne jak też organizacje pozarządowe, pod nadzorem odpowiednich służb państwowych. W Europie niektóre z nich są zrzeszone w organizacji EARS (*European Alliance of Rescue Centres and Sanctuaries*).

Z informacji, jakie udało się uzyskać od Państw ościennych (Niemcy, Czechy, Słowacja) oraz innych niesąsiadujących bezpośrednio z Polską (Chorwacja, Dania, Bułgaria, Włochy, Francja) wynika, że niektóre z nich (Niemcy) rozważały organizację centralnego ośrodka. W chwili obecnej jednak system opieki nad dzikimi zwierzętami funkcjonuje w tych krajach w oparciu o układ rozproszonych ośrodków (ogrodów zoologicznych, azyli, ośrodków zarządzanych przez NGO lub podmioty prywatne) finansowanych ze środków budżetu Państwa i nadzorowanych przez centralne organy państwowe. Miejsce tymczasowego przetrzymywania zwierząt w formie scentralizowanego ośrodka funkcjonuje we Francji. Miejsce to jest dedykowane zwierzętom zatrzymanym na granicy, zorganizowane zostało przy lotnisku, a zarządzane jest przez służby

obsługujące lotnisko na zlecenie organów państwowych. Zwierzęta zaś docelowo, maksymalnie po upływie miesiąca, są odsyłane bądź umieszczane w autoryzowanych ośrodkach (głównie prywatnych ogrodach zoologicznych).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister właściwy do spraw środowiska	1	Projekt ustawy	Powołanie do życia i nadzór nad Centralnym Azylem, w tym nadanie statutu i powołanie Dyrektora Centralnego Azylu i jego zastępcy, wydawanie wytycznych, legalizacja osobników gatunków CITES, wydawanie zezwoleń na eutanazję (jako krajowy organ zarządzający CITES)
Organy Służby Celno-Skarbowej	16	Projekt ustawy	Kierowanie zatrzymanych zwierząt do Centralnego Azylu
Policja	-	Projekt ustawy	Kierowanie zatrzymanych zwierząt do Centralnego Azylu
Centralny Azyl	1	Projekt ustawy	Realizacja zadań ustawowych
Ogrody zoologiczne, azyle dla zwierząt, ośrodki rehabilitacji zwierząt	ok. 130	RDPOZiA, GDOŚ	Strona porozumień dot. transportu i czasowego przetrzymywania zwierząt; miejsce docelowego umieszczenia zwierząt i cennych okazów pokazowych i/lub hodowlanych
Regionalni dyrektorzy ochrony środowiska	16	Ustawa o ochronie przyrody	Wydawanie zezwoleń na wprowadzanie do środowiska, uśmiercanie, kierowanie zwierząt do Centralnego Azylu
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	1	Ustawa o ochronie przyrody	Kontrola, decyzje na przewóz zwierząt należących do gatunków chronionych, zezwolenia na uśmiercanie
Inspekcja Weterynaryjna	1	Ustawa o Inspekcji Weterynaryjnej	Nadzór nad działalnością Centralnego Azylu (kontrole urzędowe, wystawianie świadectw zdrowia)
Jednostki samorządu terytorialnego	2 477 gmin 314 powiatów	Projekt ustawy	Kierowanie zatrzymanych zwierząt do Centralnego Azylu Współpraca w zakresie poszukiwania właścicieli zblakanych zwierząt, w przypadku zwierząt przyprawionych przez znalazców do Centralnego Azylu

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach prekonsultacji, w opracowywaniu założeń projektu brała udział RDPOZiA oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Dnia 26 listopada 2021 r. projekt ustawy wraz z uzasadnieniem oraz OSR został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348), w celu umożliwienia zgłaszania uwag oraz zainteresowania pracami nad przedmiotowym projektem ustawy.

Projekt równolegle skierowano do konsultacji publicznych, opiniowania oraz uzgodnień.

1. Na potrzeby konsultacji publicznych (21 dni) projekt został przesłany do następujących podmiotów:

- 1) Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej Polskiej Akademii Nauk;
- 2) Centrum Prawa Ekologicznego;
- 3) Rada Dyrektorów Polskich Ogródów Zoologicznych i Akwariów;
- 4) Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk w Krakowie;
- 5) Muzeum i Instytut Zoologii Polskiej Akademii Nauk;

- 6) Państwowy Instytut Weterynaryjny - PIB w Puławach;
- 7) Polska Akademia Nauk;
- 8) Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie;
- 9) Zakład Ichtiobiologii i Gospodarki Rybackiej w Gołyszach PAN;
- 10) Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
- 11) Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- 12) Uniwersytet Jagielloński;
- 13) Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu;
- 14) Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu;
- 15) Uniwersytet Warszawski;
- 16) Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania w Warszawie;
- 17) Klub Przyrodników;
- 18) Liga Ochrony Przyrody;
- 19) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków;
- 20) Polski Związek Łowiecki;
- 21) Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”;
- 22) Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”;
- 23) Klub Gaja;
- 24) Fundacja „Międzynarodowy Ruch Na Rzecz Zwierząt - VIVA”;
- 25) Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii w Suchej Beskidzkiej.

2. W ramach opiniowania (21 dni) projekt został przesłany do:

- 1) Marszałków Województw;
- 2) Prokuraturii Generalnej RP;
- 3) Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 4) Urzędu Zamówień Publicznych;
- 5) Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
- 6) Państwowej Rady Ochrony Przyrody;
- 7) Urzędu Gminy Lesznowola.

Projekt został przekazany do reprezentatywnych organizacji pracodawców:

- 1) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Konfederacja „Lewiatan”;
- 3) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 4) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 6) Federacja Przedsiębiorców Polskich.

Projekt został przekazany do reprezentatywnych związków związkowych:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) NSZZ „Solidarność”;
- 3) Związek Zawodowy „Solidarność 80”;
- 4) Związek Zawodowy „Budowlani”;
- 5) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych.

Z uwagi na zakres przedmiotowego projektu, który dotyczy problematyki związanej z działalnością samorządu terytorialnego, projekt przekazany został również do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego i uzyskał pozytywną opinię.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), dlatego też nie wymagał zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]										Łączni e (2022- 2031)
	(2022)	(2023)	(2024)	(2025)	(2026)	(2027)	(2028)	(2029)	(2030)	(2031)	
Dochody ogółem	0,409	1,966	1,299	1,022	1,027	1,330	1,027	1,027	1,027	1,027	11,161

budżet państwa ¹⁾	0,402	1,951	1,225	0,941	0,946	1,249	0,946	0,946	0,946	0,946	10,498
budżet państwa (dochody z PIT)	0,008	0,015	0,074	0,081	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	0,667
Budżet państwa (ZUS, NFZ, FP, FGŚP)	0,080	0,159	0,786	0,86	0,864	0,864	0,864	0,864	0,864	0,864	7,069
ZUS	0,060	0,119	0,589	0,645	0,648	0,648	0,648	0,648	0,648	0,648	5,299
NFZ	0,015	0,030	0,148	0,162	0,163	0,163	0,163	0,163	0,163	0,163	1,332
Fundusz Pracy (FP)	0,005	0,009	0,047	0,051	0,051	0,051	0,051	0,051	0,051	0,051	0,418
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP)	0,0002	0,0004	0,0019	0,0021	0,0021	0,0021	0,0021	0,0021	0,0021	0,0021	0,017
JST (dochód z PIT)	0,007	0,015	0,074	0,081	0,081	0,081	0,081	0,081	0,081	0,081	0,665
Wydatki ogółem	4,831	23,984	10,041	4,666	4,753	8,931	4,913	4,997	5,084	5,174	77,374
budżet państwa	4,831	23,984	10,041	4,666	4,753	8,931	4,913	4,997	5,084	5,174	77,374
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000
Saldo ogółem	-4,422	- 22,018	-8,742	-3,644	-3,726	-7,601	-3,886	-3,97	-4,057	-4,147	- 66,213
budżet państwa	-4,429	-	-8,816	-3,725	-3,807	-7,682	-3,967	-4,051	-4,138	-4,228	-
JST	0,007	0,015	0,074	0,081	0,081	0,081	0,081	0,081	0,081	0,081	0,665
Źródła finansowania	<p>Regulacja spowoduje skutki finansowe dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa, polegające na zwiększeniu wydatków w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.</p> <p>Wydatki budżetu państwa stanowiące skutek finansowy przedmiotowej ustawy zostaną pokryte z budżetu państwa, z części 41 - Środowisko, zwiększonej do wysokości kwoty wskazanej w artykule ustawy określającym maksymalny limit wydatków.</p> <p>W przypadku niezabezpieczenia środków na ten cel w limicie pozostającym w dyspozycji Ministra Klimatu i Środowiska, sfinansowanie kosztów powstania Centralnego Azylu nastąpi w ramach rezerwy celowej budżetu państwa.</p>										
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń	<p>Wykazane w tabeli powyżej dochody pochodzą z podatku wpływów z podatku VAT (23% na zakupy i 8% na roboty budowlane) oraz PIT.</p> <p>Natomiast wydatki będą kształtowały się następująco:</p> <p>ROK 2022</p> <p>Wydatki osobowe, łącznie: 230,8 tys. zł</p>										

¹⁾ Na dochody budżetu państwa składają się dochody z PIT, dochody ze składek na ZUS, NFZ, FP, FGŚP (wykazane w tabeli) oraz dochody z podatku wpływów z podatku VAT - 23% na zakupy i 8% na roboty budowlane (uwzględnione w sumarycznej kwocie dochodów budżetu państwa).

Od dnia wejścia w życie ustawy do czasu powołania Dyrektora Centralnego Azyłu, ponoszone będą koszty osobowe związane z powołaniem pełnomocnika do spraw organizacji Centralnego Azyłu. Zakłada się, że Pełnomocnik będzie wspierany przez trzy osoby funkcjonujące w ramach jednostki wyodrębnionej w ramach struktury organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska, posiadające wiedzę z zakresu zamówień publicznych. Wynagrodzenie brutto pracownika przyjęto na poziomie 7,051 tys. zł co odpowiada przeciętnemu wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw

(źródło: <https://warszawa.stat.gov.pl/warszawa/#>); natomiast wynagrodzenie Pełnomocnika do spraw organizacji Centralnego Azyłu przyjęto na poziomie 11 tys. zł.

Etat Pełnomocnika

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 1 etatu Pełnomocnika = 11 tys. zł x 1 etat x 6 m-cy = 66 tys. zł brutto
- 2) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%) = 66 tys. zł x 17,19% = 11,345 tys. zł
- 3) składki na Fundusz Pracy (2,45%) = 66 tys. zł x 2,45% = 1,617 tys. zł

Etat pracownika korpusu służby cywilnej

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 1 etatu pracownika korpusu służby cywilnej = 7,051 tys. zł x 1 etat x 6 m-cy = 42,306 tys. zł brutto
- 2) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%) = 42,306 tys. zł x 17,19% = 7,272 tys. zł brutto
- 3) składki na Fundusz Pracy (2,45%) = 42,306 tys. zł x 2,45% = 1,036 tys. zł brutto

Łącznie 3 etaty korpusu służby cywilnej:

- 1) Wynagrodzenia: 42,306 tys. zł brutto x 3 = 126,918 tys. zł brutto
- 2) Składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę: 7,272 tys. zł brutto x 3 = 21,816 tys. zł brutto
- 3) Składki na Fundusz Pracy: 1,036 tys. zł brutto x 3 = 3,108 tys. zł brutto

Wydatki pozostałe, łącznie 4 600 tys. zł. W tym: wydatki majątkowe 4 100 tys. zł i pozostałe wydatki bieżące 500 tys. zł.

Koszt wyposażenia każdego ze stanowisk pracy oszacowano na 10 tys. zł. Zakupiony zostanie też samochód, który w początkowej fazie będzie umożliwiał pracownikom kontrolę prac prowadzonych w Centralnym Azyłu, a po rozpoczęciu jego funkcjonowania będzie służył do przewożenia mniejszych zwierząt. W pierwszym roku od dnia wejścia w życie ustawy zostaną poniesione koszty związane z adaptacją istniejącego obiektu na potrzeby utworzenia Centralnego Azyłu. Będą to przede wszystkim koszty projektów budowlanych, zabezpieczenia terenu i prac modernizacyjno-remontowych (w tym m.in. przebudowa systemu kanalizacji i elektroenergetycznego, remont dachu, montaż okien i drzwi, uzupełnienie ogrodzenia). Szacunkowe roczne koszty ochrony terenu (przy założeniu 1 pracownika na dzienną zmianę i dwóch na nocną zmianę) to ok. 550 tys. zł; koszt uzbrojenia budynku w instalację radiową alarmową, przy zainstalowaniu 25 czujek ruchu na zewnątrz budynku, centrali, manipulatora, akumulatora, nadajnika, okablowania i robocizny to koszt około 5 tys. zł.

ROK 2023

Wydatki osobowe, łącznie: 461,6 tys. zł

W dalszym ciągu przewiduje się koszty związane z wynagrodzeniem Pełnomocnika oraz wspierającego go zespołu (3 etaty).

Etat Pełnomocnika

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu Pełnomocnika = 11 tys. zł x 1 etat x 12 m-cy = 132 tys. zł brutto
- 2) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%) = 132 tys. zł x 17,19% = 22,691 tys. zł brutto;
- 3) składki na Fundusz Pracy (2,45%) = 132 tys. zł x 2,45% = 3,234 tys. zł brutto

Etat pracownika korpusu służby cywilnej

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 1 etatu pracownika korpusu służby cywilnej = 7,051 tys. zł x 1 etat x 12

m-cy = 84,612 tys. zł brutto

2) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%) = 84,612 tys. zł x 17,19% = 14,545 tys. zł brutto

3) składki na Fundusz Pracy (2,45%) = 84,612 tys. zł x 2,45% = 2,073 tys. zł brutto

Łącznie 3 etaty korpusu służby cywilnej:

1) Wynagrodzenia: 84,612 tys. zł brutto x 3 = 253,836 tys. zł brutto

2) Składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę: 14,545 tys. zł brutto x 3 = 43,634 tys. zł brutto

3) Składki na Fundusz Pracy: 2,073 tys. zł brutto x 3 = 6,219 tys. zł brutto

Wydatki pozostałe (majątkowe) łącznie: 23 522 tys. zł

W tym roku przeprowadzonych zostanie większość robót adaptacyjnych (w tym np. wyodrębnienie boksów dla zwierząt drapieżnych, kopytnych czy naczelnych, wolier dla ptaków, terrariów dla gadów, montaż systemu monitorowania zwierząt wewnątrz boksów, budowa spopielarni) i remontowych.

Określając wydatki na przygotowanie różnorodnych pomieszczeń do przetrzymywania zwierząt kierowano się danymi dostarczonymi przez RDPOZiA danymi zebranymi z dostępnych dokumentacji progностycznych oraz projektowych, gdzie jako przykładowe koszty budowy obiektów ekspozycyjnych dla różnych grup zwierząt wahają się od 10 mln zł (małpiarnia) do 224 mln zł (afrykarium).

ROK 2024

Wydatki osobowe, łącznie: 2 288 tys zł

Od trzeciego roku od dnia wejścia w życie ustawy ponoszone będą koszty z tytułu powołania Dyrektora Centralnego Azylu i jego Zastępcy, a także koszty przeznaczone na zatrudnienie personelu Centralnego Azylu. Wynagrodzenie brutto pracownika przyjęto 7,051 tys. zł. co odpowiada przeciętnemu wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw (źródło: <https://warszawa.stat.gov.pl/warszawa/#>); natomiast wynagrodzenie Dyrektora Centralnego Azylu (na potrzeby obliczeń) przyjęto na poziomie 11 tys. zł brutto, a Zastępcy Dyrektora Centralnego Azylu na poziomie 9 tys. zł brutto (przewidziano zatrudnienie od II kwartału). Obsługa Azylu składać się będzie z osób odpowiedzialnych za bieżącą opiekę nad zwierzętami (pielęgniarki), opiekę weterynaryjną, koordynację dystrybucji zwierząt, transport i przewóz zwierząt oraz obsługę administracyjno-techniczną. W sumie planuje się, iż docelowa liczba osób zatrudnionych

w Centralnym Azylu nie powinna przekroczyć 19 (nie licząc Dyrektora Centralnego Azylu oraz jego zastępcy), przy czym zależeć będzie od rzeczywistych potrzeb związanych z napływem zwierząt. Pracownicy Centralnego Azylu będą zatrudnieni w sferze budżetowej na podstawie umów o pracę z możliwością pracy zmianowej.

Dodatkowo w Ministerstwie Klimatu i Środowiska zostanie zatrudniona lub wybrana z zespołu wspierającego na wcześniejszym etapie prac Pełnomocnika osoba do koordynacji działań nadzorczych Ministra nad Centralnym Azylem.

Etat Dyrektora

1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu Dyrektora = 11 tys. zł x 1 etat x 12 m-cy = 132 tys. zł brutto

2) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%) = 132 tys. zł x 17,19% = 22,691 tys. zł

3) składki na Fundusz Pracy (2,45%) = 132 tys. zł x 2,45% = 3,234 tys. zł

Etat Zastępcy Dyrektora

1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etat Zastępcy Dyrektora = 9 tys. zł x 1 etat x 9 m-cy = 81 tys. zł brutto

2) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%) = 81 tys. zł x 17,19% = 13,924 tys. zł brutto

3) składki na Fundusz Pracy (2,45%) = 81 tys. zł x 2,45% = 1,985 tys. zł brutto

Etat pracownika Centralnego Azylu

1) wynagrodzenie osobowe dla 1 etatu pracownika Centralnego Azylu = 7,051 tys. zł x 1 etat x 12 m-cy = 84,612 tys. brutto

- 2) wynagrodzenie osobowe dla 1 etatu pracownika Ministerstwa Klimatu i Środowiska, zwanego dalej „MKiŚ” = 7,051 tys. zł x 1 etat x 12 m-cy = 84,612 tys. brutto
- 3) dodatkowe wynagrodzenie roczne pracownika MKiŚ (8,5%) = 84,612 tys. zł x 8,5% = 7,192 tys. zł brutto
- 4) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę - pracownik Centralnego Azylu (17,19%) = 84,612 tys. zł x 17,19% = 14,545 tys. zł
- 5) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – pracownik MKiŚ (17,19%) = (84,612 tys. zł + 7,192 tys. zł) x 17,19% = 15,781 tys. zł
- 6) składki na Fundusz Pracy - pracownik Centralnego Azylu (2,45%) = 84,612 tys. zł x 2,45% = 2,073 tys. zł brutto
- 7) składki na Fundusz Pracy - pracownik MKiŚ (2,45%) = (84,612 tys. zł + 7,19 tys. zł) x 2,45% = 2,249 tys. zł brutto

Łącznie 19 etatów pracowników Centralnego Azylu i 1 etat pracownika MKiŚ:

- 1) Wynagrodzenia: 84,612 tys. zł brutto x 20 = 1 692,24 tys. zł brutto
- 2) Dodatkowe wynagrodzenia roczne: 7,19 tys. zł brutto x 1 = 7,192 tys. zł brutto
- 3) Składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę: (14,545 tys. zł x 19) + (15,781 tys. zł x 1) = 292,136 tys. zł brutto
- 4) Składki na Fundusz Pracy: (2,073 tys. zł brutto x 19) + (2,249 tys. zł brutto x 1) = 41,636 tys. zł brutto

Określając liczbę pracowników kierowano się danymi udostępnionymi przez RDPOZiA dotyczącymi liczby opiekunów zwierząt w poszczególnych ogrodach zoologicznych i całkowitej liczby zwierząt utrzymywanych w tych placówkach. Przykładowo ogród zoologiczny w Toruniu zatrudnia 9 opiekunów przy całkowitej ilości utrzymywanych zwierząt wynoszącej 263 osobniki przynależące do 99 gatunków. W Parku Dzikich Zwierząt Kadzidłowo na 391 zwierząt, 70 gatunków przypada natomiast 7 stałych pracowników.²⁾ Ze stosunku liczby opiekunów zwierząt do liczby utrzymywanych zwierząt oraz na podstawie analizy dostępnych danych i statystyk w zakresie ilości i rodzaju zatrzymywanych rocznie okazów gatunków zwierząt, które mogłyby trafiać docelowo do Centralnego Azylu, przez analogię, oszacowano wielkość zapotrzebowania na pracowników. Jak jednak podkreślono wcześniej liczba ta jest jedynie liczbą szacowaną, zapewniającą możliwość funkcjonowania Centralnego Azylu w początkowej jego fazie. Dopiero po otwarciu Centralnego Azylu faktyczny „napływ” zwierząt pozwoli na weryfikację i ocenę rzeczywistych potrzeb w zakresie liczebności zespołu pracowników Centralnego Azylu zapewniającego jego sprawną obsługę i pełną operacyjność.

Wydatki pozostałe, łącznie: 7 753 tys. zł. W tym wydatki majątkowe 4 420 tys. zł i pozostałe wydatki bieżące 3 333 tys. zł.

W trzecim roku funkcjonowania ośrodka jest przewidywane zakończenie prac adaptacyjnych (także remont budynku administracyjno-socjalnego) i rozpoczęcie funkcjonowania Centralnego Azylu. Ponożone będą wydatki na funkcjonowanie Centralnego Azylu - ogrzewania, kanalizacji, zakupu pasz i karmy, lekarstw, środków czystości, utylizację części zwierząt czy koszty transportu zwierząt oraz zakup niezbędnego sprzętu umożliwiającego realizację zadań Azylu (w tym samochodu służącego do transportu zwierząt). W trzecim roku zostanie zakupiony też samochód typu minivan umożliwiający przewożenie zwierząt średniej wielkości lub większej ilości mniejszych. Przyjmując, że roczny koszt żywienia zwierząt w Warszawskim Ogrodzie Zoologicznym to ok. 1,2 mln PLN, wydaje się, że utrzymanie znacznie mniejszej liczby zwierząt nie powinno przekroczyć ok. 600 tys. zł rocznie.

ROK 2025 i kolejne

Wydatki osobowe, łącznie w latach 2025-2031: 17 547 tys. zł

Liczba pracowników pozostanie na poziomie z 2024 r., jednakże do wynagrodzenia każdego z nich dojdzie dodatkowe wynagrodzenie roczne.

Pozostałe koszty funkcjonowania jednostki budżetowej: 20 971 tys. zł

Poza kosztami utrzymania założono, że po 3 latach funkcjonowania Centralnego Azylu (rok 2027) część

²⁾ Dane za 2019 r.

jego pomieszczeń, w związku z częstą eksploatacją, będzie wymagała remontu i/lub modernizacji.

Przyjęte w obliczeniach powyżej wartości wynagrodzeń podlegają będą waloryzacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		2022	2023	2024	2026	2031	Łącznie (2022-2031)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0,138	0,270	1,352	1,483	1,483	12,136

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy

Niemierzalne Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń
 Wejście w życie ustawy będzie miało wpływ na funkcjonowanie mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, poprzez generowanie popytu na usługi związane z robotami budowlanymi, projektowaniem oraz utrzymaniem zwierząt. Niemniej jednak, trudno oszacować czy prace związane z adaptacją istniejącego obiektu na potrzeby Centralnego Azylu będą prowadzone przez duże czy małe przedsiębiorstwa. Wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, będzie znikomy na etapie rozpoczęcia funkcjonowania Centralnego Azylu i związany z zatrudnieniem 20 osób (z wyłączeniem Dyrektora Centralnego Azylu i jego zastępcy).

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

☐ inne: ...	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
<p>Komentarz:</p> <p>Projektowana regulacja nie wpłynie na zmiany obciążeń regulacyjnych, w szczególności na zwiększenie obciążeń dla obywateli. Pozwoli natomiast na zwiększenie wydajności aparatu publicznego poprzez ujednolicone podejście do zwierząt zatrzymanych podczas kontroli granicznych i w ramach innych procedur administracyjnych.</p>	
9. Wpływ na rynek pracy	
W związku z powołaniem Centralnego Azylu przewiduje się zatrudnienie 22 osób do zarządzania i obsługi obiektu.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Regulacja wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne przez utworzenie wyspecjalizowanego miejsca, do którego będą przekazywane skonfiskowane okazy gatunków zwierząt. Pozwoli to na uniknięcie ryzyka ucieczek zwierząt (w tym należących do inwazyjnych gatunków obcych czy niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi) oraz zminimalizuje ryzyko wypuszczenia zwierząt (egzotycznych gatunków trzymanyh w domach lub przetrzymywanych w cyrkach) do środowiska przyrodniczego.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., z wyjątkiem art. 33, art. 34 i art. 36 , które wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Powołanie do życia nowej jednostki pozwoli na sprawne zarządzanie zatrzymanymi okazami gatunków zwierząt. Ewaluacja będzie dokonywana na podstawie raportów rocznych z funkcjonowania Centralnego Azylu.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
-	

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Projekt był przedmiotem pre-konsultacji.

Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt został przekazany do konsultacji publicznych w dniu 26 listopada 2021 r. z terminem zgłaszania uwag w ciągu 21 dni do następujących podmiotów:

- 1) Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej Polskiej Akademii Nauk;
- 2) Centrum Prawa Ekologicznego;
- 3) Rada Dyrektorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów;
- 4) Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk w Krakowie;
- 5) Muzeum i Instytut Zoologii Polskiej Akademii Nauk;
- 6) Państwowy Instytut Weterynaryjny - PIB w Puławach;
- 7) Polska Akademia Nauk;
- 8) Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie;
- 9) Zakład Ichtiobiologii i Gospodarki Rybackiej w Gołyszach PAN;
- 10) Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
- 11) Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- 12) Uniwersytet Jagielloński;
- 13) Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu;
- 14) Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu;
- 15) Uniwersytet Warszawski;
- 16) Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania w Warszawie;
- 17) Klub Przyrodników;
- 18) Liga Ochrony Przyrody;
- 19) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków;
- 20) Polski Związek Łowiecki;
- 21) Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”;
- 22) Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”;
- 23) Klub Gaja;
- 24) Fundacja „Międzynarodowy Ruch Na Rzecz Zwierząt - VIVA”
- 25) Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii w Suchoj Beskidzkiej.

Projekt został przekazany do zaopiniowania w dniu 26 listopada 2021 r. z terminem zgłaszania uwag w ciągu 21 dni następującym podmiotom:

- 1) Marszałkowie Województw;
- 2) Prokuratoria Generalna RP;
- 3) Urząd Ochrony Danych Osobowych;
- 4) Urząd Zamówień Publicznych;
- 5) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- 6) Państwowa Rada Ochrony Przyrody;
- 7) Urząd Gminy Lesznowola.

Projekt został przekazany do Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów z uwagi na jego szczególnie istotne skutki prawne, społeczne lub gospodarcze. W terminie przewidzianym na uzgodnienia i opiniowanie, jak również w terminie późniejszym poprzedzającym termin opublikowania przedmiotowego raportu z konsultacji - Rada Legislacyjna nie wydała opinii ani nie zgłosiła uwag do projektu ustawy.

Projekt podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne związki zawodowe. Projekt został przekazany (21 dni) do następujących reprezentatywnych związków zawodowych:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) NSZZ „Solidarność”;
- 3) Związek Zawodowy „Solidarność 80”;
- 4) Związek Zawodowy „Budowlani”;
- 5) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych.

Projekt podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców. Projekt został przekazany (21 dni) do następujących reprezentatywnych organizacji pracodawców:

- 1) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Konfederacja „Lewiatan”;
- 3) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 4) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 6) Federacja Przedsiębiorców Polskich.

Czas konsultacji ze związkami zawodowymi oraz organizacjami pracodawców skrócony został z 30 dni do 21 dni z uwagi na konieczność pilnego procedowania ustawy, a przede wszystkim zapewnienia uruchomienia środków zabezpieczonych w budżecie państwa na organizację Centralnego Azylu. Ponadto, przedmiot i zakres kierowanej do zaopiniowania ustawy, jak również przewidywane skutki jej wdrożenia nie ingerują w interes faktyczny ani prawny związków zawodowych ani organizacji pracodawców, w związku z czym nie przewidywano ich aktywnego zaangażowania na etapie uzgodnień zewnętrznych. W wyznaczonym terminie, przewidzianym na zaopiniowanie, żaden z ww. związków ani organizacji nie zgłosił uwag do projektu ustawy.

Projekt podlegał opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 10 lutego 2022 r. wydała opinię pozytywną.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego (dalej „RDS”) i innych instytucji dialogu społecznego, wobec czego nie został przekazany do opiniowania przez RDS.

Uwagi do projektu w ramach konsultacji publicznych zgłosiły następujące podmioty:

- 1) Instytut Ochrony Przyrody PAN;
- 2) Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra;
- 3) Fundacja Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt Viva!;
- 4) Państwowa Rada Ochrony Przyrody - Komisja ds. zwierząt.

Uwagi do projektu w ramach opiniowania zgłosiły następujące podmioty:

- 1) Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego;

- 2) Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego;
- 3) Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego;
- 4) Wójt Gminy Terespol;
- 5) Związek Powiatów Polskich;
- 6) Urząd Ochrony Danych Osobowych;
- 7) Państwowa Rada Ochrony Przyrody - Komisja ds. zwierząt.

Szczegółowe uwagi ww. podmiotów oraz stanowisko organu wnioskującego do uwag stanowią załączniki do niniejszego raportu.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt ustawy nie wymagał przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji ani uzgodnienia projektu.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Załącznik:

- Tabela uwag z konsultacji publicznych i opiniowania wraz ze stanowiskiem organu wnioskującego

Załącznik do Raportu z konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt

Tytuł aktu prawnego: Ustawa o Centralnym Azylu dla Zwierząt (UD215)

Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu ustawy: Minister Klimatu i Środowiska

Termin przekazania projektu ustawy do konsultacji publicznych i opiniowania: 26 listopada 2021 r.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
I	Urząd Ochrony Danych Osobowych (pismo z dnia 7 grudnia 2021 r., znak: DOL.401.579.2021.WL.AG)		
I.1	Art. 7 ust. 3	<p>Konieczność zapewnienia zgodności z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).</p> <p>W art. 7 ust. 3 projektowanej ustawy zakłada się, że Dyrektor Centralnego Azylu może żądać okazania dokumentów lub złożenia świadczeń gwarantujących utrzymanie dobrostanu przekazywanych zwierząt, w szczególności dotyczących: 1) niekaralności podmiotu, do którego ma zostać przekazane zwierzę, za przestępstwa przeciwko ochronie przyrody; 2) zapewnienia warunków właściwej opieki odpowiadającej potrzebom biologicznym danego gatunku.</p> <p>W pierwszej kolejności zauważyć należy, że informacja o niekaralności stanowi dane osobowe, o których mowa w art. 10 rozporządzenia 2016/679. Tego rodzaju dane osobowe zaś powinny podlegać szczególnej ochronie z uwagi na stopień ingerencji w prywatność, w związku z tym przepisy stanowiące o obowiązku ich pozyskiwania powinny zapewniać odpowiednie gwarancje dla praw osób, których dane dotyczą.</p> <p>W związku z powyższym wyjaśnienia i doprecyzowania wymaga jakich konkretnie dokumentów będzie mógł żądać Dyrektor Generalny Centralnego Azylu od podmiotów, którym przekazywane będą zwierzęta z Centralnego Azylu. W myśl art. 7 ust. 1 projektu ustawy bowiem Zwierzę</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Doprecyzowano jakich danych, oświadczeń i dokumentów może żądać Dyrektor Centralnego Azylu.</p> <p>Rozwinięto uzasadnienie do ustawy, w którym wskazano jaki jest zakres pozyskiwanych danych, cel i czas ich przetwarzania.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p>przetrzymanywane w Centralnym Azylu może być przekazane do innych podmiotów publicznych i prywatnych, w kraju i za granicą, mogących zapewnić im właściwą opiekę odpowiadającą potrzebom biologicznym danego gatunku. Jeżeli zatem na podstawie niniejszego przepisu możliwe będzie przekazywanie zwierząt także osobom fizycznym lub osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą (jako podmiotom prywatnym), to zastosowanie będą miały przepisy rozporządzenia 2016/679.</p> <p>Doprecyzowania wymaga cel oraz zakres danych osobowych pozyskiwanych i dalej przetwarzanych. Określone powinny być: cel przetwarzania danych oraz - zamkniętym katalogiem - zakres tych danych, dokumentów i oświadczeń jakie mają być pozyskiwane (i dalej przetwarzane) od osób zobowiązanych, którym przekazywane będzie zwierzę z Centralnego Azylu. Z projektowanego art. 7 ust. 3 nie wynika w jakich sytuacjach Dyrektor Generalny Centralnego Azylu – w jakim celu - będzie mógł żądać okazania dokumentów, a w jakich złożenia oświadczeń od podmiotów przyjmujących zwierzęta. Użyte w proponowanym przepisie sformułowanie „w szczególności” może prowadzić do praktyki polegającej na pozyskiwaniu nieograniczonego zakresu i ilości dokumentów zawierających dane osobowe, zbędnych do realizacji planowanego celu przetwarzania tych informacji powiązanych z konkretnymi osobami.</p> <p>Projektowany przepis nie określa także, jakie informacje ma zawierać oświadczenie. W konsekwencji brak jest regulacji określającej kiedy będzie niezbędne, na czym będzie polegało i jak długo będzie trwało przetwarzanie danych osobowych objętych tymi okazanymi dokumentami lub złożonymi oświadczeniami.</p> <p>Niezbędne jest zważenie przez Projektodawcę, że zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/679 dane osobowe powinny być przetwarzane zgodnie z zasadami: zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości; ograniczenia celu; minimalizacji danych i ograniczenia przechowywania ale i rozliczalności. Przepisy prawa regulujące problematykę przetwarzania danych osobowych powinny zaś być kształtowane w sposób zapewniający stosowanie i zachowanie powyższych zasad, by przepisy prawa nie prowadziły w konsekwencji do pozyskiwania i dalszego przetwarzania nadmiarowych danych osobowych.</p> <p>Stanowienie przepisów prawa regulujących problematykę przetwarzania danych osobowych powinno być poprzedzone testem prywatności, z</p>	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p>uwzględnieniem ochrony danych w fazie projektowania (art. 25), w tym oceną skutków dla przetwarzania danych (art. 35 ust. 1, 7 i 10 rozporządzenia 2016/679).</p> <p>Ustawodawca ma obowiązek tworzenia przepisów w sposób zapewniający stosowanie przepisów rozporządzenia 2016/679, jego rolą jest bowiem wyznaczenie wszystkim podmiotom wykonującym jakiegokolwiek operacje na danych osobowych, począwszy od ich pozyskiwania po ich usunięcie, przepisów zgodnych ze standardami wynikającymi z rozporządzenia 2016/679.</p> <p>W ten sposób - tworzone i wprowadzane są do przepisów prawa krajowego - normy zapewniające stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych oraz zapewniające, że wykonawcy tych norm przetwarzają dane osobowe zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.</p>	
II	Państwowa Rada Ochrony Przyrody (pismo z dnia 18 grudnia 2021 r., znak: PROP/KZ/10/2021)		
II.1	Art. 2	<p>Czy nie warto rozważyć nadania Centralnemu Azyłowi dla Zwierząt roli nadrzędnej, koordynującej względem zarejestrowanych w GDOŚ azyli dla zwierząt, aby dążyć do pewnej specjalizacji poszczególnych instytucji.</p> <p>Bardzo szeroki jest zakres gatunków, którymi powinien zajmować się Centralny Azył dla Zwierząt. Budzi wątpliwość, czy taki szeroki zakres nie wpłynie negatywnie na dobrostan zwierząt przetrzymywanych w Azyłu. Przygotowanie jednej instytucji do przetrzymywania odległych taksonomicznie i środowiskowo gatunków jest bardzo poważnym wyzwaniem i może rodzić problemy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Nadanie Centralnemu Azyłowi funkcji nadrzędnej, koordynującej względem zarejestrowanych w GDOŚ azyli jest niemożliwe z punktu widzenia formalno-prawnego. Azyły dla zwierząt nie stanowią co do zasady jednostek podległych organom państwowym, mogą być zakładane i zarządzane również przez podmioty prywatne, tym samym ustanowienie nadrzędności Centralnego Azyłu jest niemożliwe. Niemniej jednak zakładając działalność Centralnego Azyłu w zakresie poszukiwania podmiotów gotowych przyjąć zwierzęta na utrzymanie oraz jego ścisłą współpracę z innymi ośrodkami, których statutowym celem jest zapewnianie opieki dzikim zwierzętom (tj. azyłami dla zwierząt ale również z ogrodami zoologicznymi, ośrodkami rehabilitacji itp.) można założyć, że w praktyce Centralnym Azył pełnił będzie funkcję centrum koordynacji i dystrybucji zwierząt.</p> <p>U podstaw idei utworzenia Centralnego Azyłu leżało usprawnienie pracy organów ścigania i zapewnienie im możliwości kierowania zwierząt różnych gatunków oraz taksonów do jednego miejsca, które jest w stanie zapewnić warunki umożliwiające przetrzymanie zwierząt w odpowiedniej kondycji zdrowotnej do czasu ustalenia ich statusu prawnego i znalezienia miejsca docelowego pobytu.</p> <p>Z tego względu Centralny Azył, jakkolwiek nie będzie w stanie spełnić wszystkich warunków utrzymania zwierząt, o których mowa chociażby</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
			<p>w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie warunków hodowli i utrzymywania poszczególnych grup gatunków zwierząt w ogrodzie zoologicznym (Dz.U. 2005 Nr 5, poz. 32) będzie jednak ośrodkiem o powierzchni, warunkach oraz zabezpieczeniach umożliwiających czasowe przetrzymywanie zwierząt przy zagwarantowaniu im należytej opieki weterynaryjnej oraz warunków zabezpieczających ich dobrostan.</p> <p>Niezależnie od powyższego, w uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się możliwość przekazania przyjętych do Centralnego Azylu zwierząt innym „wyspecjalizowanym” podmiotom – w przypadkach kiedy będą one w stanie zapewnić lepsze warunki okazom zwierząt określonego gatunku.</p>
II.2	Art. 3 OSR – pkt 5	W art. 3 projektu ustawy brak jest wymienionej współpracy z Inspekcją Weterynaryjną, jak również brak tej instytucji na liście podmiotów na które oddziałuje projekt w OSR. Wiele czynności związanych z transportem czy rejestracją zwierząt, oceną zagrożenia epizootycznego należy do kompetencji Inspekcji Weterynaryjnej.	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Nadzór organów Inspekcji Weterynaryjnej nad Centralnym Azylem wynika z ustawowych obowiązków Inspekcji Weterynaryjnej, która odpowiada za kontrolę przestrzegania przepisów z zakresu zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zwierząt.</p> <p>Ustawa o Centralnym Azylu nie narusza przepisów odrębnych w tym zakresie.</p> <p>Uwzględniono Inspekcję Weterynaryjną w pkt 5 OSR. Sama ustawa o Centralnym Azylu również sankcjonuje współpracę Centralnego Azylu oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej.</p>
II.3	Art. 6	W art. 6 projektu ustawy – kompetencje dotyczącego wprowadzania do środowiska zwierząt gatunków chronionych są według ustawy o ochronie przyrody powierzone jedynie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, zatem nie powinny być wymieniony w tym punkcie regionalny dyrektor ochrony środowiska.	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Skorygowano regulacje dotyczące wprowadzania do środowiska oraz organów kompetentnych w zakresie wydawania stosownych zezwoleń w tym zakresie.</p>
II.4	Art. 8	<p>Należy określić maksymalny czas przetrzymywania zwierząt i sposób dalszego postępowania z nimi. Być może należy rozpatrzyć adopcję niektórych grup (odpłatną lub darmową, rzeczywistą lub honorową).</p> <p>We wszystkich przedstawionych dokumentach mówi się o czasowym przetrzymywaniu zwierząt. Centralny Azyl ma sprawnie i szybko rozdysponować zgromadzone zwierzęta do podmiotów publicznych i prywatnych w kraju i za granicą. Jak wskazują dotychczasowe doświadczenia, placówki tego typu bardzo szybko osiągają 100% „wypełnienia”, a rozdysponowanie zgromadzonych okazów jest bardzo</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Z uwagi na różny status prawny zwierząt przyjmowanych do Centralnego Azylu określenie maksymalnego czasu ich przetrzymywania jest niemożliwe. Czas przetrzymywania zwierząt w Centralnym Azylu uzależniony jest od uregulowania ich statusu prawnego, tj. momentu przejścia na własność skarbu państwa. O przejściu na własność Skarbu Państwa w wielu przypadkach decydował będzie wyrok sądu, nie ma zaś czas trwania postępowania sądowych jest bardzo różny i niemożliwy do ujęcia w żadne konkretne ramy czasowe. W związku z powyższym w ustawie dookreślono czas przetrzymywania zwierząt w Centralnym</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p>trudne, a czasami nawet niewykonalne. Brak jest chętnych do przyjęcia okazji.</p> <p>Bardzo trudną kwestią są węże jadowite. Stanowią one najwyższy poziom zagrożenia, a postępowanie z nimi jest bardzo trudne pod każdym względem (terraria, umiejętność obsługi oraz konieczne posiadanie surowic). Proponujemy, aby w tym wypadku poddawać je natychmiastowej eutanazji (z zachowaniem należytych procedur).</p>	<p>Azylu nie wskazując jednak konkretnych ram czasowych, a uzależniając czas pobytu zwierząt w Centralnym Azylu uregulowaniem ich statusu prawnego i decyzją co do formy dalszego postępowania (przekazanie innemu podmiotowi, wprowadzenie do środowiska, w uzasadnionych okolicznościach uśmiercenie). W ustawie dopuszczono ponadto możliwość przekazania zwierzęcia przyjętego do Centralnego Azylu innemu podmiotowi, jeszcze przed uregulowaniem jego statusu, w przypadkach kiedy takie działanie pozwoli na zachowanie „przepustowości” i operacyjności Centralnego Azylu bądź zapewnienie lepszych warunków bytowania zwierzęciu do czasu wydania orzeczenia przez Sąd.</p>
II.5	Art. 4 pkt 3	<p>W art. 4 pkt3 projektu ustawy określono, że Dyrektor Centralnego Azylu ma opracować kilka szczegółowych procedur. Uważamy, że procedury te powinny dotyczyć wszystkich grup zwierząt. Wszystkie mogą zachowywać się niebezpiecznie dla człowieka Komisja PROP ds. zwierząt proponuje rozważenie poniższej listy procedur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • procedura na wypadek wydostania się zwierzęcia ze szczególnym wyróżnieniem zwierząt gatunków niebezpiecznych • procedura przemieszczania zwierząt ze szczególnym wyróżnieniem gatunków niebezpiecznych • procedura całościowej obsługi, w tym sprzątnięcia pomieszczeń zwierzęcia ze szczególnym wyróżnieniem zwierząt gatunków niebezpiecznych (w ogrodach zoologicznych są opracowane procedury wszystkich prac przy zwierzętach - zazwyczaj bez bezpośredniego kontaktu i w zespołach dwuosobowym. Można korzystać z tych rozwiązań) • procedura postępowania z odpadami i dezynfekcji pomieszczeń izolowanych i kwarantannowych (obejmująca, nie w pełni zrozumiała przepis o procedurach dotyczących sprzątnięcia pomieszczeń inwazyjnych gatunków obcych) • procedura postępowania z padłymi zwierzętami • procedura na wypadek wystąpienia choroby zakaźnej zwierzęcia (czy człowieka, co ma znaczenie w przypadku zwierząt naczelnych). 	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Przeredagowano artykuł zgodnie z sugestiami.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
II.6	Uzasadnienie OSR – pkt 6	<p>W Uzasadnieniu przewidziano zatrudnienie, które nie powinno przekroczyć 20 osób z wyłączeniem Dyrektora i jego Zastępcy, natomiast w Ocenie Skutków Regulacji wspomina się o 19 osobach. Określenie maksymalnej wielkości zatrudnienia na tym etapie, jeszcze przed wykonaniem projektu zagospodarowania CA i określenia „pojemności” zaplanowanych pomieszczeń zwierzęcych jest mało precyzyjne. Według wstępnego szacunku w pionie administracyjno-gospodarczym może być potrzeba zatrudnienia nawet około 12-13 osób. Do pracy ze zwierzętami pozostanie 7-8 osób. Przy pełnej obsadzie zwierząt może to być zbyt mała liczba pracowników. Jednostka budżetowa prowadzić będzie normalną działalność wynikającą z działalności Azylu i zatrudnienia pracowników. Musi zajmować się sprawami księgowości finansowej, księgowości materiałowej, kadrami, sprawami pracowniczymi, BHP, sekretariatem i „archiwizacją” tworzonych dokumentów, zaopatrzeniem, transportem i magazynowaniem, obsługą techniczną obiektów, sprawami gospodarczymi i ogrodnictwami, przygotowaniem dokumentacji i logistyki transportu zwierząt oraz służbą weterynaryjną, nadzorem nad właściwym wyżywieniem zwierząt i ogólnym dobrostanem zwierząt i bezpośrednią całościową opieką nad zwierzętami. Niektóre z tych działań prowadzone będą siedem dni w tygodniu, z uwzględnieniem świąt, czasami w systemie dwuzmianowym.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W Uzasadnieniu mowa jest o wszystkich pracownikach Centralnego Azylu (z pominięciem Dyrektora Centralnego Azylu i jego Zastępcy) – razem 22 osoby.</p> <p>W OSR tymczasem w pkt 6 wskazano „<i>W sumie planuje się, iż docelowa liczba osób zatrudnionych w Centralnym Azylu nie powinna przekroczyć 19 (nie licząc Dyrektora Centralnego Azylu oraz jego zastępcy), przy czym zależy będzie od rzeczywistych potrzeb związanych z napływem zwierząt. Pracownicy Centralnego Azylu dla Zwierząt będą zatrudnieni w sferze budżetowej na podstawie umów o pracę z możliwością pracy zmianowej.</i></p> <p><u><i>Dodatkowo w Ministerstwie Klimatu i Środowiska zostanie zatrudniona, lub wybrana z zespołu wspierającego na wcześniejszym etapie prac Pełnomocnika, osoba dedykowana do koordynacji działań nadzorczych Ministra nad Centralnym Azylem.</i></u></p> <p>Z drugiego akapitu wynika zatem, że zespół 19 osób zasili pracownik zatrudniony w strukturach ministerstwa. Razem daje to liczbę 22 osób, o której mowa jest również w pkt 9 OSR.</p> <p>Niezależnie od powyższego, pkt 6 OSR rozwinięto o wskazanie założeń jakie przyjęto na etapie szacowania zapotrzebowania na liczbę osób obsługujących Centralny Azyl. Liczba ta jest jedynie szacowaną ilością, zapewniającą możliwość funkcjonowania Centralnego Azylu w początkowej jego fazie. Dopiero po otwarciu Centralnego Azylu faktyczny „napływ” zwierząt pozwoli na weryfikację i ocenę rzeczywistych potrzeb w zakresie liczebności zespołu pracowników Centralnego Azylu zapewniającego jego sprawną obsługę i pełną operacyjność.</p>
II.7	OSR – pkt 6	<p>W Ocenie Skutków Regulacji przedstawiono przewidywane wynagrodzenie dla pracowników bez uwzględnienia tzw. 13 pensji. Również wysokość wynagrodzenia nie jest zróżnicowana dla poszczególnych stanowisk.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Począwszy od roku 2025 (rok w którym zaczną przysługiwać „13 pensja”) kwota przeznaczona na wydatki osobowe wyliczona została z uwzględnieniem dodatkowego wynagrodzenia, co zostało odnotowane w pkt 6 OSR.</p> <p>Wysokości wynagrodzeń poszczególnych pracowników nie różnicowano, na potrzeby kalkulacji kosztów osobowych przyjęto uśrednioną wartość. Przy zatrudnianiu pracowników na różnych stanowiskach, przy uwzględnieniu różnego poziomu kwalifikacji oraz zakresu</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
			obowiązków możliwe będzie rozdysponowanie przyjętej puli środków na wynagrodzenia pomiędzy pracowników.
II.8	OSR – pkt 6	W Ocenie Skutków Regulacji wspomniano o zakupie samochodu elektrycznego lub hybrydowego, który początkowo będzie służył do przewozu osób, a potem do transportu zwierząt. Takie połączenie wydaje się niewykonalne. Samochody do transportu zwierząt muszą spełniać pewne wymogi (Rozporządzenie Rady nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97). Między innymi powinien to być samochód z oddzielnym przedziałem pasażerskim i oddzielnym, łatwym do dezynfekcji przedziałem towarowym. Takich samochodów nie ma jeszcze dostępnych w systemie hybrydowym, a samochody elektryczne mają zbyt mały zasięg. Dlatego uważam, że należy mówić o samochodzie dostawczym o tradycyjnym napędzie przewożącym dwóch pasażerów.	Uwaga uwzględniona Zrezygnowano z dookreślania formy napędu pojazdów, niemniej jednak jeżeli na etapie zakupu samochodu, na rynku dostępne będą odpowiednie pojazdy o napędzie elektrycznym bądź hybrydowym będą one stanowiły przedmiot preferowanego wyboru.
III	Instytut Ochrony Przyrody PAN (pismo z dnia 14 grudnia 2021 r., znak: DA-441-1-34/21)		
III.1	Art. 2 pkt 1	Z punktu widzenia rozwiązywania problemu inwazji biologicznych objęcie grupy gatunków wymienionych w powyższym artykule ma oczywiście kluczowe znaczenie. Natomiast należy wziąć pod uwagę, że w środowisku przyrodniczym w Polsce występują takie gatunki obce, które z jednej strony nie są (jeszcze) objęte powyższymi przepisami, jednak z całą pewnością lub z bardzo dużym prawdopodobieństwem wywierają negatywny wpływ na rodzimą bioróżnorodność i powiązane usługi ekosystemowe, zatem są inwazyjnymi gatunkami obcymi w rozumieniu definicji przyjętych np. przez Konwencję o Różnorodności Biologicznej. Przykładem są żółwie <i>Pseudemys concinna</i> i <i>P. nesloni</i> (nie mają one polskich nazw gatunkowych), które w dużym stopniu zastąpiły w hodowlach amatorskich żółwia ozdobnego <i>Trachemys scripta</i> , w stosunku do którego zostały wprowadzone ograniczenia. Negatywny wpływ wszystkich trzech gatunków jest bez wątpienia bardzo zbliżony. W okresie od lipca do września b.r. Instytut Ochrony Przyrody PAN realizował na zlecenie GDOŚ (Umowa 52/GDOŚ/2020) pilotażowe odłowy inwazyjnych gatunków obcych żółwi. W ich wyniku odłowiono 147 osobników należących do gatunków objętych ograniczeniami prawnymi. Jednocześnie odłowiono aż 25 osobników obcych gatunków żółwi, w stosunku do których takich ograniczeń nie ma (w tym 17 <i>P. concinna</i> i 3	Uwaga uwzględniona Listę gatunków przyjmowanych do Centralnego Azyłu rozszerzono o: - gatunki obce w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1143/2014, niebędące inwazyjnymi gatunkami obcymi ani zwierzętami gospodarskimi w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1542); - gatunki dzikich zwierząt spoza listy gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, co do których odrębne przepisy weterynaryjne przewidują zakaz lub ograniczenia przywozu, tranzytu lub handlu; - zwierzęta uzyskane w wyniku krzyżowania gatunków zwierząt, o których mowa w art. 119a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Przy czym przyjęcie okazów zwierząt przynależących do ww. gatunków wymagało będzie uprzedniej zgody Dyrektora Centralnego Azyłu.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p>P. nelsoni). Wszystkie te osobniki zostały odłowione w pułapki, zatem było to swego rodzaju odłów „przy okazji” realizacji celu umowy. Do analogicznych sytuacji z pewnością będzie dochodziło w przyszłości, w ramach podejmowania działań zaradczych wynikających z przepisów nowej ustawy o gatunkach obcych. Zgodnie z proponowanymi przepisami o Centralnym Azylu, podmioty realizujące te zadania będą pozbawione możliwości przekazywania do niego nieobjętych ograniczeniami gatunków żółwi, stanowiących „przypadkowy przyłów”.</p> <p>Alternatywą jest oczywiście eutanazja takich osobników, jednak z punktu widzenia odbioru działań zaradczych przez społeczeństwo, byłoby to rozwiązanie bardzo złe, przynajmniej w pierwszych latach obowiązywania nowych przepisów. Bez wątplenia doprowadziłoby ono do tego, że w skali lokalnej działania zaradcze byłyby podejmowane mniej chętnie, tym bardziej, że ich podjęcie wiązałoby się z dużym ryzykiem akcji protestacyjnych, uszkodzenia pułapek, czy uwalniania schwytanych w nie osobników.</p> <p>Analogiczna do przedstawionej na przykładzie żółwi sytuacja, dotyczy wszystkich grup kręgowców. Dlatego proponujemy aby listę zwierząt przetrzymywanych w Centralnym Azylu rozszerzyć do wszystkich gatunków obcych zwierząt.</p> <p>Propozycja ta jest tym bardziej zasadna, że w projekcie ustawy zawarto również następujący przepis:</p> <p>Art. 15. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt w art. 7 w ust. 1:</p> <p>2) dodaje się pkt 4 w brzmieniu:</p> <p>„4) azyłowi dla zwierząt lub Centralnemu Azyłowi dla Zwierząt, jeżeli jest to zwierzę należące do gatunków obcych, gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi lub gatunków objętych ochroną gatunkową, które są niezdolne do życia w środowisku przyrodniczym.”.</p> <p>Zakres tego przepisu (wszystkie gatunki obce) jest zatem szerszy niż zakres przepisu w Art. 2 projektu (inwazyjne gatunki obce wg przepisu Rozporządzenia UE nr 1143/2014).</p>	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		Co ważniejsze, o gatunkach obcych w „szerokim tego słowa znaczeniu” jest również mowa w ustawie o gatunkach obcych z 11 sierpnia 2021, w następującym przepisie: Art. 44. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 5: a) pkt 1c otrzymuje brzmienie: „1e) azyl dla zwierząt – ośrodek, w którym przetrzymuje się żywe zwierzęta: a) gatunków obcych, Zatem takie właśnie rozumienie roli azyli jest również zawarte w znowelizowanej ustawie o ochronie przyrody.	
III.2	Art. 3 pkt 6	Proponujemy rozszerzenie tej listy także o inne podmioty, które nie są instytucjami, a np. fundacjami czy stowarzyszeniami. Praktyka pokazuje, że kompetencje takich podmiotów w przedmiotowym zakresie są niepodważalne i de facto w chwili obecnej to właśnie one realizują część zadań, które w przyszłości realizował będzie Centralny Azyl.	Uwaga nieuwzględniona Po zmianach wprowadzonych w treści ustawy, uwaga bezpodstawną. Aktualne brzmienie stosownego pkt „przekazywanie oraz zawieranie porozumień dotyczących przekazywania zwierząt przetrzymywanych w Centralnym Azylu innym podmiotom publicznym i prywatnym, w kraju i za granicą.”
III.3	Art. 8	Proponujemy uwzględnić sytuacje, w której nieunikniona jest szybka eutanazja osobnika, ze względu na jego zły stan (są to m. in. zwierzęta po kolizjach drogowych).	Uwaga uwzględniona W ustawie zawarto odwołanie do przepisów zawartych w ustawie o ochronie zwierząt (art. 33 ust. 2 i ust. 4 pkt 1), które regulują zasady postępowania w przypadkach konieczności bezzwłocznego uśmiercenia zwierzęcia. Ustawa o Centralnym Azylu pozostaje bez wpływu na obowiązujące regulacje.
III.4	Art. 11 ust. 2 pkt 6	Proponujemy włączenie do ewidencji informacji o miejscu wszczęcia mikroczipa. U różnych gatunków (niekiedy również u różnych osobników tego samego gatunku) może ono być inne.	Uwaga uwzględniona Włączono do ewidencji obowiązek odnotowywania miejsca wszczęcia mikroczipa.
IV	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra (pismo z dnia 17 grudnia 2021 r.)		
IV.1	Art. 2	Definiując zakres gatunków przetrzymywanych w Azylu zastosowano z jednej strony pojęcie bardzo ogólne, a z drugiej w sposób niezyciowy zawężono zakres gatunków:	Uwaga nieuwzględniona U podstaw idei utworzenia Centralnego Azylu leżało usprawnienie pracy organów ścigania i zapewnienie im możliwości kierowania zwierząt

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p>a) We wstępie do art. 2 użyto ogólnego określenia: „zwierzęta”, co obejmuje nie tylko kręgowce lądowe, ale także bezkręgowce (np. koralowce, pajęczaki, owady), ryby oraz inne kręgowce wodne i ziemnowodne (np. foki, delfiny). Czy Azyl będzie miał warunki do ich przetrzymywania?</p> <p>Ustawa w proponowanym brzmieniu nie przewiduje możliwość odmowy przyjęcia zwierząt w wypadku braku odpowiednich warunków w Azylu, jeśli przekazującym jest organ państwowy lub samorządowy, więc szersze zdefiniowanie zakresu przetrzymywanych taksonów w stosunku do możliwości (bez wskazania, że „przyjęciem” jest także zakontraktowanie przyjęcia w depozyt przez inny podmiot (np. Akwarium Gdyńskie, fokarium na Helu itp.) jest dość groźne.</p> <p>Jeśli nie przewiduje się dodania uprawnień do outsourcingu niektórych zadań (za czym optujemy), należałoby wpisać te wyjątki do ustawy przynajmniej w wypadku grup gatunków, które są dość często zatrzymywane, a o których z góry wiadomo, że do Azylu nie będą przyjmowane ani przez azyl rozdysponowywane dalej. Dzięki temu uniknie się patów prawnych w wypadkach przekazywania zwierząt przez organy, a w wypadku pozostałych podmiotów – usprawni to dysponowanie nimi, bo odpadnie jeden etap – pytanie Azylu, czy je przyjmie i czekanie na odpowiedź. Jeśli więc jakieś grupy taksonów są wyłączone z przekazywania do CA, należy to zaznaczyć, np.: „z wyjątkiem bezkręgowców, kręgowców i ryb” lub inaczej – zależnie od trwale wyłączonych taksonów.</p>	<p>różnych gatunków oraz taksonów do jednego miejsca, które jest w stanie zapewnić warunki umożliwiające przetrzymanie zwierząt w odpowiedniej kondycji zdrowotnej do czasu ustalenia ich statusu prawnego i znalezienia miejsca docelowego pobytu.</p> <p>Z tego względu Centralny Azyl, jakkolwiek nie będzie w stanie spełnić wszystkich warunków utrzymania zwierząt, o których mowa chociażby w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie warunków hodowli i utrzymywania poszczególnych grup gatunków zwierząt w ogrodzie zoologicznym (Dz.U. 2005 Nr 5, poz. 32) będzie jednak ośrodkiem o powierzchni, warunkach oraz zabezpieczeniach umożliwiających czasowe przetrzymywanie okazów zwierząt gatunków wskazanych w art. 2 ustawy (wszystkich taksonów) przy zagwarantowaniu im należytej opieki weterynaryjnej oraz warunków zabezpieczających ich dobrostan.</p> <p>Niezależnie od powyższego, w uzasadnionych przypadkach, w ustawie dopuszczono możliwość przekazania przyjętych do Centralnego Azylu zwierząt innym „wyspecjalizowanym” podmiotom – w przypadkach kiedy będą one w stanie zapewnić lepsze warunki okazom zwierząt określonego gatunku.</p> <p>Ponadto możliwość przekazania zwierząt do Centralnego Azylu przez organy administracji publicznej oraz inne podmioty uwarunkowano wyrażeniem uprzedniej zgody przez Dyrektora Centralnego Azylu, wskazując jednocześnie jakie kryteria będą brane pod uwagę przez Dyrektora Centralnego Azylu przy wyrażaniu tej zgody.</p>
IV.2	Art. 2 pkt 1	<p>b) W ramach „zwierząt” zawężono listę gatunków przetrzymywanych do tych, które wymieniono w punktach 1-4 artykułu 2, nie dając żadnej furtki do przyjmowania zwierząt z innych gatunków, przekazywanych przez podmioty wymienione w art. 3 pkt 1 (organy ścigania, organy państwowe oraz organy jednostek samorządu terytorialnego). To jest rozwiązanie niebezpieczne, które będzie utrzymywało obecny stan – strach tych organów przed podejmowaniem działań kontrolnych dotyczących żywych zwierząt. Policja, prokuratura czy inny organ podejmujący kontrolę w jakiejś hodowli zwykle nie wie, jakie dokładnie taksony zwierząt tam zastanie. Przykład sprawy hodowli w Pyszącej i innych wskazują, że często zatrzymaniu podlegają lub podlegać powinny grupy zwierząt z różnych gatunków. Niekiedy oznaczenie gatunków czy podgatunków (i ostateczna identyfikacja, czy należą do taksonu objętego jednym z przepisów wymienionych w art. 2) wymaga badań specjalistycznych – np.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Listę gatunków przyjmowanych do Centralnego Azylu rozszerzono o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gatunki obce w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1143/2014, niebędące inwazyjnymi gatunkami obcymi ani zwierzętami gospodarskimi w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1542); - gatunki dzikich zwierząt spoza listy gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, co do których odrębne przepisy weterynaryjne przewidują zakaz lub ograniczenia przywozu, tranzytu lub handlu;

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p>genetycznych lub poczekania, aż zwierzę osiągnie wiek umożliwiający pewną identyfikację. Tymczasem takie zatrzymywane żywe okazy powinny być zwykle natychmiast przewiezione do odpowiedniej placówki i należy im zapewnić właściwe warunki. Gdy Azyl nie będzie ustawowo upoważniony do przyjmowania i przetrzymywania wielu gatunków (a więc i do ponoszenia kosztów ich utrzymania), w sprawach, w których będą występowały gatunki o różnym reżimie ochronnym, trzeba będzie dla różnych zwierząt szukać odrębnych miejsc przetrzymywania i innych środków transportu. Brak uzasadnienia merytorycznego dla takiego komplikowania procedur. Dodatkowo warto zaznaczyć, że wymienione cztery kategorie nie obejmują wszystkich gatunków, które podlegają ograniczeniom w pozyskiwaniu, wyzbywaniu, posiadaniu i obrocie. Przykładowo jeśli Straż Miejska odłowi na wolności zbiegłą papugę – w wypadku 4 gatunków nieobjętych rozp. 338/97 nie będzie mogła jej przekazać do CA, a w pozostałych będzie mogła.</p> <p>W wypadku innych grup ptaków egzotycznych spraw będzie jeszcze bardziej skomplikowana. Jeśli zostanie odłowiony lub zatrzymany egzotyczny żółw czy inny gad, postępowanie z nim będzie odmienne zależnie od gatunku. Przepisy weterynaryjne regulują obrót wszystkimi papugami (i niektórymi innymi taksonami zwierząt), ustawa o ochronie przyrody zabrania tworzenia hybryd międzygatunkowych (krzyżowania gatunków), przepisy ustawy o gatunkach obcych zabraniają wypuszczania do środowiska naturalnego wszystkich zwierząt z gatunków obcych, a nie tylko tych inwazyjnych w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 1143/2014. Można zrozumieć obawy przed umożliwieniem przekazywania do Azylu wszelkich niechcianych zwierząt egzotycznych przez ich prywatnych posiadaczy (choć w naszej opinii będzie lepiej jeśli przełożą, niż gdyby je uwolnili). Jednak wykluczenie możliwości przekazywania takich okazów przez organy ścigania i inne instytucje do CA będzie powodowało wiele trudności.</p> <p>Co więcej – cytowany art. 2 pkt 1 jest sprzeczny ze zmianą wprowadzaną w art. 15 w art. 7 ustawy o ochronie zwierząt poprzez dodany tam pkt 4. Przekazywać do CA byłoby można okazy wszystkich gatunków obcych, a AC mógłby przyjąć tylko te inwazyjne w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 1143/2014 – a co z resztą?</p> <p>Dlatego proponujemy jako rozwiązanie w naszym przekonaniu lepsze, zmianę art. 1 pkt 1 na: „gatunków obcych w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1143/2014, niebędących zwierzętami gospodarskimi w</p>	<p>- zwierzęta uzyskane w wyniku krzyżowania gatunków zwierząt, o których mowa w art. 119a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.</p> <p>Przy czym przyjęcie okazów zwierząt przynależących do ww. gatunków wymagało będzie uprzedniej zgody Dyrektora Centralnego Azylu.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p>rozumieniu art. 2 pkt 1–4 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich;”</p> <p>Rozwiązaniem znacznie gorszym, ale rozwiązującym choć część problemów – dodanie pkt 5 do art. 2: „pozostałych gatunków obcych w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1143/2014.”, a w art. 3 uszczegółowienie, że okazy gatunków z art. 2 pkt 5 mogą być przekazywane do CA wyłącznie przez podmioty wymienione w art. 3 pkt 1 (tylko po co tak komplikować, skoro w wypadku innych podmiotów Dyrektor CA i tak może odmówić?”</p>	
IV.3	Art. 7	<p>Zagadnienie przekazywania ma w opiniowanym projekcie kilka poważnych ułomności:</p> <p>a) Nie jest jasne, co należy rozumieć od pojęciem „przekazanie”. Czy chodzi o przekazanie praw własności? Czy to jest darowizna, użyczenie, przekazanie w depozyt? Czy możliwe są inne formy (np. sprzedaż, wynajem – ja jakich zasadach – z wolnej ręki czy w drodze aukcji)? Jeśli dopuszczona jest sprzedaż – czym przychodem są uzyskane z tego tytułu środki – Azylu, Skarbu Państwa?</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W ustawie doprecyzowano formę i charakter przekazania. Protokolarne, nieodpłatne przekazanie na podstawie decyzji administracyjnej lub uzgodnień pomiędzy Dyrektorem Centralnego Azylu i podmiotem, który wyrazi zgodę na przyjęcie zwierzęcia i uwiarygodni możliwości zapewnienia mu odpowiednich warunków utrzymywania. Warunkiem przekazania zwierzęcia na utrzymanie innemu podmiotowi jest uregulowanie jego statusu prawnego – zwierzę musi przejść na własność Skarbu Państwa i jego własnością pozostaje w momencie przekazania innemu podmiotowi.</p> <p>Nie są natomiast i nie powinny być przedmiotem regulacji ustawy o Centralnym Azylu zasady dalszego postępowania ze zwierzęciem, po jego przekazaniu. Są to kwestie regulowane przepisami odrębnymi. Ustawa o Centralnym Azylu pozostaje bez wpływu na te przepisy.</p>
IV.4	Art. 7	<p>b) Dyrektor „przekazuje” zwierzę podmiotowi spełniającemu odpowiednie warunki dotyczące przetrzymywania i w tym momencie wszelka kontrola się kończy. Czy podmiot taki może nazajutrz „przekazać” ten okaz dalej – komukolwiek innemu? W jakiej formie? Przy braku jasności co do formy „przekazania”, zagadnienie to będzie budzić wątpliwości i może prowadzić do nadużyć.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Kontrola i zasady dalszego postępowania ze zwierzęciem przekazanym innemu podmiotowi nie są przedmiotem regulacji ustawy o Centralnym Azylu. Są to kwestie regulowane przepisami odrębnymi. Ustawa o Centralnym Azylu pozostaje bez wpływu na te przepisy.</p>
IV.5	Art. 7	<p>c) Często „przekazywane” zwierzęta będą miały bardzo dużą wartość (nawet setek tysięcy złotych za okaz) – w jaki sposób opodatkowane jest takie „przekazywanie”? To należy jednoznacznie uregulować.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zasady opodatkowania pozostają poza obszarem regulacji ustawy o Centralnym Azylu. Są to kwestie regulowane przepisami odrębnymi. Ustawa o Centralnym Azylu pozostaje bez wpływu na te przepisy.</p>
IV.6	Art. 7	<p>d) Sądząc po treści niektórych z uregulowań w projekcie, „przekazanie” ma dotyczyć wyłącznie wyzbycia się zwierzęcia po orzeczeniu jego przypadku na rzecz Skarbu Państwa. Dlaczego nie zastosować rozwiązań</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Nie przewiduje się uregulowania możliwości „spieniężenia” okazu zwierzęcia. Do momentu uprawomocnienia się orzeczenia o przypadku na</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p>z ustawy o rzeczach znalezionych, która dopuszcza „spieniężenie” okazu zwierzęcia także przed jego „upaństwowieniem”, aby uniknąć jego przetrzymywania latami do czasu przejścia na rzecz Skarbu Państwa?</p> <p>W takim wypadku jeśli np. podejrzany wygra sprawę, przestępstwo się przedawni albo odnajdzie się właściciel i zwierzę ma być mu zwrócone, dostaje ekwiwalent. Sprawy dotyczące takich spraw ciągną się latami. Np. w wypadku Pyszającej zatrzymanie miało miejsce w czerwcu 2017, a mało prawdopodobne jest, by wyrok ostatniej instancji odwoławczej w sprawie dotyczącej przestępstw uprawomocnił się przed rokiem 2025. Koszty przetrzymywania większości zwierząt przez ten czas będą wielokrotnie wyższe od ich wartości, a wiele z nich ostatecznego rozstrzygnięcia i tak nie dożyje. Wprowadzenie więc możliwości „spieniężania” niektórych kategorii okazów (dopuszczonych do obrotu) w wypadku dłuższego przetrzymywania (np. przekraczającego 6 miesięcy) byłoby zasadne.</p>	<p>rzecz Skarbu Państwa zwierzęta przyjęte do Centralnego Azylu pozostawały będą pod jego opieką. Zwierzęta w takich postępowaniach często stanowią dowód rzeczowy w sprawach, zabezpieczony do celów postępowania karnego.</p>
IV.7	Art. 3	<p>e) Ustawa przewiduje, że CA będzie w stanie samodzielnie przyjmować i przetrzymywać wszystkie okazy przekazane przez organy. Jest to zdecydowanie zbyt daleko posunięty optymizm. Powołując się tylko na przywołany już przykład Pyszającej – zatrzymano sto kilkadziesiąt zwierząt, w tym kilkanaście dużych kotów (tygrysy, lamparty, pумы), wiele małp, dużych kopytnych... Nie ma takiego azylu, którego kilka takich spraw nie potrafiłoby zapłacić. Czasami wystarczy jeden przechwycony transport – np. czy CA będzie gotowy przyjmować słonia albo delfiny? Dlatego CA zdecydowanie powinien mieć także uprawnienia do „outsourcingu” niektórych zadań, czyli np. „przekazania w depozyt” jakichś zwierząt odpowiednim placówkom w Polsce lub za granicą i pokrywania kosztów ich utrzymania, przy pozostawianiu ich dysponentem. To jednak należałoby starannie uregulować – np. pod względem: jakie grupy taksonów jakim podmiotom mogą/nie mogą być przekazywane depozyt (to samo dotyczy transportu – nie jest opłacalne, by CA ustawicznie utrzymywał możliwość transportu wszystkich możliwych gatunków zwierząt, gdyż wynajem odpowiednich pojazdów od wyspecjalizowanych firm w rzadkich wypadkach zwierząt szczególnie wymagających jest znacznie tańsze i lepsze).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>U podstaw idei utworzenia Centralnego Azylu leżało usprawnienie pracy organów ścigania i zapewnienie im możliwości kierowania zwierząt różnych gatunków oraz taksonów do jednego miejsca, które jest w stanie zapewnić warunki umożliwiające przetrzymanie zwierząt w odpowiedniej kondycji zdrowotnej do czasu ustalenia ich statusu prawnego i znalezienia miejsca docelowego pobytu.</p> <p>Z tego względu Centralny Azyl, jakkolwiek nie będzie w stanie spełnić wszystkich warunków utrzymania zwierząt, o których mowa chociażby w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie warunków hodowli i utrzymywania poszczególnych grup gatunków zwierząt w ogrodzie zoologicznym (Dz.U. 2005 Nr 5, poz. 32) będzie jednak ośrodkiem o powierzchni, warunkach oraz zabezpieczeniach umożliwiających czasowe przetrzymywanie zwierząt gatunków wskazanych w art. 2 ustawy, przy zagwarantowaniu im należytej opieki weterynaryjnej oraz warunków zabezpieczających ich dobrostan.</p> <p>Niezależnie od powyższego, w uzasadnionych przypadkach, dopuszczono możliwość przekazania przyjętych do Centralnego Azylu zwierząt innym „wyspecjalizowanym” podmiotom – w przypadkach kiedy będą one w stanie zapewnić lepsze warunki okazom zwierząt określonego gatunku, czy taksonu.</p>
IV.8	Art. 7	<p>f) Ograniczenia dotyczące tego, komu ostatecznie mogą być „przekazywane” zwierzęta, są zdecydowanie niewystarczające. Przede</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		wszystkim są niespójne z art. 8 ust. 6 rozporządzenia Rady 338/97. Owszem – prawo UE jest nadrzędne i w wypadku okazów gatunków z Aneksu B do tego rozporządzenia Dyrektor CA powinien się stosować do tego przepisu. Ale dlaczego nie skorzystać z dobrego przykładu i nie wprowadzić tej zasady (że zwierzę nie może być przekazywane podmiotowi, któremu je skonfiskowano) także do wszystkich innych grup gatunków? Jest to rozwiązanie logiczne i uzasadnione. Obecnie powszechna jest praktyka, że żywe zwierzęta są „zatrzymywane u sprawcy”, a w wypadku orzeczenia przepadku często jest kłopot z egzekucją tego wyroku.	W ustawie zastrzeżono, że zwierzę nie może zostać przekazane podmiotowi ukaranemu za przestępstwa, o których mowa w ustawie o ochronie zwierząt (w art. 35 ust. 1 i 1a).
IV.9	Art. 7	g) Także przepisy dotyczące kompetencji Dyrektora CA w odniesieniu do „przekazywania” okazów, wobec których orzeczono przepadek, są w tej ustawie niezgodne z art. 8 ust. 6, art. 9 oraz art. 16 ust. 3 rozp. Rady (WE) nr 338/97. Do decydowania o docelowym „przekazaniu” obecnie wg powszechnej interpretacji i ustalonej praktyki (a w wypadku okazów zwierząt z Aneksu A do tego rozporządzenia – także na podstawie jednoznacznego wskazania w jego art. 9) upoważniony jest organ administracyjny CITES (w Polsce minister właściwy ds. środowiska), po zasięgnięciu opinii organu naukowego (PROP lub odpowiedniego organu państwa docelowego). Należy usunąć tę sprzeczność, co najmniej poprzez dodanie „o ile odrębne przepisy nie regulują odmiennie kompetencji w tym zakresie” lub wprost odwołać się do art. 8 ust 6 i art. 16 ust. 3 lit. a rozp. 338/97. Jeśli zamiarem jest, by to Dyrektor CA stał się „właściwym organem” w zakresie tych decyzji dotyczących gatunków z Aneksu B, to trzeba by to jednoznacznie unormować, np. dodając ust. 1a do art. 61 ustawy o ochronie przyrody. Jednak wówczas i tak należałoby tutaj dodać „po zasięgnięciu opinii odpowiedniego organu naukowego w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r., gdy jest to wymagane”, aby być w zgodzie z art. 9 ust. 2 lit a oraz art. 16 ust. 3 lit. a tego rozporządzenia. Należałoby wówczas nadać także Dyrektorowi CA upoważnienie do wydawania dokumentów/świadectw wskazujących na pochodzenie okazu zgodne z art. 8 ust. 6 rozp. 338/97.	<p>Uwaga nieuwzględniona - wyjaśnienie</p> <p>Co do zasady, jeżeli w ustawie nie sformułowano przepisów <i>lex specialis</i> należy przyjmować, że zastosowanie mają wszelkie obowiązujące przepisy odrębne. Ta zasada obowiązuje m.in. w zakresie kompetencji ministra właściwego do spraw środowiska względem gatunków CITES.</p> <p>Niemniej jednak, w celu wykluczenia ewentualnych wątpliwości, przepisy dotyczące zasad dalszego postępowania ze zwierzętami (w tym w zakresie ich przekazywania innym podmiotom) rozpisano wskazując na odrębne zasady postępowania w przypadku zwierząt stanowiących przedmiot postępowania w sprawie orzeczenia o przepadku na rzecz Skarbu Państwa – w ustawie zawarto odwołania do stosownych przepisów ustawy o ochronie przyrody, które wskazują na kompetencje ministra właściwego do spraw środowiska w odniesieniu do gatunków CITES oraz rdoś w odniesieniu do pozostałych gatunków zwierząt.</p>
IV.10	Art. 2	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „Art. 2. Centralny Azyl jest ośrodkiem, w którym czasowo przetrzymuje się żywe <u>zwierzęta</u> należące do:”</p> <p>Wszystkie, czy tylko strunowce i kręgowce? A może od płazów w wżwyż (czyli bez ryb i ew. kręgowstych)?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Centralny Azyl stanowił będzie obiekt o powierzchni, warunkach oraz zabezpieczeniach umożliwiających czasowe przetrzymywanie okazów zwierząt gatunków wskazanych w art. 2 ustawy (wszystkich taksonów) przy zagwarantowaniu im należytej opieki weterynaryjnej oraz warunków zabezpieczających ich dobrostan.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
IV.11	Art. 2 pkt 1	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „Art. 2. Centralny Azyl jest ośrodkiem, w którym czasowo przetrzymuje się żywe zwierzęta należące do: <u>inwazyjnych gatunków obcych</u>, w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.), zwanych dalej „inwazyjnymi gatunkami obcymi”;</p> <p>Dlaczego tylko do tych, a nie do wszystkich obcych? Co, jeśli policja zatrzyma 10 egzotycznych ptaków, z których 7 będzie CITES, a 3 nie? Będzie to trzeba dzielić? A jeśli zostanie odłowiony czy zatrzymany z jakiegoś powodu obcy zółw, ale spoza listy inwazyjnych lub CITES? A co z innymi zwierzętami, podlegającymi ograniczeniom ustawowym – np. zabronionym hybrydom, wobec których zostanie orzeczony przepadek? Czy do CA mogą być przyjęte dzikie zwierzęta, które podlegają ograniczeniom w handlu na podstawie przepisów weterynaryjnych – np. nieCITESowe papugi czy koniowate (np. niechronione zebry)? Miała być furtka dla ich przyjmowania, a nie ma.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Listę gatunków przyjmowanych do Centralnego Azylu rozszerzono o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gatunki obce w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1143/2014, niebędące inwazyjnymi gatunkami obcymi ani zwierzętami gospodarskimi w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1542); - gatunki dzikich zwierząt spoza listy gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, co do których odrębne przepisy weterynaryjne przewidują zakaz lub ograniczenia przywozu, tranzytu lub handlu; - zwierzęta uzyskane w wyniku krzyżowania gatunków zwierząt, o których mowa w art. 119a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. <p>Przy czym przyjęcie okazów zwierząt przynależących do ww. gatunków wymagało będzie uprzedniej zgody Dyrektora Centralnego Azylu.</p>
IV.12	Art. 3 pkt 1	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „Do zadań Centralnego Azylu należy:</p> <p>1) <u>przyjmowanie</u> wszystkich zwierząt, o których mowa w art. 2, przekazanych przez organy ścigania, organy państwowe oraz organy jednostek samorządu terytorialnego;”</p> <p>Po co to tak rozbudowywać (mnożyć punkty)? Można spokojnie połączyć 1 i 3 oraz 2 i 4 w „przyjmowanie i czasowe przetrzymywanie”. Przy czym wymienianie „przyjmowania” jest raczej logicznie zbędne. Wiadomo, że jak jest przetrzymywanie, to trzeba „przyjąć”, a potem wyzbyć się (czego nie wymieniono, a przecież to bardziej skomplikowane i długotrwałe zadania)</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Przeredagowano art. 3. Transport i czasowe przetrzymywanie połączono w jeden punkt.</p>
IV.13	Art. 3 pkt 4	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „poddawanie, w uzasadnionych przypadkach, kwarantannie lub izolacji zwierząt, o których mowa w pkt 1 i 2;”</p> <p>To są wybrane elementy przetrzymywania – po co to wymieniać? Przecież wiadomo, że jak się przetrzymuje zwierzęta, to czasami („w uzasadnionych wypadkach”) trzeba je poddawać kwarantannie, sterylizacji, leczeniu, pielęgnacji, eutanazji...</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Jest to istotny element działalności Centralnego Azylu, podlegający nadzorowi organów inspekcji weterynaryjnej. Dalsze przepisy ustawy odwołują się do tego pkt w ustawie, z tego względu regulacja z przedmiotowego przepisu była niemożliwa.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
IV.14	Art. 3 pkt 5	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „współpraca z organami Służby Celno-Skarbowej, Straży Granicznej i Policji w <u>obszarze</u> przetrzymywania zwierząt, o których mowa w art. 2, będących przedmiotami postępowań prowadzonych przez te organy, w szczególności w zakresie przyjmowania i identyfikowania tych zwierząt, ustalania wysokości kosztów utrzymania tych zwierząt oraz w obszarze szkoleniowym;”</p> <p>Jakie granice ma ten „obszar”? To już prędzej „w dziedzinie”. Ale czemu nie współpraca „dotycząca” lub „przy”...</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Aktualne brzmienie: „współpraca z organami Służby Celno-Skarbowej, Straży Granicznej i Policji w zakresie oznaczania gatunku zwierząt przyjmowanych do Centralnego Azyłu, organizacja szkoleń w tym zakresie;”</p>
IV.15	Art. 3 pkt 5	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „współpraca z organami Służby Celno-Skarbowej, Straży Granicznej i Policji w <u>obszarze</u> przetrzymywania zwierząt, o których mowa w art. 2, będących przedmiotami postępowań prowadzonych przez te organy, w szczególności w zakresie przyjmowania i identyfikowania tych zwierząt, ustalania wysokości kosztów utrzymania tych zwierząt oraz w obszarze szkoleniowym;”</p> <p>To „w obszarze” czy „w zakresie”? Z tego zdania wynika, że „przyjmowanie” jest „szczególnym” elementem „przetrzymywania” (patrz uwaga wyżej)</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Aktualne brzmienie: „współpraca z organami Służby Celno-Skarbowej, Straży Granicznej i Policji w zakresie oznaczania gatunku zwierząt przyjmowanych do Centralnego Azyłu, organizacja szkoleń w tym zakresie;”</p>
IV.16	Art. 3 pkt 5	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „współpraca z organami Służby Celno-Skarbowej, Straży Granicznej i Policji w <u>obszarze</u> przetrzymywania zwierząt, o których mowa w art. 2, będących przedmiotami postępowań prowadzonych przez te organy, w szczególności w zakresie przyjmowania i identyfikowania tych zwierząt, ustalania wysokości kosztów utrzymania tych zwierząt oraz w obszarze szkoleniowym;”</p> <p>O jakie „identyfikowanie” chodzi – rozpoznawanie osobników po mikroczipach czy oznaczanie gatunku?</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Aktualne brzmienie: „współpraca z organami Służby Celno-Skarbowej, Straży Granicznej i Policji w zakresie oznaczania gatunku zwierząt przyjmowanych do Centralnego Azyłu, organizacja szkoleń w tym zakresie;”</p>
IV.17	Art. 3 pkt 5	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „współpraca z organami Służby Celno-Skarbowej, Straży Granicznej i Policji w <u>obszarze</u> przetrzymywania zwierząt, o których mowa w art. 2, będących przedmiotami postępowań prowadzonych przez te organy, w szczególności w zakresie przyjmowania i identyfikowania tych zwierząt, ustalania wysokości kosztów utrzymania tych zwierząt oraz w <u>obszarze</u> szkoleniowym;”</p> <p>Jak wyżej – obszary w ochronie przyrody mają raczej znaczenie terytorialne.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Aktualne brzmienie: „współpraca z organami Służby Celno-Skarbowej, Straży Granicznej i Policji w zakresie oznaczania gatunku zwierząt przyjmowanych do Centralnego Azyłu, organizacja szkoleń w tym zakresie;”</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
IV.18	Art. 3 pkt 6	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi zajmującymi się przetrzymywaniem zwierząt, o których mowa w art. 2;”</p> <p>A czemu tylko instytucjami (i co to jest w rozumieniu tej ustawy?), a nie także innymi podmiotami? Czasami konieczne może być przekazanie zwierząt do innych podmiotów niż „instytucja”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Pkt 6 zastąpiono art. 4 w brzmieniu: „Art. 4. Centralny Azyl w zakresie realizacji zadań określonych w art. 3 pkt 1-4 oraz pkt 8 może współpracować z innymi podmiotami na podstawie zawartych umów i porozumień.”</p>
IV.19	Art. 3 pkt 7	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „przekazywanie podmiotom publicznym i prywatnym, w kraju i za granicą, zwierząt przetrzymywanych w Centralnym Azylu;”</p> <p>Co to jest? Chodzi o oddawanie w depozyt, zbywanie (darowizna, czy także sprzedaż?). Niedookreślone pojęcie będzie budziło kłopoty interpretacyjne. O „przekazywaniu” można mówić gdy chodzi np. o informacje - wówczas jest to jednoznaczne. Czasami używa się tego pojęcia jako elementu dokładniej opisanej czynności - np. „przekazanie własności”. Ale tutaj, występujące bez doprecyzowania, jest niejasne i wieloznaczne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - wyjaśnienie</p> <p>Przepisy uszczegóławiające (w takim zakresie jaki konieczny jest dla ustawowego uregulowania zasad funkcjonowania Centralnego Azylu) zasady przekazywania zwierząt innym podmiotom znajdują się w art. 12 ustawy</p>
IV.20	Art. 3 pkt 9	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „zawieranie porozumień dotyczących transportu zwierząt do Centralnego Azylu i z Centralnego Azylu;”</p> <p>Zadaniem CA jest „zawieranie porozumień”, a nie transport? Przy wszystkich wcześniejszych czynnościach też mogą być potrzebne „porozumienia” (albo raczej umowy) z różnymi podmiotami. Czy to mają być porozumienia o charakterze gospodarczym czy administracyjnym? Rodzaj kontraktów czy uzgodnień nie jest tu chyba istotny i jest sprawą ustaleń między stronami. Nie trzeba tego tu rozstrzygać. Zadaniem ma być transport do CA.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Przeredagowano brzmienie art. 3 (uwzględniono transport jako jedno z zadań realizowanych przez Centralny Azyl), dodano art. 4, który upoważnia do zawierania umów z innymi podmiotami m.in. na transport.</p>
IV.21	Art. 4 ust. 1 pkt 1	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „Art. 4. 1. Centralny Azyl: 1) zapewnia warunki pozwalające na utrzymanie zwierząt w <u>dobrej kondycji</u>.”</p> <p>A dlaczego nie musi zapewniać właściwych warunków utrzymywania? To jest coś innego. „W dobrej kondycji” można utrzymywać wiele gatunków także w warunkach niehumanitarnych. Czemu nie mają zapewniać co najmniej minimalnych warunków utrzymywania zapewniających właściwą opiekę, w znaczeniu art. 17 ust. 8 ustawy o ochronie zwierząt? Czy CA podlega kontroli inspekcji weterynaryjnej?</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Przeredagowano brzmienie art. 4 (obecnie art. 9), aktualne brzmienie: „1) zapewnia się opiekę weterynaryjną oraz warunki przetrzymywania zwierząt zgodne z biologią danego gatunku zwierząt i ich stanem fizjologicznym, zapewniające swobodę ruchu i wypoczynek w czasie zgodnym z ich aktywnością życiową;”</p> <p>Centralny Azyl z racji realizowanych zadań oraz funkcji jaką ma pełnić podlegał będzie nadzorowi Inspekcji Weterynaryjnej. W ustawie dodano art. 14, który mówi o współpracy Centralnego Azylu z organami inspekcji weterynaryjnej.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
IV.22	Art. 4 ust. 1 pkt 3	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „3) <i>posiada wyodrębnione pomieszczenia przeznaczone na kwarantannę oraz izolację zwierząt.</i> ” Czy CA ma osobowość prawną pozwalającą na samodzielne „posiadanie”? Czy może „posiadać” także w innym miejscu? Używanie sformułowań, które mają w terminologii prawnej ugruntowane odmienne znaczenie jest ryzykowne. W CA powinny znajdować się wyodrębnione pomieszczenia, a kwestia – kto te pomieszczenia „posiada” jest mniej istotna.	Uwaga uwzględniona Przeformulowano brzmienie art. 4 (obecnie art. 9 ustawy)
IV.23	Art. 4 ust. 2	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „2. <i>W stosunku do przebywających w Centralnym Azylu zwierząt należących do gatunków niebezpiecznych oraz inwazyjnych gatunków obcych znajdujących się w wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii albo na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski stosuje się system ciągłego nadzoru i inne środki uniemożliwiające ucieczkę oraz niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa ludziom i innym zwierzętom.</i> ” Nie trzeba spełniać warunków określonych w rozporządzeniu o zwierzętach niebezpiecznych?	Uwaga uwzględniona Regulacje ustawy o Centralnym Azylu, w tym przepisy art. 4 ust. 2 (obecnie art. 9 ust. 2) nie zwalniają z obowiązku stosowania przepisów odrębnych, w tym konieczności spełnienia warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2011 r. w sprawie gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi. W celu wykluczenia ewentualnych wątpliwości dodano w art. 9 ust. 1 pkt 2 w brzmieniu: „2) w części, w której przetrzymywane będą zwierzęta, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, spełnia się warunki przetrzymywania, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2011 r. w sprawie gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi;”
IV.24	Art. 4 ust. 3	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „3. <i>Dyrektor Centralnego Azylu opracowuje :</i> ” Czy ktoś inny go później „ustanawia” lub „zatwierdza”? W ustawie o ochronie przyrody „opracowanie” dotyczy zasadniczo projektów, które później muszą być zatwierdzane. W stosunku do planów stosuje się raczej termin „sporządza”, przy czym inny organ może sporządzać, a inny następnie „ustanawiać”? Warto doprecyzować, że Dyrektor te dokumenty jakoś „ustanawia”, a kto opracowuje ich tekst jest drugorzędne.	Uwaga nieuwzględniona Pozostano przy przepisie „opracowuje”. Nie przewiduje się konieczności zatwierdzania planów przez inny organ. Dyrektor Centralnego Azylu legitymował się będzie stosownymi uprawnieniami i kompetencjami.
IV.25	Art. 4 ust. 3 pkt 2	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „2) <i>plan awaryjny na wypadek wydostania się z pomieszczeń przeznaczonych do jego przetrzymywania zwierzęcia należące do gatunków niebezpiecznych;</i> ” Po co ten termin? To nie „awaria”, tylko właśnie „wypadek”. Chodzi o „plan postępowania w wypadku...”	Uwaga nieuwzględniona Przeredagowano, aktualne brzmienie: „plan działania na wypadek wydostania się zwierzęcia z pomieszczeń przeznaczonych do jego przetrzymywania, ze szczególnym uwzględnieniem zwierząt należących do gatunków niebezpiecznych;”
IV.26	Art. 4 ust. 3 pkt 3	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „ <i>procedury przemieszczania z Centralnego Azylu, do Centralnego Azylu oraz na terenie Centralnego</i>	Uwaga nieuwzględniona

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p><i>Azylu zwierząt gatunków niebezpiecznych oraz inwazyjnych gatunków obcych;</i></p> <p>Czym się różni „przemieszczanie do i z CA od transportu? Przemieszczanie na terenie OK.</p>	<p>Pozostano przy pierwotnym brzmieniu. Obecne brzmienie odpowiada brzmieniu art. 8 ust. ustawy o gatunkach obcych</p>
IV.27	Art. 5	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „Art. 5. W Centralnym Azylu nie prowadzi się rozmnażania zwierząt.”</p> <p>...celowego rozmnażania? Nie dopuszcza się do...? W ustawie nie rozstrzygnięto – co jeśli do azylu trafi zwierzę ciężarne i się „rozmnoży” mimo art. 5. Kto pokrywa koszty utrzymania i kto jest właścicielem potomstwa? Od biedy to można wnioskować z ogólnych przepisów, ale często łatwo nie będzie.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Rozszerzono przepis. Aktualne brzmienie: „Art. 10. 1. Nie rozmnaża się zwierząt przyjętych do Centralnego Azylu.</p> <p>2. Przepisy ust. 1 stosuje się także wobec zwierząt przekazanych przez Centralny Azyl innym podmiotom, w przypadkach o których mowa w art. 6 ust. 2.</p> <p>3. Zwierzę urodzone w Centralnym Azylu, stanowiące potomstwo zwierzęcia przetrzymywanego w Centralnym Azylu, jest przetrzymywane w Centralnym Azylu do momentu rozstrzygnięcia o dalszym postępowaniu określonym w art. 11-12”</p>
IV.28	Art. 6	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „Art. 6. Zwierzę należące do gatunków, o których mowa w art. 2 pkt 2 i 4, przetrzymywane w Centralnym Azylu, co do którego orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa, może zostać wprowadzone do środowiska po uzyskaniu zgody Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, zgodnie z art. 56 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.”</p> <p>Czy na pewno słusznie wykluczono uwalnianie wszystkich okazów z pkt 3? Czasami wilki czy rysie świeżo nielegalnie odłowione powinny być jak najszybciej wypuszczone, zanim przyzwyczają się do ludzi. Być może jednak rzeczywistości - gdy będzie się czekało do orzeczenia przepadku, to zawsze będzie już za późno na uwolnienie...</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ustawa o Centralnym Azylu nie zmienia obowiązujących przepisów dotyczących zasad wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W związku z tym, bez względu na to czy zwierzę należy do gatunku zwierząt objętych ochroną gatunkową i jednocześnie gatunków niebezpiecznych lub gatunków CITES, w przypadku podejmowania działań w zakresie jego wprowadzania do środowiska, zastosowanie znajdują istniejące przepisy, do których odnosi się art. 11 ustawy o Centralnym Azylu.</p> <p>W celu wyeliminowania dalszych wątpliwości przededagowano brzmienie i rozbudowano art. 11 (pierwotnie art. 6 ustawy). Aktualne brzmienie:</p> <p>„Art. 11. 1. Zwierzę należące do gatunków, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4, przetrzymywane w Centralnym Azylu, może zostać wprowadzone do środowiska przyrodniczego, jeżeli stanowi własność Skarbu Państwa oraz spełnia warunki określone w przepisach z zakresu zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zwierząt,</p> <p>w tym w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniającego i uchylającego niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) oraz aktów wydanych na jego podstawie.</p> <p>2. Zwierzę, o którym mowa w ust. 1, może zostać wprowadzone do środowiska przyrodniczego po uzyskaniu zezwolenia Generalnego</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
			<p><i>Dyrektora Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.</i></p> <p><i>3. Przepisy ust. 1 i 2 mają zastosowanie również w przypadku zwierzęcia należącego do gatunków, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 2, jeżeli jednocześnie ma ono status gatunku objętego ochroną gatunkową, o której mowa w art. 46 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. „</i></p>
IV.29	Art. 7	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „<i>Art. 7. 1. Zwierzę przetrzymywane w Centralnym Azylu może być przekazane do innych podmiotów publicznych i prywatnych, w kraju i za granicą, mogących zapewnić im właściwą opiekę odpowiadającą potrzebom biologicznym danego gatunku.</i>”</p> <p>Nie jest jasne, czy ten przepis obejmuje postępowanie, o którym mowa w art. 8 ust. 6 rozp. Rady (WE) nr 338/97.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - wyjaśnienie</p> <p>Przekazywanie zwierząt, co do zasady, odbywało się będzie w zgodzie z przepisami odrębnymi, będzie nieodpłatne i nie będzie się wiązało z przekazaniem prawa własności. Art. 8 ust. 6 rozp. 338/97 mówi o sprzedaży okazów gatunków dzikiej fauny i flory, zatem jest to inne postępowanie. „Właściwe organy Państw Członkowskich mają prawo do swobodnego decydowania o sprzedaży wszelkich okazów gatunków wymienionych w załącznikach B do D, które skonfiskowały na mocy niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że nie wrócą one bezpośrednio do osoby lub podmiotu, któremu je skonfiskowano lub który brał udział w wykroczeniu. Następnie takie okazy mogą być pod każdym względem traktowane, jak gdyby zostały pozyskane w sposób legalny.”</p> <p>Reasumując, regulacje w tym zakresie nie dotyczą zasad organizacji i funkcjonowania Centralnego Azylu,.</p>
IV.29	Art. 7 ust. 1	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „<i>Art. 7. 1. Zwierzę przetrzymywane w Centralnym Azylu może być <u>przekazane</u> do innych podmiotów publicznych i prywatnych, w kraju i za granicą, mogących zapewnić im właściwą opiekę odpowiadającą potrzebom biologicznym danego gatunku.</i>”</p> <p>Jak wcześniej – chodzi o depozyt, darowiznę, sprzedaż? Wątpliwość dotyczy także wszystkich dalszych użyc tego pojęcia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - wyjaśnienie</p> <p>Przekazywanie zwierząt, co do zasady, odbywało się będzie w zgodzie z przepisami odrębnymi, będzie nieodpłatne i nie będzie się wiązało z przekazaniem prawa własności. Zasady przekazywania zwierząt zostały dookreślone w art. 12.</p>
IV.30	Art. 7 ust. 2	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „<i>2. <u>Dyrektor Centralnego Azylu przy przekazaniu zwierzęcia do innych podmiotów</u> bierze pod uwagę możliwe do osiągnięcia korzyści dla różnorodności biologicznej, w tym możliwość przywrócenia do środowiska lub ochronę ex-situ tego gatunku przez podmiot, do którego przekazane zostanie to zwierzę</i>”</p> <p>UWAGA – jeśli Dyrektor CA poczuje się na podstawie tego przepisu upoważniony do samodzielnego dysponowania zwierzętami objętymi CITES i EU WTR, będzie łamał prawo UE. Do decydowania o docelowym</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - wyjaśnienie</p> <p>Przepisy art. 7 ust. 2 (obecnie art. 12 ust. 4 pkt 2) nie naruszają przepisów ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, tak długo, jak przepisy nowej ustawy nie ustanawiają odstępstw od obowiązujących przepisów, nie ma potrzeby zawierania klauzuli „o ile odrębne przepisy nie regulują odmiennie kompetencji w tym zakresie”.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p>przekazaniu obecnie upoważniony jest organ administracyjny CITES (minister), po zasięgnięciu opinii organu naukowego (PROP lub państwa docelowego). Należy usunąć tę sprzeczność, co najmniej poprzez dodanie „o ile odrębne przepisy nie regulują odmiennie kompetencji w tym zakresie” lub wprost odwołać się do art. 8 ust. 6, art. 9 i art. 16 ust. 3 lit. a rozp. 338/97. Jeśli zamiarem jest, by to Dyrektor CA stał się „właściwym organem” w zakresie tych decyzji (w odniesieniu do gatunków z Aneksu B), to chyba trzeba by to jednoznacznie unormować, np. dodając ust. 1a do art. 61 ustawy o ochronie przyrody. Jednak wówczas i tak należałoby tutaj dodać „po zasięgnięciu opinii odpowiedniego organu naukowego w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r., gdy jest to wymagane”, aby być w zgodzie z art. 9 ust. 1 lit. a oraz 16 ust. 3 lit. a tego rozporządzenia.</p>	
IV.31	Art. 7 ust. 3	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „3. Dyrektor Centralnego Azylu może żądać okazania dokumentów lub złożenia <u>oświadczeń gwarantujących utrzymanie dobrostanu przekazywanych zwierząt, w szczególności dotyczących.</u>”</p> <p>Dlaczego tu brak zastrzeżenia o karalności za składanie fałszywych oświadczeń?</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dodano rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.</p>
IV.31	Art. 7 ust. 3 pkt 1	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „1) niekaralności podmiotu, do którego ma zostać przekazane zwierzę, za przestępstwa przeciwko ochronie przyrody ;</p> <p>Taki przepis nie wyklucza przekazania osobie karanej za takie przestępstwo, a jedynie czyni z tego nieostrą przesłankę. W ogóle nie ma tu mowy o karalności za wykroczenia. W efekcie zwierzę może być przekazane także np. z powrotem podmiotowi, któremu je skonfiskowano. To byłoby sprzeczne nie tylko z dobrą praktyką czy celami orzeczeń o przypadku, ale także z art. 8 ust. 6 rozp. 338/97, który jednoznacznie zakazuje tego w stosunku do okazów z Aneksu B do tego rozp. Należałoby wprowadzić tę zasadę do wszystkich "przekazywań" przez CA.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dodano w ustawie przepis: „Zwierzę może zostać przekazane podmiotowi będącemu osobą fizyczną, lub podmiotowi będącemu osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, w której urzędujący członek jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnik spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusz w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurent nie był:</p> <p>1) prawomocnie ukarany za wykroczenia, o których mowa w art. 37, 37a, 37b, 37d lub 37e ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt lub art. 127 pkt 1, 3, 5 lub 6 lub art. 131 pkt 1-5, 8 lub 11-14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych – w okresie dwóch lat poprzedzających przekazanie;</p> <p>2) skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa, o których mowa w art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 i 1517 oraz z 2021 r. poz. 1023) lub art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, lub art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2 i art. 128a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
			<p>art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych – w okresie pięciu lat poprzedzających przekazanie.”</p> <p>Dodatkowo w art. 6 ust. 3 zastrzeżono, że „3. Nie przekazuje się zwierzęcia podmiotowi, któremu odebrano to zwierzę na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.”</p>
IV.32	Art. 7 ust. 3 pkt 2	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „zapewnienia warunków właściwej opieki odpowiadającej potrzebom biologicznym danego gatunku.”</p> <p>No właśnie – a CA nie musi takich warunków spełniać.... Dlaczego?</p> <p>UWAGA – czy podmiot, któremu zwierzę „przekazano”, może nazajutrz zbyć je innemu podmiotowi, który już takich warunków nie spełnia? Kto jest właścicielem „przekazanego” zwierzęcia? Jeśli przekazanie stanowi darowiznę – czy ona jest opodatkowana? Jeśli tak, kto określa wartość zwierzęcia do celów podatkowych? Przekazanie w depozyt byłoby pod tym względem prostsze i pozwalało na kontrolę dalszych losów zwierzęcia, ale chyba nie zawsze byłoby właściwe, bo bez skutecznego zbycia CA miałoby coraz większą liczbę zwierząt formalnie „na stanie”, tylko przekazanych w depozyt. Wskazane więc byłoby dopuszczenie różnych opcji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - wyjaśnienie</p> <p>Art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy brzmi: „Art. 9. 1. W Centralnym Azylu:</p> <p>1) <u>zapewnia się opiekę weterynaryjną oraz warunki przetrzymywania zwierząt zgodne z biologią danego gatunku zwierząt i ich stanem fizjologicznym, zapewniające swobodę ruchu i wypoczynek w czasie zgodnym z ich aktywnością życiową.</u>”</p> <p>Zgodnie z przepisami art. 12 ust. 2 „Przekazanie zwierzęcia, o którym mowa w ust. 1, jest nieodpłatne.”</p> <p>Zwierzę pozostaje własnością Skarbu Państwa. Zasady dalszego postępowania ze zwierzęciem przekazanym przez Centralny Azyl innemu podmiotowi, nie stanowią przedmiotu regulacji ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt. Zasady dysponowania majątkiem i własnością Skarbu Państwa regulują przepisy odrębne.</p>
IV.33	Art. 8 ust. 3	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „3. W przypadku gdy zwierzę stanowi własność Skarbu Państwa lub <u>nie ma określonego właściciela</u> oraz nie jest możliwe przekazanie go zgodnie z art. 3 pkt 7 lub wprowadzanie do środowiska zgodnie z art. 6, podlega ono uśmierceniu.”</p> <p>Co to znaczy? Np. znajda? A gdy właściciel znajdzie się po uśmierceniu? To trzeba doprecyzować. W odniesieniu do zwierząt zagubionych, zbiegłych, zabłąkanych czy porzuconych obowiązuje ustawa o rzeczach znalezionych (http://magazyn.salamandra.org.pl/m39a15.html).</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W ustawie uregulowano zasady postępowania ze zwierzętami zbłąkanymi, przyprowadzonymi do Centralnego Azylu przez znalazcę, w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych (Dz. U. z 2019 r. poz. 908) (aktualnie art. 5 ust. 5-6 ustawy o Centralnym Azylu).</p> <p>Ponadto przeredagowano brzmienie art. 8 ust. 3 (obecnie art. 13 ust. 1): „Art. 13. 1. Zwierzę przetrzymywane w Centralnym Azylu może zostać uśmiercone:</p> <p>1) w przypadku okazów zwierząt stanowiących przedmiot postępowań celnych, karnych, wykroczeniowych lub administracyjnych - po wydaniu przez sąd orzeczenia o przypadku zwierzęcia na rzecz Skarbu Państwa oraz wydaniu przez uprawniony organ stosownej decyzji, o której mowa w art. 130 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody albo w art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych;</p> <p>2) w przypadku okazów zwierząt innych niż określone w pkt 1 - gdy:</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
			<p>a) istnieje konieczność podjęcia działań niezbędnych do usunięcia poważnego zagrożenia sanitarnego dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt</p> <p>b) istnieje konieczność bezzwłocznego uśmiercenia w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt,</p> <p>c) zwierzę bezpośrednio zagraża innym zwierzętom lub ludziom, a niemożliwy jest inny sposób usunięcia tego zagrożenia lub</p> <p>d) nie jest możliwe wprowadzenie do środowiska zgodnie z art. 11 lub przekazanie innemu podmiotowi zgodnie z art. 12.”</p>
IV.34	Art. 8 ust. 4	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „4. Uśmiercenie zwierzęcia przetrzymywanego w Centralnym Azylu wymaga <u>zgody</u>, wydawanej na wniosek Dyrektora Centralnego Azylu, przez: (...)”</p> <p>W wypadku pkt 1 potrzebne jest zezwolenie, a nie zgoda.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Przededagowano brzmienie art. 8 ust. 4 (obecnie art. 14 ust. 2). „Zgodę” zamieniono na „zezwoleńie”.</p>
IV.35	Art. 8 ust. 4 pkt 1	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „1) odpowiednio Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub <u>właściwego</u> regionalnego dyrektora ochrony środowiska, zgodnie z art. 56 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – w przypadku zwierząt, o których mowa w art. 2 pkt 4;”</p> <p>Właściwego ze względu na co? Lokalizację CA (zawsze mazowieckiego), pochodzenie zwierzęcia, miejsce jego zatrzymania, miejsce przeprowadzania eutanazji? Pytanie dotyczy także ust. 6.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Doprecyzowano przepis, chodzi o regionalnego dyrektora ochrony środowiska <u>właściwego ze względu na miejsce przetrzymywania zwierzęcia.</u></p>
IV.36	Art. 8 ust. 4 pkt 1	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „2) ministra właściwego do spraw środowiska – <u>w przypadku</u> zwierząt, o których mowa w art. 2 pkt 1-3.”</p> <p>Niekonsekwencja leksykalna (raz w tej ustawie używa się „w wypadku (lepiej), a raz „w przypadku”).</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Ujednolicono przepisy ustawy, pojęcie „w wypadku” zamieniono na „w przypadku”.</p>
IV.37	Art. 8 ust. 5	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „5. Brak odpowiedzi ministra właściwego do spraw środowiska w <u>terminie 30 dni</u> od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, oznacza udzielenie zgody.”</p> <p>Przepisy nie uwzględniają sytuacji konieczności szybkiej eutanazji ze względów humanitarnych, na podstawie orzeczenia lekarza weterynarii (zwierzęta ranne, chore).</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Konieczność szybkiej eutanazji przewidziano w art. 13 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o Centralnym Azylu.</p>
IV.38	Art. 8 ust. 8	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „8. Brak opinii Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub właściwego regionalnego dyrektora</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - wyjaśnienie</p> <p>Zrezygnowano z mechanizmu „milczącej zgody”, z ustawy usunięto regulację, której dotyczy uwaga.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		ochrony środowiska w terminie <u>10 dni</u> od dnia otrzymania wystąpienia ministra właściwego do spraw środowiska oznacza opinię pozytywną.” Krótko!	
IV.39	Art. 10 ust. 3	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „3. Minister właściwy do spraw środowiska powołuje Dyrektora oraz, na wniosek Dyrektora - Zastępcę Dyrektora.” Tryb bezkonkursowy? Dlaczego?	Uwaga uwzględniona Dyrektor będzie wyłaniany w drodze otwartego konkursu. Uzasadnienie do ustawy zostało rozbudowane o informację nt. trybu powoływania dyrektora oraz -z-cy dyrektora Centralnego Azylu.
IV.40	Art. 10 ust. 5	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „5. Stanowisko Dyrektora i Zastępcy Dyrektora może zajmować osoba, która: 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;” Doktor wykluczony? Taka była interpretacja Ministerstwa analogicznego przepisu w ustawie o ochronie przyrody, gdy na dyrektora parku narodowego kandydował doktor...	Uwaga uwzględniona Doktorem może być osoba, bez tytułu magistra - celem było uniknięcie przypadków startowania w konkursie kandydatów nie legitymujących się dowodem ukończenia studiów magisterskich.
IV.41	Art. 11 ust. 1 pkt 1	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „Art. 11. 1. Do zadań Dyrektora Centralnego Azylu należy w szczególności: 1) prowadzenie ewidencji zwierząt <u>przebywających</u> w Centralnym Azylu;” Czy także będących na jego stanie ale oddanych w depozyt do innych podmiotów?	Uwaga uwzględniona Przeredagowano brzmienie art. 11 ust. 1 pkt 1 (aktualnie art. 17 pkt 9): „prowadzenie ewidencji zwierząt <u>przyjętych</u> do Centralnego Azylu;”
IV.42	Art. 11 ust. 1 pkt 4	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „4) przedkładanie Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska informacji rocznej, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który jest składane sprawozdanie, w zakresie zwierząt, o których mowa w art. 2 pkt 1, 3 i 4.” A dlaczego nie pkt 2? Przecież to są często okazy gatunków szczególnie zagrożonych, o olbrzymiej wartości przyrodniczej i czarnorynkowej. Przecież jeśli ewidencję prowadzi się dla wszystkich zwierząt, wręcz łatwiej będzie wygenerować raport dotyczący wszystkich zwierząt, a nie tylko wybranych.	Uwaga nieuwzględniona Okazy gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi – są poza obszarem kompetencji GDOŚ.
IV.43	Art. 11 ust. 2 pkt 1	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „c) wykreślenia z ewidencji zwierząt <u>uśmierconych, padłych, wprowadzonych do środowiska albo przekazanych innemu podmiotowi;</u> ” Sugerowałoby, że „przekazanie” co zbycie wraz z prawami do dysponowania.	Uwaga nieuwzględniona <u>Przekazanie</u> innemu podmiotowi jest pojęciem stosowanym w art. 12 ustawy regulującym zasady przekazywania zwierząt innym podmiotom i jest konsekwentnie stosowane w całej ustawie.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
IV.44	Art. 11 ust. 2 pkt 5	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „5) <u>datę przyjęcia zwierzęcia oraz źródło jego pochodzenia</u> ; A to czemu nie jako osobna litera punktu 1? To zupełnie inna informacja, niż w dalszej części tego pkt.	Uwaga uwzględniona Zmiana wprowadzona w art. 18 pkt 1 lit a.
IV.45	Art. 11 ust. 2 pkt 5	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „5) <u>datę przyjęcia zwierzęcia oraz źródło jego pochodzenia</u> ; Chodzi o źródło w rozumieniu rozp. 338/97, czy skąd trafiło do CA? Należałoby obie te informacje podawać (jeśli znane). Dodatkowo należałoby podawać wiek, jeśli znany.	Uwaga uwzględniona Rozszerzono przepis, aktualne brzmienie: „ <u>źródło pochodzenia (zatrzymanie w ramach kontroli granicznej, odebranie zwierzęcia na podstawie decyzji, o której mowa w art. 7 ust.1 lub interwencji, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, odebranie w wyniku cofnięcia zezwolenia, dobrowolne przekazanie przez właściciela bądź znalazcę zwierzęcia) wraz z danymi (imię i nazwisko oraz adres albo nazwa i siedziba) podmiotu przekazującego zwierzę do Centralnego Azylu</u> ”.
IV.46	Art. 11 ust. 2 pkt 6	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „6) <u>opis trwałego oznakowania zwierzęcia, w tym numer mikroczipa, jeżeli zwierzę zostało oznakowane przez wszczepienie mikroczipa</u> . Koniecznie także miejsce jego wszczepienia! Szukaj mikroczipu na tygrysie jak nie wiesz gdzie... Zasada podawania miejsca zgodne z CITES i art. 14 ust. 7 pkt 3 ustawy o gatunkach obcych.	Uwaga uwzględniona Rozszerzono przepis, aktualne brzmienie: „ <u>opis trwałego oznakowania zwierzęcia, w tym numer oraz umiejscowienie mikroczipa, jeżeli zwierzę zostało oznakowane przez wszczepienie mikroczipa</u> ”
IV.47	Art. 11 ust. 3 pkt 2	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „2) <u>liczbę okazów zwierząt: a) przyjętych do azylu dla zwierząt, z podaniem źródła, z jakiego pochodzą</u> . Jak wyżej.	Uwaga uwzględniona Pojęcie źródła pochodzenia wyjaśnione zostało w art. 18 pkt 4. Kolejne art. (19 i 21) odwołują się do tego samego pojęcia „źródła pochodzenia”, wyjaśnionego w art. 18 pkt 4.
IV.48	Art. 12	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „Art. 12. 1. <u>Nadzór nad działalnością Centralnego Azylu sprawuje minister właściwy do spraw środowiska</u> . Czy także w zakresie weterynaryjnym?	Uwaga uwzględniona Doprecyzowano przepisy ustawy. Dookreślono „ <u>Minister właściwy do spraw środowiska przeprowadza kontrole działalności Centralnego Azylu na zasadach i w trybie przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224)</u> .” W odrębnym art. wskazano na współpracę Centralnego Azylu z organami inspekcji weterynaryjnej: „ <u>Dyrektor Centralnego Azylu oraz organy inspekcji weterynaryjnej sprawujące nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt współpracują ze sobą</u> .”

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
IV.49	Art. 14 pkt 3	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;” Czy wszystkie te warunki dotyczą także sprzątaczu/ek, stróżów, kierowców itp.? Po co?	Uwaga nieuwzględniona - po zmianach w ustawie bezprzedmiotowa Po uwagach RCL zrezygnowano z regulacji dot. zasad naboru pracowników Centralnego Azyłu. Wymagania dot. niekaralności kandydata, w tym m.in. w zakresie wykroczeń, o których mowa w ustawie o ochronie zwierząt ujęte zostaną w ogłoszeniach o naborze.
IV.50	Art. 15 pkt 2	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „2) dodaje się pkt 4 w brzmieniu: „4) azyłowi dla zwierząt lub Centralnemu Azyłowi dla Zwierząt, jeżeli jest to zwierzę <u>należące do gatunków obcych</u> , gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi lub gatunków objętych ochroną gatunkową, które są niezdolne do życia w środowisku przyrodniczym.” Słuszne, choć obecnie sprzeczne z art. 2 pkt 1 – CA nie przyjmuje wszystkich obcych (choć powinien), a jedynie te z rozporządzeń.	Uwaga nieuwzględniona - po zmianach w ustawie bezprzedmiotowa Aktualne brzmienie art. 15 pkt 2 (obecnie art. 24): „W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt w art. 7 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) ogrodowi zoologicznemu, schronisku dla zwierząt, azyłowi dla zwierząt lub Centralnemu Azyłowi dla Zwierząt, jeżeli jest to zwierzę wykorzystywane do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych lub utrzymywane w ogrodach zoologicznych.”
IV.51	Art. 15 pkt 2	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „2) dodaje się pkt 4 w brzmieniu: „4) azyłowi dla zwierząt lub Centralnemu Azyłowi dla Zwierząt, jeżeli jest to zwierzę należące do gatunków obcych, gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi lub gatunków objętych ochroną gatunkową, które są niezdolne do życia w środowisku przyrodniczym.” Jak na wstępie – wg mnie lista zbyt krótka (mogłaby być jeszcze "krótsza", lecz pełniejsza – np. zwierząt podlegających ograniczeniom w przywozie, posiadaniu, transporcie, handlu i innym obrocie na podstawie przepisów....	Uwaga nieuwzględniona - po zmianach w ustawie bezprzedmiotowa Aktualne brzmienie art. 15 pkt 2 (obecnie art. 24): „W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt w art. 7 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) ogrodowi zoologicznemu, schronisku dla zwierząt, azyłowi dla zwierząt lub Centralnemu Azyłowi dla Zwierząt, jeżeli jest to zwierzę wykorzystywane do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych lub utrzymywane w ogrodach zoologicznych.” Lista gatunków zwierząt przyjmowanych do Centralnego Azyłu została rozszerzona.
IV.52	Art. 16 pkt 1	Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „Art. 16. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wprowadza się następujące zmiany: 1) art. 62 otrzymuje brzmienie: „Art. 62. 1. <u>Koszty transportu oraz utrzymywania żywych okazów gatunków chronionych na podstawie przepisów, o których mowa w art. 61 ust. 1, zatrzymanych przez właściwe organy, ponosi Skarb Państwa, a ich rozliczenia dokonuje regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na położenie podmiotu, któremu zostały przekazane zatrzymane</u>	Uwaga nieuwzględniona - po zmianach w ustawie bezprzedmiotowa W rezultacie wprowadzony zmian do ustawy zrezygnowano z tej zmiany. W projekcie ustawy wprowadzono przepis: „Centralny Azył ponosi koszty: 1) transportu, leczenia, znakowania, kwarantanny lub izolacji, opieki oraz żywienia zwierzęcia przyjętego do Centralnego Azyłu do czasu: a) odebrania zwierzęcia przez właściciela, w przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 5,

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p>okazy lub Dyrektor Centralnego Azylu dla Zwierząt w przypadku, gdy przewiduje to porozumienie, o którym mowa w art. 3 pkt 9 ustawy z dnia ... o Centralnym Azylu dla Zwierząt (Dz. U. poz. ...).”</p> <p>Słusznie. Ale dlaczego nie skorzystano z okazji, by kompleksowo rozwiązać sprawę kosztów utrzymania wszystkich zatrzymanych zwierząt podlegających ograniczeniom – a więc także np. objętych ochroną gatunkową?</p>	<p>b) przekazania zwierzęcia, którego właścicielem stał się Skarb Państwa na mocy sądowego orzeczenia o przepadku lub na mocy przepisów art. 5 ust. 4 lub 5, podmiotom, o których mowa w art. 12;</p> <p>2) wprowadzenia do środowiska;</p> <p>3) uśmiercenia zwierzęcia.</p> <p>5. Zastosowanie ust. 4 nie wyłącza możliwości dochodzenia zwrotu kosztów, o których mowa w przepisach art. 7 ust. 4 oraz art. 38 ust. 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 76a ust. 19 pkt 2, art. 130 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, art. 28 ust. 14 i 18, art. 36 ust. 3-5 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych, art. 66 ust. 1 i 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/ EWG, 90/425/ EWG, 91/496/ EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/ EWG 2017/625 (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.).”</p>
IV.53	Art. 17 pkt 1	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „Art. 17. W ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 7 ust. 5 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„5. Zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1143/2014 oraz w ust. 2 pkt 3, nie stosuje się w odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, przetrzymywanego w Centralnym Azylu dla Zwierząt lub azylu dla zwierząt <u>dla zwierząt ujętym w wykazie, o którym mowa w art. 76a ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718).</u>”;</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Przeredagowano, aktualne brzmienie „5. Zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1143/2014 oraz w ust. 2 pkt 3, nie stosuje się w odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, przetrzymywanego w Centralnym Azylu dla Zwierząt lub azylu dla zwierząt; <u>ujętego</u> w wykazie, o którym mowa w art. 76a ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718).”.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		<p>??? Coś w tym przepisie jest nie tak i nie wiadomo, o co chodzi. Co ma być „ujęty” w wykazie? Azyl? Zwierzę? Zasady gramatyki wskazują na azyl. Tymczasem wykaz ten dotyczy gatunków, które można przytrzymywać w danym azylu, a tu nie ma nic o gatunkach.</p>	
IV.54	Art. 17 pkt 3 lit. a	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „3) w art. 28: a) w ust. 11 pkt 2 otrzymuje brzmienie: „2) <u>niemożliwe jest przekazanie zwierzęcia do Centralnego Azylu dla Zwierząt, azylu dla zwierząt albo ogrodu zoologicznego</u>”, Sprzeczne z art. 3 pkt 1.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Przeredagowano, aktualne brzmienie „2) <u>niemożliwe jest przekazanie zwierzęcia do azylu dla zwierząt albo ogrodu zoologicznego</u>”,</p>
IV.55	Art. 17 pkt 3 lit. c	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „3 c) w ust. 18 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Podmiot dokonujący przywozu IGO będącego zwierzędem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. - Prawo celne, <u>ponosi koszty utrzymywania tego zwierzęcia w Centralnym Azylu dla Zwierząt, azylu dla zwierząt albo ogrodzie zoologicznym do czasu</u>:” Tu jest okazja, by od razu zlikwidować nieuzasadnione ograniczenie „kosztów utrzymania” tylko do „transportu, wyżywienia, opieki weterynaryjnej lub uśmiercenia”, które wprowadzono w ust. 16 artykułu 28. Dlaczego „koszty utrzymania” którymi np. obciąża się podmiot dokonujący przywozu, nie mają obejmować np. opieki zootechnicznej, leczenia i innych koniecznych zabiegów (to nie to samo co „opieka weterynaryjna”), utrzymania pomieszczeń, ogrzewania... Czyli wszelkich koniecznych kosztów utrzymania? Kto (i dlaczego w każdym wypadku podatnik, a nie sprawca) ma te koszty ponosić?</p>	<p>Uwaga uwzględniona Przeredagowano, aktualne brzmienie „Podmiot dokonujący przywozu IGO będącego zwierzędem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. - Prawo celne, <u>ponosi koszty utrzymywania tego zwierzęcia, o których mowa w ust. 16 pkt 2 lit. a, poniesione przez podmioty, o których mowa w ust. 15.</u>”.</p>
IV.56	Art. 17 pkt 4	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „4) w art. 35 w ust. 1 w pkt 4 lit. b otrzymuje brzmienie: „b) <u>nie przekazuje zwierzęcia:</u> <u>- podmiotowi, który posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014,</u> <u>- podmiotowi, który posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3,</u> <u>- do Centralnego Azylu dla Zwierząt albo</u> <u>- do azylu dla zwierząt, albo”.</u></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Nie stwierdza się potrzeby doprecyzowania, wynika to z logiki -inaczej dany podmiot przetrzymywałby zwierzę nielegalnie</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
		Czy tu nie powinno być doprecyzowane, że zezwolenie to powinno dotyczyć danego gatunku, a nie któregośkolwiek?	
IV.57	Art. 20	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „Art. 20. 1. W latach 2022-2031 maksymalny całkowity limit wydatków budżetu państwa, będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy, wynosi 73,585 mln zł, w tym w:</p> <p>1) 2022 r. - 5,062 mln zł; 2) 2023 r. - 20,500 mln zł; 3) 2024 r. - 8,569 mln zł; 4) 2025 r. - 5,206 mln zł; <u>5) 2026 r. - 5,208 mln zł;</u> <u>6) 2027 r. - 8,208 mln zł;</u> <u>7) 2028 r. - 5,208 mln zł;</u> <u>8) 2029 r. - 5,208 mln zł;</u> <u>9) 2030 r. - 5,208 mln zł;</u> <u>10) 2031 r. - 5,208 mln zł.”</u></p> <p>Jaką przyjęto inflację?</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zgodnie z informacją zawartą w OSR (pkt 6) obliczenia prowadzone były dla danych dostępnych i aktualnych na rok 2021. W toku prac nad treścią ustawy dokonano korekty limitu wydatków budżetu państwa w latach 2023-2031 uwzględniono wartość inflacji aktualną na dzień dokonywania korekty obliczeń - na poziomie 10,9% (poziom inflacji w lutym 2022 r.).</p>
IV.58	Art. 20 ust. 2	<p>Uwaga szczegółowa do treści ustawy: „2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, zostanie zastosowany <u>mechanizm korygujący polegający na ograniczeniu wydatków związanych z kosztami funkcjonowania Centralnego Azylu.</u>”</p> <p>Np. wprowadza się zakaz podejmowania przez policję spraw dotyczących żywych zwierząt i nakazuje przemykanie oczu celnikom, czy wprowadza połowę porcji karmy dla przetrzymywanych zwierząt?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Np. ogranicza zgody na przyjmowanie zwierząt, których przyjmowanie do Centralnego Azylu nie jest obligatoryjne (art. 3 pkt 2). Zasadę tę uwzględniono m.in. w art. określającym kryteria wyrażania zgody na przyjęcie zwierzęcia do Centralnego Azylu, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 4: „2. W przypadkach, o których mowa w art. 3 pkt 2 i 3, Dyrektor Centralnego Azylu wyraża każdorazowo zgodę na przyjęcie zwierzęcia do Centralnego Azylu, kierując się:</p> <p>1) możliwością zapewnienia w Centralnym Azylu właściwych warunków przetrzymywania i opieki, odpowiadających potrzebom biologicznym zwierzęcia, mających wpływ na jego zdrowie i dobrostan; 2) możliwością umieszczenia zwierzęcia w ogrodzie zoologicznym, ośrodku rehabilitacji zwierząt lub azylu dla zwierząt; 3) koniecznością poddania zwierzęcia kwarantannie lub izolacji; 4) wiedzą w zakresie bieżącego obłożenia Centralnego Azylu i oceną możliwości zachowania jego przepustowości i operacyjności, <u>jak również</u></p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
			<u>stopniem wykorzystania limitu wydatków, o których mowa w art. 31 ust. 1.”</u>
V	Fundacja Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt Viva! (pismo z dnia 17 grudnia 2021 r.)		
V.1	Ustawa	<p>Należałoby się jednak zastanowić czy celowe jest całego budowanie ośrodka na nowo, czy też rozsądniejszym wyjściem nie byłoby stworzenie azylu przy funkcjonującym już ogrodzie zoologicznym.</p> <p>Takie rozwiązanie pozwoliłoby na zaoszczędzenie znacznych środków z budżetu, bowiem duże, dobrze prowadzone ogrody zoologiczne mają już odpowiednie zaplecze w postaci infrastruktury i wykwalifikowanego personelu i taką placówkę należałoby jedynie odpowiednio doposażyć. Na spotkaniu roboczym w Ministerstwie taką propozycję zgłosił Ogród Zoologiczny w Poznaniu, który aktualnie posiada u siebie kilkadziesiąt zwierząt zatrzymanych na potrzeby różnych postępowań. Ogród Zoologiczny, który dysponuje odpowiednio dużym terenem mógłby wydzielić z niego część azylową, tak aby zachować wszelkie reżimy sanitarne dotyczące utrzymywania zwierząt pochodzących spoza jednostek zatwierdzonych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>U podstaw idei stworzenia Centralnego Azylu leżało powołanie do życia centralnie zarządzanego ośrodka zdolnego do przyjęcia i czasowego przetrzymywania gatunków zwierząt różnych taksonów - stąd propozycja zarzucenia pomysłu budowy centralnego ośrodka na rzecz rozbudowy istniejących ośrodków, w tym zwłaszcza ogrodów zoologicznych nie może zostać przyjęta przez resort, chociażby z tego względu, że ogrody zoologiczne nie podlegają kontroli centralnego organu administracji publicznej. Co do potrzeby organizacji ośrodka w takiej „scentralizowanej” formie zgodzili się przedstawiciele Rady Dyrektorów Ogrodów Zoologicznych i Akwariów na spotkaniu pod koniec 2020 r. Nie zmienia to faktu, że Centralny Azyl będzie ściśle współpracował z innymi ośrodkami na zasadzie dobrowolnych porozumień.</p>
V.2	Art. 2	<p>Art. 2 projektowanej ustawy wskazuje, jakie zwierzęta będą trafiały do azylu. Jest to zdecydowanie lista zbyt zawężona.</p> <p>Do azylu powinny także trafiać zatrzymywane zwierzęta spoza listy CITES, spoza listy inwazyjnych, dzikie zwierzęta, co do których przepisy prawa przewidują ograniczenia handlu oraz różne hybrydy, które często są utrzymywane i rozmnażane w nielegalnych hodowlach, co także pokazał przykład zwierząt z Pyszącej. Tak zawężona lista nie załatwi obecnego problemu i nadal część konfiskowanych zwierząt nie będzie miała gdzie trafić. W przypadku, kiedy będą zatrzymywane podczas jednej interwencji zwierzęta z listy CITES i spoza niej, trzeba będzie te zwierzęta podzielić i znowu pojawi się ten sam problem, który trwa od lat – gdzie umieścić pozostałe zwierzęta.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Listę gatunków przyjmowanych do Centralnego Azylu rozszerzono o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gatunki obce w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1143/2014, niebędące inwazyjnymi gatunkami obcymi ani zwierzętami gospodarskimi w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1542); - gatunki dzikich zwierząt spoza listy gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, co do których odrębne przepisy weterynaryjne przewidują zakaz lub ograniczenia przywozu, tranzytu lub handlu; - zwierzęta uzyskane w wyniku krzyżowania gatunków zwierząt, o których mowa w art. 119a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. <p>Przy czym przyjęcie okazów zwierząt przynależących do ww. gatunków wymagało będzie uprzedniej zgody Dyrektora Centralnego Azylu.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
V.3	Art. 3 pkt 7	<p>W art. 3 pkt 7 projektowanej ustawy jako zadanie azylu wskazuje się „przekazanie” podmiotom publicznym i prywatnym, w kraju i za granicą zwierząt przetrzymywanych w azylu.</p> <p>To sformułowanie jest zdecydowanie niedookreślone. Ustawa powinna wskazywać szczegółową procedurę postępowania ze zwierzętami przebywającymi w azylu po uprawomocnieniu się przypadku tychże zwierząt na rzecz Skarbu Państwa. W szczególności procedura powinna wskazywać formę prawną, w jakiej następuje przekazanie oraz wskazywać jakim podmiotom można zwierzęta przekazać i zgodnie z jakimi kryteriami.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W ustawie doprecyzowano formę i charakter przekazania - protokolarne, nieodpłatne przekazanie na podstawie decyzji administracyjnej lub uzgodnień pomiędzy Dyrektorem Centralnego Azylu i podmiotem, który wyrazi zgodę na przyjęcie zwierzęcia i uwiarygodni możliwości zapewnienia mu odpowiednich warunków utrzymywania.</p> <p>Warunkiem przekazania zwierzęcia na utrzymanie innemu podmiotowi jest uregulowanie jego statusu prawnego – zwierzę musi przejść na własność Skarbu Państwa i jego własnością pozostaje w momencie przekazania innemu podmiotowi.</p>
V.4	Art. 3 pkt 9	<p>W art. 3 pkt 9 jako zadanie wskazuje się „zawieranie porozumień dotyczących transportu zwierząt”. Należy wskazać, iż zawarcie porozumienia nie jest jednoznaczne z dokonaniem transportu, zatem przepis ten należałoby uszczegółowić i jako zadanie wpisać „transport zwierząt do Centralnego Azylu i z Centralnego Azylu”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Transport i czasowe przetrzymywanie uwzględniono w jednym, odrębnym punkcie.</p>
V.5	Art. 4 pkt 1	<p>W art. 4 pkt 1 wskazano, iż Centralny Azyl ma zapewniać warunki pozwalające na utrzymywanie zwierząt w dobrej kondycji. Jest to sformułowanie niewystarczające.</p> <p>Warunki bytowe zwierząt nie zawsze mają bezpośredni wpływ na ich kondycję. Przepis ten szczegółowo powinien wskazywać, że Centralny Azyl zapewnia zwierzętom właściwe warunki bytowe gwarantujące im dobrostan, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zwierząt a także z przepisami rozporządzenia w sprawie gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi.</p> <p>Ustawa powinna także wskazywać, iż Centralny Azyl podlega nadzorowi Inspekcji Weterynaryjnej.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Przeredagowano odniesienie do warunków przetrzymywania zwierząt.</p> <p>Uwzględniono przepisy wskazujące na współpracę z organami Inspekcji Weterynaryjnej.</p>
V.6	Ustawa	<p>Zasadnym wydaje się wprowadzenie możliwości przekazywania zwierząt znajdujących się w azylu do wyspecjalizowanych jednostek na terenie kraju i za granicą. Trudno bowiem przewidzieć, czy azyl będzie w stanie pomieścić wszystkie zwierzęta pochodzące z konfiskat, gdyż nie można oszacować skali problemu w przyszłości. W wielu wyspecjalizowanych placówkach, w szczególności za granicą zaś zwierzęta mogą mieć warunki zbliżone do naturalnych i profesjonalną rehabilitację, zatem celowe jest przyznanie uprawnienia do zawierania porozumienia i przekazywania zwierząt w/w placówkom na czas trwania postępowań.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Dopuszczono możliwość przekazania przyjętych do Centralnego Azylu zwierząt innym „wyspecjalizowanym” podmiotom – w przypadkach kiedy będą one w stanie zapewnić lepsze warunki okazom zwierząt określonego gatunku, czy taksonu.</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Odniesienie do uwagi
V.7	Art. 8 ust. 3	<p>Fundacja Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt Viva! zdecydowanie sprzeciwia się regulacji znajdującej się w art. 8 ust. 3 projektowanej ustawy, która zawiera nakaz uśmiercenia zwierzęcia, gdy zwierzę stanowi własność Skarbu Państwa lub nie ma określonego właściciela oraz nie jest możliwe przekazanie go zgodnie z art. 3 pkt 7 lub wprowadzenie go do środowiska zgodnie z art. 6.</p> <p>Przepis ten oznacza, iż każde zwierzę, w przypadku gdy nie znajdzie się placówka, która zgodzi się na jego przyjęcie po zakończeniu postępowania i orzeczeniu przepadku, zostanie obligatoryjnie uśmiercone. Uśmiercanie zdrowych zwierząt jest sprzeczne z podstawową zasadą humanitaryzmu wyrażoną w art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt. Jest to niedopuszczalne, aby ustawa, której celem de facto jest zapewnienie opieki zwierzętom, które m.in. padły ofiarą znęcania się nad nimi czy przemytu, przewidywała finalnie zabicie tych zwierząt! W przypadkach, kiedy zwierzęta nie będą mogły zostać przekazane zgodnie z art. 3 pkt 7 lub nie będą mogły zostać wprowadzone do środowiska zgodnie z art. 6, powinny mieć one zapewnione dożywotnie utrzymywanie w Centralnym Azylu na koszt Skarbu Państwa.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W projekcie ustawy nie zawarto przepisów stanowiących „nakaz” uśmiercenia zwierząt. Ustawa reguluje sytuacje, w których taka opcja może być rozważana i stosowna decyzja może zostać wydana. Decyzja o uśmierceniu zwierzęcia stanowiła będzie „ostateczność” i podejmowana będzie wyłącznie wtedy kiedy wszystkie inne środki zostaną wyczerpane i wykluczone. Ponadto nie będzie autonomiczną decyzją dyrektora Centralnego Azylu, wymagała będzie zezwolenia uprawnionego organu, wydawanego na wniosek dyrektora Centralnego Azylu, który każdorazowo opatrzony zostanie stosownym uzasadnieniem (zrezygnowano z instrumentu „milczącej zgody”). W ustawie rozwinięto artykuł wskazujący na przesłanki, których spełnienie uprawniało będzie do podjęcia rozważań nt. zasadności uśmiercenia zwierzęcia, przy czym są to przesłanki opierające się w dużej mierze o przesłanki, które zostały już uregulowane w przepisach odrębnych (ustawie o ochronie przyrody, czy ustawie o gatunkach obcych).</p>